

Lommebog

for

Bygherrer og Bygmestre,

udgivet

af

Herholdt,
Architekt.

Kjøbenhavn.

Otto Schwartz's Forlag.

I. Cohens Bogtrykkeri.

1867.

Forord.

I April Maaned forrige Aar udgav jeg en Samling af Material- og Arbeidspriser, nærmest beregnede for borgerlige Bygninger, trykt som Manuscript. Da denne Samling allerede i nogen Tid har været udsolgt, udkommer den her atter i en gennemseet og forøget Udgave. Desuden har jeg, som det vil sees af Indholdsfortegnelsen, tilføiet forskjellige Tabeller og Formler, som kunne være til Nytte for den, der beskæftiger sig med Bygningsarbeider; endvidere Bygningslovene og de Bygningsfaget vedrørende Sundhedsvedtægter, baade fordi jeg anseer det for bekvemt at have disse Love samlede med Bogens øvrige Indhold, og fordi de i forskjellige Retninger kunne tjene til Veiledning for den ikke Bygningskyndige.

I Udlandet har man mange lignende Bøger, som dér ansees for meget nyttige, ja næsten uundværlige for Bygherrer og Bygmestre. Nærværende Bog er vistnok langt fra saa omfattende og righoldig som de bedre af de fremmede, og bør derfor ogsaa, dersom

Omstændighederne tillade det, fra Tid til anden revideres og forøges; men jeg haaber dog, at den med sit nuværende Indhold maa gjøre nogen Nytte.

Med Hensyn til de i Bogens første Afdeling indeholdende Priser paa Materiale og Arbeide bemærkes, at det er dem, som for Tiden gjælde for Kjøbenhavn. Hvis derfor Bogen anvendes andetsteds, maae disse Priser selvfølgelig undergaae de Forandringer, som de locale Forhold medføre.

April 1867.

Herholdt.

Indhold.

Material- og Arbeidspriser:

	Side.
Grundudgravning	1
Grundlægning med Kampesteen	1
Beton	2
Harthuggerarbeide	2
Brolæggerarbeide	3
Macadamisering	3
Muurmateriale	5
Muurarbeidsløn	8
Tømmermateriale	11
Tømmerarbeidsløn	17
Tømmerarbeider, forskellige	26
Snedkerarbeide	28
Smedearbeide	32
Tagdæknings- og Rendearbeide	56
Glarmesterarbeide	59
Jernstøberarbeide	40
Tapetmagerarbeide	45
Malerarbeide	45
Drainingsarbeide	47
Gasledning	49
Vandforsyning, af Vandinspecteur Poulsen	50

Tabeller og Formler:

Længdemaal	61
Vægt	61
Vægt af en Kubikeenhed af de vigtigste Bygningsmaterialier	62
Vægt af Metalplader i Pund pr. Kvadratfod	65
Vægt af Smedejerns Stænger i Pund pr. Fods Længde	64
Vægt af Støbejerns-Cylindre	66
Sikker Belastning i Pund af Stænger, som udsættes for et Træk efter Længden	67
Sikker Belastning i Pund af Kjæder og Tonge	68
Sikker Belastning i Centner af Fyrretræes-Stolper med kvadratisk Tværsnit	69
Sikker Belastning i Centner af massive Støbejerns-Søiler	70

	Side
Sikker Belastning i Centner af hule Støbejerns-Søiler	71
Tabel, som viser, hvor langt et Stykke Tømmer af et givet Tværnsnit skal være for at udgjøre een Kubikfod	75
Tabel, som viser, hvor mange Kvadratfod i Tylt Bræder af et bestemt Maal giver	74
Tabel, som viser, hvor mange Bræder af et bestemt Maal der bruges til 100 Kvadratfod	75
Kvadrat- og Kubikrodstabel af Tallene fra 1—1000	77
Formler for Bjælkers Bæreevne	92
Formler til Beregning af plane Figurers Areal . .	97
Formler til Beregning af Legemer	99

Bygningslove og Sundhedsvedtægter:

Bygningslov for Staden Kjøbenhavn og dens Forstæder	105
Register til denne Lov	159
Bygningslov for Kjøbstæderne i Kongeriget Danmark	142
Register til denne Lov	158
Bygningslov for Landet	161
Bygningslov for Frederiksberg og Hvidovre Sogne	170
Bygningslov for Nørresundby	178
Lov angaaende visse for Sundheden skadelige Næringsveie	185
Sundhedsvedtægt for Staden Kjøbenhavn og dens Forstæder	186
Reglement angaaende Indretningen af Kostalde . .	191
Reglement angaaende Anlæg og Drift af Frictions-svovlstikkefabrikker	192
Om Indretning af Latriner	194

Adresser og Avertissementer	197
---------------------------------------	-----

Material- og Arbejdspriser.

~~~~~

Samling
af
Material- og Arbejdspriser

nærmest beregnede for borgerlige Bygninger.

Grundudgravning.

For første Kast, indtil en Dybde		
af 3 Alen	1 Rd. 32 Sk. pr. Kubikfavn.	
For andet Kast dito	1 — 48 —	—

Bortkjørslen betales særskilt efter Veilængden. Her i Byen fra 16 Sk. til 48 Sk. pr. Læs.

Til en dyb Grund regnes c. 18" paa hver Side til Plads for Muurarbejderne. Et Læs Jord indeholder c. $\frac{1}{3}$ Kubikfavn.

Grundlægning med Kampesteen.

Grundsteen koste	25 Rd. pr. Kubikfavn.

For at udregne Mængden af Kampesteen, der medgaaer, maa man til Kubikindholdet af Grunden efter den Høide og Brede, man vil have, tillægge 25 pCt.

Til en Kubikfavn Kampesteen medgaaer $\frac{1}{4}$ Kubikfavn tilberedt Kalk.

At lægge Kampesteensgrund til et Anlæg af 5 Stenes Muur med et Tillæg af 6" paa hver Side, at stampe

den med 4 Mands Stempel og at udgyde Kalken koster
i Svendeløn 28 Sk. pr. løb. Alen

dito	dito	til 4 Stenes Muur	24	-	—
dito	dito	- 3	—	—	20
dito	dito	- 2½	—	—	18
dito	dito	- 2	—	—	16
dito	dito	- 1½	—	—	14
dito	dito	- 1	—	—	12

Naar Muren tillige ndliges, da betales hver Alen med
2 Sk. mere.

Beton.

Beton af portlandsk Cement og Kampeskjærver
koster ialt 40 Sk. pr. Kubikfod
Blandingen bestaaer af 1 Cement, 4 Sand, 8 Skjærver

Harthuggerarbeide.

Granitsokkel 12" høi koster i					
Materiale	c. 2 Rd.	"	Sk. pr. løb. Al		
dito 18" dito dito	- 3	—	"	-	—
Hjørnerne betales særskilt med	"	—	64	-	pr. St.
Trappesteen af Granit 6 12"					
koster i Materiale	- 2	—	48	-	—
Granitsokkel 12" høi at hen-					
sætte og fastmure koster i					
Svendeløn	"	—	16	-	—
dito dito 18" høi dito dito	"	—	20	-	—
Trappesteen 6 12" at henlægge					
og fastmure	"	—	16	-	—
Kløvet Kampesteensokkel dito	"	—	16	-	—

Brolæggerarbeide.

Brolægning af 1ste Sort ialt	10 Rd.	"	Sk. pr. ☐ Favn.
— - 2den	8	—	" - —
— - 3die	5	—	" - —
Omlægning af gammel Bro, Op-			
brydning og Tillæg af Sand			
iberegnet, koster	1	—	48 - —
Rendesteensbunde af Kinnakulla-			
Steen flade 6" brede	"	—	64 - pr. løb. Al.
dito dito hule 7"	"	—	80 - —
Fortovskister af Kinnakulla-			
Steen	3	—	16 - —
En Tagvandsskaal koster fra 1 Rd. til 1	—	—	64 - —
Skotske-Fliser 2" til 2½" tykke	3	—	" - pr. ☐ Alen.
Yorkshire-Fliser 2 til 2½" tykke	3	—	" - —

Macadamisering.

Af Kampeskjærver (4" Bundsteen ,			
3" Skjærver)	4 Rd.	pr. ☐ Favn.	
Af Muursteenskjærver	2	—	—

Muurmateriale.

Flensborger-Steen	10 Rd.	pr. 1000 St.
— — 2" tykke	12	— —
Alm. røde Steen	14	— —
Pressede gule Steen	14	— —
— graae	15	— —
— røde	15	— —
Glasserede	50	— —

Formsteen		40 Rd. pr. 1000 St.
Haardbrændte Steen, saakaldte Klinker	15 — —	
Brøndsteen	20 — —	
Ildfaste Steen	50 — —	
Til en $\frac{1}{2}$ Steens Muur medgaaer af tynde Steen	50 St. pr. ☐ Al.	
ditto	tykke — 25 - —	
ditto	tynde — 60 - —	
ditto	tykke — 52 - —	
ditto $1\frac{1}{2}$	tynde — 90 - —	
ditto	tykke — 78 - —	

o. s. v.

Til Muursteensgulv paa Høikant medgaaer:		
	af tynde Steen 56 St. pr. ☐ Al.	
	af tykke ditto 30 - —	
Til ditto paa Fladen medgaaer:		
	af tynde Steen 18 - —	

Ved Udregning af Stenene til en Bygning regnes Døre, Vinduer og Brystninger fra og tillægges 4 pCt.

Røde Tagsteen	25—30 Rd. pr. 1000 St.
Graae ditto	30—35 — —
Glasserede ditto	75—85 — —

Til en Alen Tag bruges $7\frac{1}{2}$ Tagsteen.

Til 1000 Tagsteen bruges $1\frac{3}{4}$ Td. Steenkalk og 10 Tdr. Sand helst Skjælsand.

Alm. Kalk	2 Rd. „ Sk. pr. Td.
Klintebjerg hydraulisk Kalk	2 — „ - —
Frandsens Cement	3 — „ - —
Bornholmsk —	4 — „ - —
Portlandsk —	5 — 48 - —
Romersk —	5 — 48 - —

Til 1000 Muursteen bruges, Pudsning og Fugning medregnet, $\frac{5}{8}$ Td. Steenkalk.

Til 1000 Muursteen bruges, naar Pudsning og Fugning fraregnes, 1 Td. Steenkalk.

Til en Tønde Steenkalk bruges 7 Tdr. Sand.

Muursand	17 Sk. pr. Td.
Skjælsand	32 - —
Hvidsand	32 - —

Til 60 Alen Puds paa Muur bruges 2 Tdr. Cement, 5 Tdr. Sand.

Til 100 Alen Loft eller Brædevæg at røre og pudse medgaaer 1 Ring Rørtraad, 8 Pakker Rørsøm, 2 Traver Rør, 1 Td. Kalk og 7 Tdr. Sand.

Af en Tønde Steenkalk med 6 Tdr. Sand kan pudses c. 100 Alen glat Puds paa Muur.

Til almindelig god Muurkalk kan beregnes 1 Td. lædsket Kalk med 5 Tdr. god Strandsand.

1 Td. Steenkalk giver omtrent 2 Tdr. lædsket Kalk. Til at røre og pudse 100 Alen Puds paa Bindingsværks Skillerum medgaaer $1\frac{1}{2}$ Td. Kalk, 10 Tdr. Sand, $\frac{1}{4}$ Ring Rørtraad, 2 Pakker Rørsøm, $\frac{1}{2}$ Trave Rør.

Rørtraad	„ Rd. 80 Sk. pr. Ring.
Rørsøm	„ — 12 - pr. Pakke.
Gibsrør	„ — 64 - pr. Trave.

En Trave har 20 Bundter af c. 4" Diam.

Brændte Leerfliser, ottekantede „ Rd. 64 Sk. pr. Alen.
Marmorfliser, sorte og hvide,

10 $\frac{3}{4}$ " i Kvadrat	„ — 48 - pr. St.
Fliser af Kalksteen, 17" i Kvadr.	„ — 88 - —
— - Bremer-Steen 18" —	50 — „ - pr. 100 St.
— - — 15 $\frac{1}{2}$ " —	35 — „ - —
— - — 13 $\frac{1}{2}$ " —	28 — „ - —
— - Yorkshire-Steen	„ — 72 - pr. ☐ Fod.

Trappesteen af Kalksteen, 5" tykke, 10" brede, glatte „ — 80 - pr. løb. Fod.
ditto ditto riflede 1 — „ - —

Fugtighedslag (Mastixpapir, Asphalt m. m.) „ — 16 - pr. Alen.

Fugtighedslag af Skifersteen „ Rd. 24 Sk. pr. □ Alen.
 Leer 1 — 32 - pr. Læs.
 Et Læs Leer giver 60 □ Alen Leerlag paa Indskud.

Muurarbejds løn.

(Svendeløn).

For	$\frac{1}{2}$	Steens Muur	muret i Cement	6	Sk. pr. □ Alen.
-	1	—	—	11	-
-	$1\frac{1}{2}$	—	—	$14\frac{1}{2}$	-
-	2	—	—	17	-
-	$2\frac{1}{2}$	—	—	19	-
-	3	—	—	21	-
Naar Muurtykkelsen overskrider 3					
Stene, betales Tillægget for hver					
halve Steen med				4	-
For	$\frac{1}{2}$	Steens Muur	muret i Kalk	5	-
-	1	—	—	10	-
-	$1\frac{1}{2}$	—	—	13	-
-	2	—	—	15	-
-	$2\frac{1}{2}$	—	—	17	-
-	3	—	—	19	-
Naar Muurtykkelsen overskrider 3					
Steen, betales Tillægget for hver					
halve Steen med				3	-
For murede Baand og Forsiringer paa Façader betales efter					
Overenskomst.					
For	Gavl at udrappe og afskure glat			$2\frac{1}{2}$	Sk. pr. □ Alen.
-	Puds paa Muur - - -			$4\frac{1}{2}$	-
-	- - Loft eller Brædevæg			7	-
-	Fugning med kehlede Fuger			8	-
-	- trukken med Jern			16	-

Ved Udmaaling af Muurarbejde maales Vinduer og Døre med i Fladeindholdet. Paa en fritstaaende firkantet Pille maales Omkredsen og multipliceres med Høiden; Betalingen er efter mindste Muurtykkelse. Muurværk maales udvendigt fra Hjørne til Hjørne. Hul Muur regnes for fuld Muur.

Ved Udmaaling af indvendigt Pudsearbejde kan man maale Vinduer og Døre med, isaafald er Efterpuds medregnet. Vinduer og Døre kunne ogsaa, naar Lysningen ikke pudses, regnes fra, men da maa Efterpuds regnes særskilt, omtrent med 25 til 12 pCt., alt eftersom Istand-sættelserne efter Snedkeren ere større eller mindre. Ved Udmaaling af Fugning regnes Vinduer og Døre med i Fladeindholdet. Ved Bindingsværk regnes Dør- og Vinduesaabninger fra.

For	Muursteengulv paa Fladen		„ Rd. 6 Sk. pr. □ Alen.
-	dito	paa Høikant	„ — 9 -
-	dito	paa Fladen i Mønster	„ — 12 -
-	dito	paa Høikant —	„ — 16 -
-	dito	paa — i Kalk	„ — — -
med et Skifte paa Fladen til			
Underlag			„ — 12 -
For	Flisegulv		„ — 12 -
Indvendige Vægge at udrappe og			
afkoste			„ — 2 -
Hvidtning paa Loft 3 Gange			„ — $1\frac{1}{2}$ -
— - Væg —			„ — $\frac{1}{2}$ -
Leer paa Indskud			„ — $1\frac{1}{2}$ -
Dampskorsteen med Stillads			10 — „ - pr. løb. Alen.
En udvendig Gesims, 18" høi			
13" Udladning at mure og fuge			„ — 72 -
En glat Hovedgesims 14" høi			
10" Udladning at mure og			
trække			„ — 56 -

Skorsteensrør 18 18" med indvendig Udrapning	"	Rd. 48 Sk. pr. løbende Alen	
ditto 9 9" firkantet	"	— 20 -	—
Eemrør 4½ 9"	"	— 12 -	—
Indvendig Gesims fra 4" til 6" Udladning at trække	"	— 20 -	—
Huullister med 4" Radius at trække	"	— 6 -	—
Tegltag at indhugge uden Skodrender	8	" - pr. 1000 Steen	
ditto ditto med ditto	9	" -	—
En Skorsteenskappe at mure 2 × 3 Alen	1	— 48 -	pr. St.
Udrapning og Pudsning betaales særskilt.			
En alm. 9" Skorsteenspipe udenfor Taget af ½ Steens Muur, fuget	1	— 48 -	—
ditto 1 Steens Muur ditto	2	— 80 -	—
Solbænke af Skifer at ind- mure	"	— 48 -	—
Opsætning af Kakkelovne	"	— 32-80 Sk.	—
— - Komfure	5	— " Sk.	—

Stillads kan beregnes pr. løb. Alen Ydermuur af et Enetages Haus til 1 Rd. For hver Etage, der kommer til, regnes pr. løb. Alen 48 Sk. (heri er indbefattet Skure, Kalkbænke m. m.).

Haandlangerlønnen er ved Muurarbeidet Halvdelen og ved Pudsearbeidet Trediedelen af Svendelønnen.

Ved høje Bygninger regnes Haandlangerlønnen noget høiere.

Mestersaliret er en Femtedeel af det samlede Beløb af Svende- og Haandlangerlønnen og tillægges foranførte Priser.

En Brønd, 8 Alen dyb, 2 Alen i Diameter, gravet, muret med Brøndsteen, med Tillæg af Postetræ og Beslag, koster ialt c. 130 Rd.

Tømmermateriale.

Pommersk Fyrretømmer.

14 14"	2 Rd. 48 Sk. pr. løb. Alen.
13 13"	2 - 16 -
12 12"	1 - 80 -
11 11"	1 - 25 -
10 10"	" - 94 -
9 9"	" - 69 -
8 8"	" - 56 -
7 7"	" - 43 -

Savet Materiale af pommersk Fyrretømmer.

Halvtømmer af 14 14"	1 Rd. 30 Sk. pr. løb. Alen.
— - 13 13"	1 - 13 -
— - 12 12"	" - 94 -
— - 11 11"	" - 66 -
— - 10 10"	" - 51 -
— - 9 9"	" - 39 -
— - 8 8"	" - 31 -
— - 7 7"	" - 24 -
Krydstømmer - 14 14"	" - 65½ -
— - 13 13"	" - 57 -
— - 12 12"	" - 50 -
— - 11 11"	" - 34 -
— - 10 10"	" - 26 -
— - 9 9"	" - 20 -
— - 8 8"	" - 16 -

Krydstømmer af 7 7"	"	Rd. 13 $\frac{1}{2}$ Sk. pr. løb. Alen.	
Planker 3 12"	"	- 49 -	—
— 2 12"	"	- 33 -	—
— 3 11"	"	- 39 -	—
— 2 11"	"	- 26 -	—
— 3 10"	"	- 32 -	—
— 2 10"	"	- 23 -	—
Lægter 3 3"	"	- 10 -	—
— 2 3"	"	- 7 -	—
— 1 $\frac{1}{2}$ 3"	"	- 6 -	—
— 1 $\frac{1}{2}$ 2 $\frac{1}{2}$ "	"	- 5 -	—
— 1 $\frac{1}{4}$ 2 $\frac{1}{2}$ "	"	- 4 $\frac{1}{2}$ -	—

Halmstads-Fyrretømmer.

Fra 16 til 18 Alens Længde:

99"	64 Sk. pr. løb. Alen.
89"	56 -
88"	48 -
78"	42 -
77"	34 -
66"	26 -

Under 16 Alens Længde:

99"	56 -
89"	52 -
88"	44 -
78"	38 -
77"	30 -
66"	23 -

Savet Materiale af Halmstads Fyrretømmer.

Under 16 Alens Længde.

Krydstømmer af 9 9"	16 Sk. pr. løb. Alen.

Krydstømmer af 8 9"	15 Sk. pr. løb. Alen.
— - 8 8"	13 -

Sundsvalls eller Piteå-Fyrretømmer.

99"	54 -
88"	40 -
77"	30 -
66"	20 -
55"	15 -

Savet Materiale af Sundsvalls eller Piteå Fyrretømmer.

Krydstømmer 5 5"	17 -
— 4 $\frac{1}{2}$ 4 $\frac{1}{2}$ "	14 -
— 4 4"	11 -
Lægter 1 $\frac{1}{2}$ 3"	3 $\frac{1}{2}$ -
— 1 $\frac{1}{2}$ 2 $\frac{1}{2}$ "	3 $\frac{1}{4}$ -
— 1 $\frac{3}{4}$ 2 $\frac{1}{2}$ "	3 $\frac{1}{4}$ -
— 1 $\frac{1}{4}$ 2 $\frac{1}{2}$ "	3 -

Kalmar-Fyrretømmer.

9 9" (svensk Maal)	44 -
8 8" —	32 -
7 7" —	24 -
6 6" —	16 -

Almindelige svenske og finske Sparrer.

15 Alens Sastmolå-Sparrer (svensk Maal)	2 Rd. „ Sk. pr. St.
- — Bonde- —	1 - 24 -
12 — Sastmolå- —	1 - 40 -
- — Bonde- —	1 - „ -
10 — Sparrer —	„ - 64 -

Danziger-Fyrreplanker, 10" à 12" brede.

2"	32 Sk. pr. løb. Alen.
1 $\frac{1}{2}$ "	28 - —
1 $\frac{1}{2}$ " ordinaire	16 - —

Vestervigs-Fyrreplanker.

Fiirskaarne:

7 Alens 3|9" (svensk Maal) 22 Rd. „ Sk. pr. Tylt.

7 — 2|9" — 14 - 64 - —

Barkkantede:

7 Alens 3|12" til 3|13" 28 - 32 - —

7 — 2|9" - 2|10" 14 - 48 - —

7 — 2|10" - 2|11" 16 - " - —

7 — 2|11" - 2|12" 18 - " - —

7 — 2|12" - 2|13" 20 - " - —

6 Alens i Forhold dertil.

Normark-Fyrreplanker.

Fiirskaarne:

7 Alens 1 $\frac{1}{2}$ |11" engelsk Maal 11 - " - —7 — 1 $\frac{1}{2}$ |10" — — 10 - " - —7 — 1 $\frac{1}{2}$ |8" — — 8 - " - —

Andre Længder i Forhold dertil.

Bjørneborg-Fyrreplanker. Fiirskaarne 1 $\frac{1}{2}$ " tykke:

11" brede (svensk Maal) 17 Sk. pr. løb. Alen.

10" — — 15 - —

9" — — 13 $\frac{1}{2}$ - —

8" — — 12 - —

Andre svenske og finske Fyrreplanker.

7 Alens 3|9" (svensk Maal) 16 Rd. „ Sk. pr. Tylt.

7 Alens 2 9" (svensk Maal)	11 Rd. „ Sk. pr. Tylt.
7 — 3 7" à 3 9" ordinaire	11 - " - —
7 — 2 7" à 2 9" —	10 - " - —

Vestervigs-Fyrrebræder.

Fiirskaarne:

7 Alens 1 $\frac{1}{2}$ |9" (svensk Maal) 11 - " - —7 — 1 $\frac{1}{2}$ |8" — 9 - 72 - —6 — 1 $\frac{1}{2}$ |9" — 9 - 48 - —6 — 1 $\frac{1}{2}$ |8" — 8 - 48 - —**Vestervigs- og Kalmar-Fyrrebræder (svensk Maal).**7 Alens, 1" à 1 $\frac{1}{2}$ " og 9|10" brede 7 Rd. „ Sk. pr. Tylt.

7 — - - 8|9" — 5 - 72 - —

6 — 1 $\frac{1}{4}$ " Valbræder 11|12" brede 9 - 24 - —6 — 1" à 1 $\frac{1}{8}$ " — — 8 - 72 - —6 — 1 $\frac{1}{4}$ " Bræder 10|11" — 8 - " - —

6 — - — 9|10" — 7 - " - —

6 — - — 8|9" — 5 - 72 - —

6 — - — 7|8" — 4 - 48 - —

6 — 1" à 1 $\frac{1}{8}$ " Vragbræder 3 - 72 - —**Pernau-Fyrrebræder.**

1 Aar gamle:

7 Alens 1 $\frac{1}{2}$ |10" fiirskaarne (sv. Maal) 9 - " - —- — 1 $\frac{1}{2}$ |9" — — 8 - 24 - —- — 1 $\frac{1}{2}$ |8" — — 6 - 48 - —- — 1 $\frac{1}{4}$ |10" kanthøvlede 7 - " - —- — 1 $\frac{1}{4}$ |9" — — 6 - 16 - —- — 1 $\frac{1}{4}$ |8" — — 4 - 64 - —

Frederikshalds-Bræder.

1 $\frac{1}{4}$ 8" firskaarne, 144'	6 Rd. 48 Sk. pr. Tylt
1 $\frac{1}{4}$ 7" — —	6 - " - —

Fyrre- eller Gran-Rispebord.

2den Sort 144'	5 - " - —
3die — —	4 - " - —
Vragbræder 144'	3 - " - —
— $\frac{3}{4}$ " tykke 144'	1 - 72 - —

Finske Vragbræder og Lægter.

Alm. Sastmolå, 6 Alens 1" tykke	1 - 80 - —
— finske Smaabræder	1 - 32 - —
12 Alens Straalægter	2 - 80 - —
En Tylt 6 Alens Vragbræder giver 15 □ Alen Indskudsloft	
— — — — — 12 - — Forskalling.	

Gjennemsnitlig maa tillægges til Reenskjæring af Tømmer mindst 1 Fod og af Bræder mindst $\frac{1}{2}$ Fod i hver Ende

Ved Udarbeidelse af Overslag tillægges 6 pCt. til samtlige Materialier for det, som falder af ved Overmaal og Reenskjæring.

Søm.

Smedede Søm.

8" lange	2 Rd. 48 Sk. pr. 100 St
7" -	2 - " - —
6" -	1 - 8 - —
4" -	3 - 72 - pr. 1000 St
3" -	2 - 48 - —
2" -	1 - 44 - —

Maskin-Søm og Dykker.

4" lange	2 - 16 - —
3 $\frac{1}{2}$ " -	1 - 80 - —

3" lange

2 $\frac{1}{2}$ " -
2" -
1 $\frac{1}{2}$ " -
1" -

1 Rd. 32 Sk. pr. 1000 St.

1 - " - —
" - 60 - —
" - 36 - —
" - 22 - —

Tømmerarbeidsløn.

(Svendeløn).

Tømmerhugning.

En Side at hugge 12" høi	2 $\frac{1}{4}$ Sk. pr. løb. Alen.
— — — — — 11" -	2 $\frac{1}{8}$ - —
— — — — — 10" -	1 $\frac{7}{8}$ - —
— — — — — 9" -	1 $\frac{5}{8}$ - —
— — — — — 8" -	1 $\frac{3}{8}$ - —
— — — — — 7" -	1 $\frac{1}{8}$ - —
— — — — — 6" -	1 - —

Tømmerafretning.

En Side at afrette og høvle 12" høi	5 - —
— — — — — 11" -	4 $\frac{2}{3}$ - —
— — — — — 10" -	4 $\frac{1}{3}$ - —
— — — — — 9" -	4 - —
— — — — — 8" -	3 $\frac{2}{3}$ - —
— — — — — 7" -	3 $\frac{1}{3}$ - —
— — — — — 6" -	3 - —

Bjælkelag.

Bjælkerne hugne paa to Sider, paakæmmede, notede og plagte, Muurlægterne iberegnete:

0 10" Tømmer	14 Sk. pr. løb. Alen.
9" —	13 - —

8 8" Tømmer	12 Sk. pr. løb. Alen
7 7" —	11 - —
For Vexler tillægges	3 - —
For Stikbjælker til Valm i Tag- bjækelagene tillægges	16 - —
Blive Bjælkerne ikke notede, fradrages	2 - —
Udklinkning i Tagbjælkerne for Gesims	2 - pr. St.
Paa Vexler og Stikbjælker maales Tappen med.	

Indskud.

Ru, stumpt sammenhugget Indskud i Not	2½ Sk. pr. ☐ Alen
dito dito dito paa Lægter	3 - —
Ru pløiet Indskud i Not	6 - —
- - - paa Lægter	6½ - —
Bjælkerne fradrages ikke i Kvadratindholdet.	

Skillerum.

Bindingsværk af 4½ 4½" Krydstømmer	3¾ Sk. pr. løb. Alen
— - Spærtømmer	4 - —
— - Krydstømmer med Spræng af Halvtømmer	6 - —
Tappen maales med i Længden.	
Ru notet 3" Plankeskillerum	22 Sk. pr. ☐ Alen
Paa begge Sider høvlet og notet 3" Plankeskillerum	32 - —
Ru pløiet Brædeskillerum	7 - —
Dobbelt ru dito uden Pløining	7 - —
dito dito dito, hvor de lodrette Bræder ere pløiede	10½ - —
Paa begge Sider høvlet og pløiet Brædeskillerum	20 - —

Ru Lægteskillerum	3 Sk. pr. ☐ Alen.
Høvlet	8 - —
Døraabninger maales med i Kvadratindholdet. Til Lægteskillerum leveres Lægterne skaarne.	

Døre.

En ru pløiet Dør med Beslaaning „ Rd. 72 Sk.	pr. St.
- høvlet og pløiet Dør med dito	1 - 48 - —
- ru Lægtedør med dito „	- 56 - —
- høvlet dito - dito „	- 80 - —

Lofts-Forskalling.

Ru Forskalling under Bjælkerne	3¼ Sk. pr. ☐ Alen.
Ru Forskalling mellem Bjælkerne	4½ - —
Høvlet og pløiet Forskalling	12 - —
Enkelt Gesimsbræt	3 - pr. løb. Alen.
Flere Lister til Gesims, for hver Liste 2 -	—
Skorstene fradrages ikke ved Udmaalingen.	
Til 1 ☐ Alen Forskalling medgaae 12 St. Søm.	

Dragerværk.

Tømret hugget paa fire Sider.	
Drager og Stolper af 12 12" Tømmer	24 Sk. pr. løb. Alen.
— - — - 11 11" —	20 - —
— - — - 10 10" —	18 - —
— - — - 9 9" —	16 - —
— - — - 8 8" —	14 - —
Hjørnebaand af 8 8" Tømmer	48 - pr. St.
— - 7 7" —	44 - —
— - 6 6" —	42 - —
Krydsbaand af 4 8" boltet til Bjælkerne	12 - pr. løb. Alen.
En Underslagsklods af Eg at tildanne 64	- pr. St.

Under alm. Forhold kan man for Drager, Hængesøile, Sprængbaand, deri indbefattet Jernbeslag, Bolte m. m. at paasætte, regne 16Sk. pr. løb. Alen

Portdrager.

En ru sammendvilet Portdrager til 3 Stenes

			Muur	40	-	—
—	—	—	2½	—	40	-
—	—	—	2	—	32	-
—	—	—	1½	—	32	-
—	—	—	1	—	16	-
En høvlet sammendvilet Portdr. til 3				68	-	—
—	—	—	2½	—	64	-
—	—	—	2	—	48	-
—	—	—	1½	—	40	-
—	—	—	1	—	22	-

Vindues- og Dørplanker.

En ru sammendvilet Planke til 3				28	-	pr. St.
—	—	—	2½	—	20	-
—	—	—	2	—	20	-
—	—	—	1½	—	10	-
—	—	—	1	—	12	-
En høvlet				48	-	—
—	—	—	2½	—	36	-
—	—	—	2	—	32	-
—	—	—	1½	—	18	-
—	—	—	1	—	16	-

Tage.

For at afbinde og reise Spær og Hanebjælker af 5½" og 6½" i Heel- og Halvtage, Spærene hugne paa en Side, Hanebjælken paa to Sider 5 Sk. pr. løb. Alen

Samme Arbeide naar Spærene hugges paa to Sider 5½ Sk. pr. løb. Alen.

— — — — og Hanebjælken hugges paa fire Sider	7½	-	—
For Skifter med Stikhanebjælker tillægges	4½	-	—
Kommer der mere end een Hanebjælke, tillægges for hver Alen i hele Alenantallet	1	-	—
Tagværker af 7½" tillægges i hele Alenantallet	1	-	—
Hvor hele Tagværket bestaaer af Skifter	8	-	—
For Vexler i Hanebjælkerne og Spærene tillægges	3	-	—
Kehl- og Gradspær	16	-	—
Bagvæggen i Halvtage	8½	-	—
For Trimpelvæg, staaende Stole og Fetter	9½	-	—
Anvendes Krydstømmer til Tage, fradrages	1	-	—
Skorsteensstole	6	-	—
Opskalg af Planker maalt fra Spids til Spids	8	-	—
Lægtning til Tagsteenstage	¾	-	—
— - Skifersteenstage	1	-	—
Til hver Alen Lægte regnes 1 St. Søm.			
Skodrendeforskalling c. 1 Alen bred	8	-	—
Ru strøgne Grad- eller Rygningsbræder med Lister under øverste Skifersteen	8	-	—

Ru strøget Lægte, med afrundet Overkant, anbragt paa Graden eller Rygningen	2 Sk. pr. løb. Alen
Ru Stirnbræt	8 - —
Høvlet —	12 - —
Ru Vindskede med Dækliste	10 - —
Høvlet — — — og Enden udskaaen	18 - —
Høvlet Brædebeklædning med Høvlpaa Kanten under et fremspringende Tag	12 - pr. ☐ Alen
Ru pløiet Brædebeklædning til Metal- eller Filhtag	7 - —
Ru strøget Beklædning til Metal- eller Filthag	5 - —
Lister til Zinktag	3 - pr. løb. Alen
En Spærende at udskjære	24 - pr. St.

Gulve.

Ru sammenstrøget og dyvlet Gulv af 3" eller 2½" Planker	13 - pr. ☐ Alen
Samme Arbeide paa Lagere	16 - —
Ru notet Gulv af 3" eller 2½" Planker	16 - —
Samme Arbeide paa Lagere	19 - —
Høvlet og notet Gulv af 3" eller 2½" Planker	24 - —
Samme Arbeide paa Lagere	28 - —
Høvlet og pløiet Gulv af 2" Planker	19 - —
Samme Arbeide paa Lagere	22 - —
Høvlet og pløiet Gulv af 1½" Danziger-Planker	14 - —
dito dito af 1½" fiirskaarne Bræder	11 - —
dito dito af 1¼" 8" — —	10 - —
dito dito til Lofter	9 - —

For hver Frise tillægges	1 Sk. pr. ☐ Alen.
Paa Lagere tillægges	2 - —
Med forløbne Stød tillægges	4 - —
Ru pløiet Gulv	7 - —
Ru strøget Gulv	5 - —
Ere Bræderne smallere end 7½", tillægges	1 - —
Plankegulv at opbryde	2 - —
Brædegulv dito	1½ - —

Fremspringende Skorstene fradrages ikke ved Udmaalingen i Kvadratindholdet.

Er der Blændinger, maales Længden eller Bredden af Gulvet ind i disse.

Paaafdring indtil ¾" Høide regnes med i Betalingen. Over denne Høide betaales 1 Sk. for hver Tomme pr. løb. Alen. Til en Alen Gulv medgaae 10 Stykker Søm.

Tagvindue.

Et alm. Tagvindue c. 2 Alen i Høiden og 1 Alen 15" i Bredden til 2 Rammer	5 Rd. pr. St.
Samme Høide til 3 Rammer	6 - —

Trapper.

Disse beregnes paa følgende Maade:

- I. For hver 6" Længde af Trinnet i en lige Toløbs Trappe af 3" Planker, med en Repose, Mæglere og udkehlet Fyrretræs Rækværk med Sprosser, Opsætning, Forskalling samt Reposen medregnet betaales 20 a 22 Sk. Gjøres den af 2" Planker bliver den 4 Sk. billigere pr. 6".

Naar dreiede Ballustre med Opskjæring og Afretning anvendes istedetfor Sprosser, tillægges for hvert heelt Trin	24 Sk.
For hvert krumt Stødbræt tillægges for St.	24 -
For Trapper med skjæve Trin tillægges for 6" af Trinets Længde	6 -

II. En Trappe af 2 Alens Brede betales med	1 Rd. 64 Sk. pr. Trin
For hver 6" Trinet er kortere fradrages	" — 10 - —
For hver 6" Trinet er længere fradrages	" — 10 - —
En Trappe af 2" Planker er en Femtedeel billigere.	
En 2 Alens Trappe med skjæve Trin betales med	2 — " - —
For en ligeløbet Loftstrappe af 1½" Bræder indtil 1½ Alens Brede med Stødbæder og ru Forskalling uden Rækværk, eller en ligeløbet Trappe uden Stødbæder med Forskalling, pløiet og høvlet paa begge Sider	" — 64 - —
For en lignende Trappe med skjæve Trin	1 — " - —

Stiger.

En alm. Brandstige	28 Sk. pr. Trin
- — Stige	16 - —

Plankeværk.

En ru Plankeværksstolpe af 7/7", hugget paa een Side med	
2 Stivere i Jorden og Dækplade	32 Sk. pr St.
Ru kantstrøgen Beklædning, paa Klink med Affacening, af fuldkantede Bræder og med et lodret Bræt i Faget	6 - pr. □ Alen
Ru kantstrøgen Beklædning, Et paa To, med Affacening	6 - —
Beklædning høvlet paa 1 Side, Kanterne affacene og Undersiden af Dækbrættet afrettet	12 - —
Beklædning høvlet paa begge Sider	16 - —

For Gravning med Tilkastning og Stampning beregnes desuden " Rd. 20 Sk. pr. Stolpe.

Porte.

En ru pløiet Port i 2 Dele med Revler og Baand, tilpasset og beslaaet, koster til et Fladeindhold af 16 □ Alen	3 Rd. 48 Sk.
Bliver Kvadratindholdet større eller mindre, tillægges eller fradrages	" — 8 - pr. □ Alen.
For en lignende Port, høvlet paa begge Sider, indtil 16 □ Alen	6 — " -
Bliver Kvadratindholdet større eller mindre, tillægges eller fradrages	" — 20 - pr. □ Alen.

Stakit.

En ru Stakitstolpe med 2 Stivere i Jorden, skraat afskaaren foroven, med Sætning	16 Sk. pr. St.
dito dito hugget paa een Side	21 - —
dito dito — — fire Sider	30 - —
For overskrammede Løsholter med Paanagling af tilspidsede Lægter for hele Stakittet	14 - pr. løb. Al.
For en paa 4 Sider høvlet Stolpe med 2 Stivere i Jorden, foroven afskaaren til 2 Sider eller afrundet c. 2 Alen over Jorden	48 - pr. St.
For Stakitværk med fiirkantede Løsholter, høvlede og afskraanede, med Paanagling af høvlede og tilspidsede Lægter	42 - pr. løb. Al.

For en dobbelt ru Stakitport tillægges	1 Rd. 16 Sk.
For en dito høvlet dito tillægges	2 — " —
For en ru Stakitlaage	— " — 56 —
- - høvlet —	— 1 — " —

Løbebro.

Indvendige Løbebroer	4 Sk. pr. løb. Alen

Staldindretning.

Et alm. Spiltoug med lige Spilbom, hvorunder Planker eller dobbelt Brædebeklædning, og Stolper, som gaa op under en gennemgaaende Drager, Krybbe og Hække fraregnet 8 Rd. a 8 Rd. 48 Sk.
Mestersalair med Tillæg af Redskaber kan beregnes til en Femtedeel af Svendelønnen.

Skjæreløn.

Med Langsav.	
Eg, gammelt, pr. Tomme	$\frac{7}{8}$ Sk. pr. løb. Alen
—, nyt, —	$\frac{3}{4}$ — —
Fyr — —	$\frac{3}{8}$ — —

Forskjellige Tømmerarbeider.

(Alle Omkostninger iberegne).

Høvlet og notet Gulv af 3 9" Vester- vigs Planker	1 Rd. 40 Sk. pr. ☐ Alen
dito dito af 3 8" Sastmolå dito	1 — 8 — —
dito dito af 2 9" Vestervigs dito	1 — 12 — —
dito dito af 2 8" finske dito	" — 84 — —
Høvlet og pløiet Gulv af 1 $\frac{1}{2}$ 9" Ve- stervigs Bræder	" — 80 — —
dito dito af 1 $\frac{1}{2}$ 9" Pernau dito	" — 58 — —
Høvlet og pløiet Gulv af 1 $\frac{1}{4}$ 9" Ve- stervigs Bræder	" Rd. 70 Sk. pr. ☐ Alen
dito dito af 1 $\frac{1}{4}$ 8" Sastmolå dito	" — 48 — —
dito dito af 1 $\frac{1}{4}$ 7 $\frac{1}{2}$ " Norske dito	" — 56 — —
Ru og pløiet Gulv af 1 $\frac{1}{2}$ 8" Pernau Bræder	" — 52 — —
dito dito af 1 $\frac{1}{4}$ 8" Sastmolå dito	" — 40 — —
dito dito af 1 $\frac{1}{4}$ 7 $\frac{1}{2}$ " Norske dito	" — 36 — —
dito dito af 1 $\frac{1}{8}$ 6 $\frac{1}{2}$ " Nystads dito	" — 30 — —
Underlag af 7 7" og 4 8" pom. Tømmer	" — 64 — —
— - 7 7" Halmstads og 8 8" Calm. Tømmer	" — 36 — —
— - 7 7" Calm. —	" — 20 — —
— - Sastmolå Sparrer	" — 16 — —
Loftsforskalling af 1" Bræder	" — 20 — —
Pløiet Indskud af 1 $\frac{1}{4}$ 7" Bræder	" — 24 — —
Sammenhugget dito af 1" dito	" — 16 — —
Ru pløiet Brædeskillerum af 1 $\frac{1}{2}$ " Bræder	" — 40 — —
Dobbelt ru Brædeskillerum af 1 $\frac{1}{2}$ " og 1" Bræder	" — 48 — —
Dobbelt ru pløiet Brædeskillerum at 1 $\frac{1}{2}$ " og 1" Bræder	" — 52 — —
Paa begge Sider høvlet og pløiet Brædeskillerum af 1 $\frac{1}{2}$ " Bræder	" — 56 — —
Ru pløiet Tagbeklædning af 1 $\frac{1}{4}$ 7" Bræder	" — 28 — —
En ru pløiet Revledør	3 — 80 — pr. St.
En høvlet og pløiet Revledør	4 — 64 — —
Lægtning af pommerske Lægter	" — 7 — pr. løb Alen
— - Sundsvalls	" — 5 — —
Skodrende 1 Alen bred	" — 38 — —

Snedkerarbeide.

Med Tillæg af Træ, Opsætning, Beslaaning, Søm, Propper m.

Dobbelte Døre.

En dobbelt udvendig Dør, c. 4 Alen høi, $2\frac{1}{4}$ Alen bred af 2" Planker med Skraafyldingen. Blokkarm og Indfatning paa den indvendige Side	30 à 35 Rd.
En dobbelt Fem-Fyldingsdør, c. $3\frac{3}{4}$ Alen høi, 2 Alen bred med Høvl paa Ramstykkerne af $1\frac{1}{2}$ " Vestervigs Bræder med Slaglister, Indfatninger og 3" Blokkarm	17 Rd. 48 Sk.
En dito dito med Brædekarm	15 " "
En dito dito som ovenstaaende, men stumt sammenstemt med Blokkarm	14 — 48
En dito dito med Brædekarm	12 — 48
Døre med 2 à 5 Fyldinger ere c. 48 Sk. billigere.	

Enkelte Døre.

En Fem-Fyldingsdør indtil 3 Alen 8" høi, 1 Alen bred med Ramstykker af $1\frac{1}{2}$ " Vestervigs Bræder, Indfatninger og 3" Blokkarm c.	11 Rd. " S
En dito dito stumt sammenstemt	9 — "
En dito dito afkehlet med Brædekarm	9 — "
En dito dito stumt sammenstemt med Brædekarm	7 — 48
Døre med 2 à 5 Fyldinger ere c. 52 Sk. billigere.	
Høiden paa enkelte Døre maa, naar de skulle være billige, ikke gjøres over 5 Alen 8" i Falsen, da et Bræde ellers ikke kan give 2 Længder. Høiere Døre forøge Prisen med c. 64 Sk.	
En glat sammenfjedret og limet Dør af finske Bræder med indskudte Revler $3\frac{1}{4}$ Alen høi, $1\frac{3}{8}$ Alen bred med glatte Indfatninger og 3" Blokkarm	9 Rd. " S
En dito dito med Brædekarm	7 — "

Vinduer.

Med 6 udadgaende Rammer og lige Overstykke

$2\frac{3}{4}$ Alen høie, $2\frac{7}{8}$ Alen brede	9 Rd. 48 Sk. pr. Fag.
3 — — 3 — —	10 — 16 - —
$3\frac{1}{2}$ — — $3\frac{1}{8}$ — —	11 — 16 - —
For fladbuget Overstykke tillægges	1 — 48 - —
- halvrundt — —	4 — 48 - —
Forsatsvinduer til anførte Maal med lige Overstykke	7 — 48 - —
dito dito dito med dito	7 — 64 - —
dito dito dito med dito	7 — 88 - —
dito dito dito med fladbuget Overst.	9 — " - —
dito dito dito med dito dito	9 — 16 - —
dito dito dito med dito dito	9 — 40 - —
dito dito dito med halvrundt dito	12 — " - —
dito dito dito med dito dito	12 — 16 - —
dito dito dito med dito dito	12 — 40 - —

Vinduer med 4 udadgaende Rammer og lige Overstykke:

$2\frac{3}{4}$ Alen høie, $1\frac{3}{4}$ Alen brede	6 Rd. " Sk. pr. Fag.
3 — — 2 — —	6 — 48 - —
$3\frac{1}{2}$ — — $2\frac{1}{4}$ — —	7 — 16 - —
For fladbuget Overstykke tillægges	1 — 32 - —
- halvrundt — —	3 — " - —
Forsatsvinduer til anførte Maal med lige Overstykke	5 — " - —
dito dito dito med dito	5 — 32 - —
dito dito dito med dito	5 — 80 - —
dito dito dito med fladbuget Overst.	6 — " - —
dito dito dito med dito	6 — 32 - —
dito dito dito med dito	6 — 80 - —
dito dito dito med halvrundt Overst.	8 — " - —
dito dito dito med dito	8 — 32 - —
dito dito dito med dito	8 — 80 - —

Vinduer med 2 indadgaaende Rammer at lukke med Espagnolet og den øverste Ramme fast, Ramtræets Tykkelse bestemt til Speilglas, og lige Overstykke:

3 Alen høie, 2 Alen brede	14 Rd.	„ Sk. pr. Fag	
3½ — — 2¼ — —	16 —	„ - —	
For fladbuget Overstykke tillægges	1 —	64 - —	
- halvrundt — —	7 —	„ - —	

Vinduer med 2 udadgaaende Rammer og lige Overstykke:

2 Alen høie, 1¾ Alen brede	4 —	24 - —	
2¼ — — 2 — —	4 —	48 - —	
2½ — — 2¼ — —	5 —	„ - —	
For fladbuget Overstykke tillægges	1 —	„ - —	

Vinduer med 1 udadgaaende Ramme og lige Overstykke:

1 Alen høie, ¾ Alen brede	2 —	32 - —	
1½ — — — —	2 —	64 - —	

Vinduessprosser af Jern koste for hver Alen 14, 18, 22, 26, 32, 48 Sk., Samlingen af disse 12, 16, 20, 24, 28, 32 Sk. for Stykket.

Vindueskarmene ere regnede af 5" Planker i Side- og Understykker; Side- og Overstykker 4½" brede Understykkerne 8 à 9" brede og Post og Løsholt udskaaet af 5" Planker.

Sammenstemt Vinduesskodde af 1" lybsk Træ med Høvl paa Ramstykkerne	1 Rd.	16 Sk. pr. □ Alen	
dito dito stumpet sammenstemt	1 —	4 - —	
Omløbende Bryst- og Pillepaneel med Høvl paa Ramstykkerne	„ —	64 - —	
dito dito stumpet sammenstemt	„ —	62 - —	

Fodpaneel 12" høit med Dæk- og Fodliste	„ —	40 - pr. løb. Alen.	
— 9" — —	„ —	26 - —	
— 7" à 8" — —	„ —	22 - —	
— 4" — —	„ —	10 - —	
Glat Beklædning i Blændingen, 5" à 6" bred	„ —	16 - —	
Kakkelovns- eller Vinduesindfatning	„ —	26 - —	
Glat Indfatning, 4" bred	„ —	12 - —	
Blindlister paa Muur	„ —	7 - —	
dito paa Bindingsværks- og Brædeskillerum	„ —	6 - —	

Kjøkkenindretning.

Alm. Bordblad af 3" Bøgeplanker	2 —	48 - pr. □ Alen.	
- — - 3" Fyrreplanker	1 —	48 - —	
- — - 2" — —	1 —	28 - —	
Skillerum og Hylde af lybsk Træ	„ —	64 - —	
Hylde paa Lister, Listerne særskilte	„ —	56 - —	
Sammenstemt Forramme med stumpet sammenstemte Døre	„ —	85 - —	
Kjøbebeslaget til en saadan Dør, nemlig 2 Par Hængsler og en Fjeder	„ —	36 - —	
Hylde, 10" bred, af lybsk Træ	„ —	26 - pr. løb. Alen.	
En udskaaen Knægt af dito	„ —	20 - pr. St.	
Tallerkenrække, de opstaaende Stykker iberegnete	„ —	24 - pr. løb. Alen.	

Forskjellige Arbeider.

Mahogni Trapperækværk med dreiede Ballustre	3 Rd. 48 Sk. pr. løb. Alen
Fyrretræes Haandliste med dito	2 — 48 - —
Mahogni Haandliste	2 — „ - —
Knagerækker	„ — 48 - —
Parquetgulv i Tavler 1 ☐ Alen store af Egetræ	2 — „ - pr. ☐ Alen
Luftkloset	15—20 — „ -

Smedearbeide.**Portbeslag.**

Til en stor, tofløjet Port	30—50 Rd.
- - almindelig Port i et Plankeværk	12—14 -
- - Laage i et Plankeværk	3—4 -

Dørbeslag.

Til en dobbelt Dør:
2 Par hollandske Hængsler, en indstukken Laas med
Messinggreb og Skilte, 2 Kantrigler m. m.

Hængsler	1 Rd. 48 Sk.
Kantrigler	1 — 64 -
Laas	1 — 80 -
Messinggreb	1 — 24 -
Tilpasning	„ — 24 -
	6 Rd. 48 Sk.

Til en enkelt Dør:

1 Par hollandske Hængsler, en indstukken Laas med
Messinggreb og Skilte m. m.

Hængsler	„ Rd. 72 Sk.
Laas	1 — 80 -
Messinggreb	1 — 16 -
Tilpasning	„ — 24 -
	4 Rd. „ Sk.

Til en glat enkelt Dør:

1 Par Opsatshængsler med Stabler, enkelt Kasselaas med
Jerngreb, Nøgler, Skilte og Slutkramper

	3 Rd. 16 Sk.
Dørgreb af Messing med Skilte	3 — „ - pr. Sæt.
- - - - -	1 — 16 - —
- - Træ uden	1 — „ - —
- - - - -	„ — 80 - —
- - Horn -	2 — 64 - —
- - - - -	1 — 64 - —
- - Ibenholt uden	1 — 64 - —
- - - - -	1 — 32 - —
- - Glas -	2 — „ - —
- - - - -	1 — 48 - —
- - Jern med	3 — 48 - —
- - - - -	1 — 48 - —

Vinduesbeslag.

Til 6 udadgaaende Rammer med
lige og fladbuet Overstykke:

Faget $2\frac{3}{4}$ Alen høit, $2\frac{7}{8}$ Alen bredt	} 3 — 48 - pr. Fag.
— 3 - - - 3 - - -	
— $3\frac{1}{2}$ - - - $3\frac{1}{8}$ - - -	
Samme Maal med halvrunder Over- stykke	3 — 64 - —

Forsatsvinduer til anførte Maal med lige og fladbuet Overstykke	2 Rd.	„ Sk.	pr. Fag	
dito til anførte Maal med halv- rundt Overstykke	2	- 16	-	—
Til 4 udadgaaende Rammer med lige og fladbuet Overstykke:				
Faget 2 $\frac{3}{4}$ Alen højt, 1 $\frac{3}{4}$ Alen bredt	2	-	32	—
— 3 - - 2 - -				
— 3 $\frac{1}{2}$ - - 2 $\frac{1}{4}$ - -				
Samme Maal med halvrundt Over- stykke	2	- 48	-	—
Forsatsvinduer til anførte Maal med lige og fladbuet Overstykke	1	- 32	-	—
dito til anførte Maal med halv- rundt Overstykke.	1	- 48	-	—
Til 2 indadgaaende Rammer at lukke med Espagnolet og den øverste Ramme fast, Ramtræets Tykkelse bestemt til Speilglas med lige og fladbuet Over- stykke:				
Faget 3 Alen højt, 2 Alen bredt	6	-	-	—
— 3 $\frac{1}{2}$ - - 2 $\frac{1}{4}$ - -				
Samme med halvrundt Overstykke	6	- 32	-	—
Til 2 udadgaaende Rammer med lige og fladbuet Overstykke:				
Faget 2 Alen højt, 1 $\frac{3}{4}$ Alen bredt	1	-	32	—
— 2 $\frac{1}{4}$ - - 2 - -				
— 2 $\frac{1}{2}$ - - 2 $\frac{1}{4}$ - -				
Til 1 udadgaaende Ramme med lige Overstykke:				

Faget 1 Alen højt, $\frac{3}{4}$ Alen bredt	}	„ Rd. 64 Sk.	pr. Fag.
— 1 $\frac{1}{2}$ - - - -			
Naar Beslaget indstemmes i Træet og paasættes med Skruer, til- lægges for			
6 udadgaaende Rammer	„	- 64	- —
4 dito dito	„	- 60	- —
2 indadgaaende dito	„	- 64	- —
2 udadgaaende dito	„	- 56	- —
1 — dito	„	- 48	- —
Stormstænger, 1 Alen 3" lange med Tilbehør	„	- 26	- pr. St.
En Trækrude	„	- 3	- pr. løb. T.

Forskjellige Arbejder.

Forskuds-Muuranker 18" langt med Kramper og Søm	1 Rd.	„ Sk.	pr. St.
Forskuds-Muuranker 18" langt veier 9 $\frac{3}{8}$ Pd. à 10 Sk.			
Alm. Muuranker 15" langt med Kram- per og Søm	„ Rd. 64	Sk.	pr. St.
Alm. Muuranker 15" langt veier 6 $\frac{3}{8}$ Pd. à 10 Sk.			
Spidsklammer 16" lange	„ Rd. 26	Sk.	pr. St.
ditto 10" —	„	- 18	- —
ditto 8" —	„	- 14	- —
Spidsklammer 16" lange veie 2 $\frac{3}{8}$ Pd., 10" lange veie 1 $\frac{1}{2}$ Pd., 8" lange veie 1 $\frac{3}{8}$ Pd. à 10 Sk.			
Trappebolte 5" lange	„ Rd. 22	Sk.	pr. St.
Muurhager 6 $\frac{1}{2}$ " —	„	- 10	- —
Bolte $\frac{3}{4}$ " tykke 24" lange med Møt- triker og Skruer	„	- 66 $\frac{1}{2}$	- —
ditto - — 18" med dito dito	„	- 49	- —

Bolte $\frac{3}{4}$ " tykke 12" lange med Mø- triker og Skruer	„ Rd. 38 $\frac{1}{2}$ Sk. pr. St.
Bolte $\frac{3}{4}$ " tykke, 24" lange veie 4 $\frac{1}{4}$ Pd., 18" lange veie 5 $\frac{1}{2}$ Pd., 12" lange 2 $\frac{3}{4}$ Pd. à 14 Sk.	
Hængejern 24" langt med 2 Bolte	3 Rd. 41 Sk. pr. St.
Hængejern 24" langt med 2 Bolte veie 25 $\frac{1}{2}$ Pd. à 14 Sk.	
Skorsteensanker 4 Alen langt af $\frac{1}{2}$ " 2"	
Jern	8 Rd. 30 Sk. pr. St.
Skorsteensanker 4 Alen langt af $\frac{1}{2}$ " 2" Jern veier 66 $\frac{1}{2}$ Pd. à 12 Sk.	
Skorsteensanker 3 Alen langt af $\frac{1}{2}$ " 2"	
Jern	6 Rd. 42 Sk. pr. St.
Skorsteensanker 5 Alen langt af $\frac{1}{2}$ " 2" Jern veier 51 $\frac{1}{2}$ Pd. à 12 Sk.	
Luftrister af Jern med udhuggede runde Huller, 4 $\frac{1}{2}$ " brede og 9" lange	„ Rd. 20 Sk. pr. St.
Skorsteenskapper	8 à 10 — „ — —
Kakkelovnsrør, 4 $\frac{1}{4}$ " i Diameter af Plade Nr. 16	„ Rd. 18 Sk. pr. Pd.
En løbende Alen af ovennævnte Størrelse veier 6 Pd.	
Et Knærør af Plade Nr. 16	„ Rd. 24 Sk. pr. Pd.
Spjeldet og Rensedøre ere indbefattede i disse Priser.	
25 løbende Alen Klokkestreng med 2 à 3 Træk og til- hørende Klokke o. s. v. koste	7 Rd. „ Sk.
Kakkelovnsplade paa Gulvet af Jern	„ — 64 - pr. St.
— - - - Zink 1 -	48 Sk.

Tagdæknings- og Rendearbeide.

Tegltag af røde Steen	„ Rd. 38 $\frac{1}{2}$ Sk. pr. □ Alen.
— - graae —	„ - 41 $\frac{1}{2}$ - —
— - glacerede Steen	„ - 80 - —

Kobbertag (i større Dækplader)

8 Pd. pr. □ Alen	5 Rd. 16 Sk. pr. □ Alen.
Blytag af 20 Pds. Plader	4 - 32 - —
Jerntag, galvaniseret	1 - 64 - —
Zinktag paa Lister, Plade Nr. 12 (belgisk Methode), paa mindre Tage	1 - 16 - —
Alm. fladt Zinktag	„ - 88 - —
Zinktag, bølgeformigt (Plade Nr. 12)	1 - 32 - —
dito rudeformigt dito	„ - 72 - —
dito over 100 □ Alen	„ - 60 - —
Skifertag af bedste blaa Stene $\frac{14}{24}$ "	„ - 60 - —
dito dito dito $\frac{10}{20}$ "	„ - 62 - —
Zinkinds kud til de store Stene	„ - 6 - pr. St.
— — smaa —	„ - 5 - —
Understrygning med Kit	„ - 5 - pr. □ Alen.
— - Cement	„ - 3 - —
— - Kalk	„ - 1 $\frac{1}{2}$ - —
Tilstødning til Kviste eller Ud- dækning af Vinduer af Zink	„ - 64 - pr. St.
Rygningssteen af Skifer	1 - „ - pr. løb. Alen.
Zinkrygning, 14" bred, af Plade Nr. 11	„ - 44 - —
— paa Graden	„ - 44 - —
Straatage	„ - 12 - pr. □ Alen.
Tagpaptage	„ - 24 - —
Til 25 □ Alen Tag medgaaer:	
27 □ Alen Steentagpap à 16 Sk.	4 Rd. 48 Sk.
1000 St. Tækkesøm	„ - 58 -
25 Pd. Asphaltkit	„ - 75 -
$\frac{1}{4}$ Td. tørt Sand	„ - 8 -
Arbejds løn	„ - 48 -
	6 Rd. 25 Sk.

(Erichsen & Co.'s Fabrik.)

Faste, dobbelte Render, de saakaldte Karnisrender, udvendig af galvaniseret Jern og indvendig udført med Zinkplade Nr. 12	1 Rd. 48 Sk. pr. løb. Alen.		
Hængerende af Zink (Plade Nr. 11) 6" bred, 4" dyb	" - 56 -		
Hængerende af galvaniserede Jernplader (Nr. 22)	" - 72-80-		
Nedløbsrør af Zinkplade Nr. 11 4" i Diameter	" - 48 -		
ditto ditto ditto 3"	" - 40 -		
Muurstift til Nedløbsrør	" - 8 -	pr. St.	
— - galvaniseret ditto	" - 12 -		
En Svanehals	1 - 48 -		
- — med Druerkno	2 - 64 -		
Skodrender af galvaniserede Jernplader Nr. 22, 3 $\frac{1}{2}$ Pd. pr. ☐ Al.	1 - 62 -	pr. ☐ Alen.	
Skodrende af Zink (Plade Nr. 12)	" - 88 -		
Vadsketud af Zink	1 - 48 -	pr. St.	
— - Bly	4 - " -		
— - -	" - 18 -	pr. Pd.	
1 Alen Blytud veier c. 16 Pd.			
Opsætning af anførte	" - 40 -	pr. St.	

Til Dækning af Mure, Solbænke og Baand m. m.

Skiferplader, $\frac{3}{4}$ " tykke, 6" brede	" Rd. 64 Sk. pr. løb. Alen.		
— - — 7"	" - 72 -		
— - — 8"	" - 80 -		
— - — 9"	" - 90 -		
— - — 10"	1 - 4 -		
— - —	2 - 48 -	pr. ☐ Alen.	
— $\frac{1}{2}$ "	2 - " -		

Glarmesterarbeide.

Hvidt Glas.

En almindelig Regel er, at hver 10 ☐ Tommer koster	" Rd. 1 Sk.
En almindelig Glastagsteen	" - 64 - pr. St.

Slebet Speilglas.

16 Tommer langt, 14 Tommer bredt	1 - 48 -		
18 — — — — —	1 - 72 -		
22 — — — — —	2 - 16 -		
28 — — — — —	3 - 24 -		
34 — — — — —	4 - 8 -		
38 — — — — —	4 - 64 -		
42 — — — — —	5 - 16 -		
48 — — — — —	6 - 8 -		
54 — — — — —	7 - 64 -		
60 — — — — —	9 - " -		
30 — — — 15 — — —	3 - 12 -		
36 — — — — —	4 - 64 -		
40 — — — — —	5 - 24 -		
45 — — — — —	6 - 8 -		
50 — — — — —	7 - 64 -		
54 — — — — —	8 - 72 -		
60 — — — — —	9 - 40 -		
22 — — — 18 — — —	3 - 24 -		
24 — — — — —	3 - 56 -		
27 — — — — —	4 - 8 -		
30 — — — — —	4 - 64 -		
36 — — — — —	5 - 80 -		

40 Tommer langt, 18 Tommer bredt	6 Rd. 72 Sk. pr. St.
46 — — — — —	8 - 80 - —
51 — — — — —	10 - " - —
56 — — — — —	11 - 48 - —
60 — — — — —	12 - 8 - —

Uslebet Speilglas.

Cirkelrundt:

27 Tommer i Diameter	2 - 64 - —
23 — — — —	1 - 64 - —

Halvcirkelrundt:

30 og 15 Tommer	1 - 64 - —
24 og 12 —	1 - " - —
18 og 9 —	" - 56 - —

Fiirkantet:

30 Tommer langt, 16 Tommer bredt	2 - " - —
26 — — 14 — —	1 - 48 - —
19 — — 13 — —	1 - 16 - —
10 — — 10 — —	" - 40 - —

Jernstøberarbeide.

Almindelig rund Kakkelovn:

3 Alen 21 Tommer høi, 17 Tommer udv. Diameter	80 Rd.
3 — 7 — - 16 — - —	55 -
3 — — - 14 — - —	40 -
2 — 20 — - 13 — - —	32 -
2 — 14 — - 12 — - —	26 -
2 — 2 — - 9 — - —	14 -

Rund Kakkelovn med Gris:

3 Alen 21 Tommer høi, 17 Tommer udv. Diameter	100 Rd.
3 — 7 — - 16 — - —	65 -
3 — — - 14 — - —	46 -
2 — 20 — - 13 — - —	40 -
2 Alen 14 Tommer høi, 12 Tommer udv. Diameter	32 -
2 — 14 — - 10 — - —	25 -
2 — 2 — - 9 — - —	16 -

Kakkelovnsrør af Støbejern:

12" lange $4\frac{1}{2}$ " i Diam.	" Rd. 64 Sk. pr. St.
— — 18" — $4\frac{1}{2}$ " —	" - 88 - —
— — 24" — $4\frac{1}{2}$ " —	1 - 24 - —
— — 30" — $4\frac{1}{2}$ " —	1 - 72 - —
— — 12" — 6" —	1 - 16 - —
— — 18" — 6" —	1 - 64 - —
— — 24" — 6" —	2 - " - —
— — 30" — 6" —	2 - 48 - —
— — med Knæ $4\frac{1}{2}$ " —	1 - " - —
— — — 6" —	1 - 32 - —

For hvert Spjeld 4 Sk., for hver Rensedør 12 Sk.

Bøsning til Kakkelovnsrør $4\frac{1}{2}$ " i Diam.	" - 24 - —
— — — 6" —	" - 32 - —
Rensedør 18 18"	3 - 48 - —
— 9 18"	3 - " - —
— 9 15"	2 - 48 - —
— 9 12"	2 - " - —
— 9 9"	1 - 48 - —
— 6 9"	1 - " - —

Rensedor 6 6"					„ Rd. 88 Sk. pr. St.
Ventil 12" i Diam.	2	-	„	-	-
— 9" - —	1	-	32	-	-
— 8" - —	1	-	16	-	-
— 6" - —	1	-	„	-	-
— 4½" - —	„	-	80	-	-
Komfur med Vandkjedel, Overpladen					
— — — 29½" lang, 19" bred	13	-	48	-	-
— — — 34" — 21" —	17	-	32	-	-
— — — 34" — 24" —	19	-	40	-	-
— — — 38" — 24" —	21	-	48	-	-
— — — 44" — 24" —	23	-	64	-	-
Komfur med Vandkjedel og støbt Stege- ovn, Overpladen	29½" l., 19" b.	20	-	„	-
— — — — 34" - 21" -	24	-	32	-	-
— — — — 35" - 24½" -	28	-	64	-	-
Komfur med Vandkjedel og smedet Stegeovn,	30½" - 21" -	32	-	32	-
— — — — 34" - 24" -	35	-	16	-	-
— — — — 34" - 30" -	40	-	24	-	-
— — — — 38" - 24" -	37	-	16	-	-
— — — — 38" - 30" -	43	-	72	-	-
— — — — 44" - 24" -	39	-	64	-	-
— — — — 44" - 30" -	46	-	72	-	-
— — — — 60" - 30" -	55	-	72	-	-
Vadsk 39" lang 20½" bred 8" dyb	10	-	„	-	-
— 36" - 24" - 8" -	8	-	72	-	-
— 31" - 21" - 8" -	7	-	72	-	-
— 25" - 20½" - 8" -	6	-	72	-	-
— 23" - 19" - 5" -	4	-	72	-	-
— 22" - 16" - 5" -	3	-	64	-	-
— 16" - 16" - 6" -	2	-	64	-	-

Vadskerkjedel med Fyrkarm og Rist	12 Rd	„	Sk. pr. St.
Pompe til Borttagning af Grundvand med et kort Sugerør og et kort Stigerør	50	-	„ - —
Kjældervindue med Karm			
— — — 50" br. 16" højt	5	-	72 - —
— — — 36" - 18" -	5	-	16 - —
— — — 30" - 14" -	4	-	24 - —
— — — 24" - 12" -	3	-	„ - —
— — — 24" - 18" -	3	-	72 - —
— — — 36" - 10" -	3	-	48 - —
— uden — 45" - 18" -	3	-	48 - —
— — — 36" - 14" -	2	-	72 - —
— — — 16" - 18" -	1	-	72 - —
— — — 36" - 10" -	1	-	72 - —
— — — 30" - 12" -	1	-	72 - —
Staldvindue med Karm halvrunder			
— — — 13" h. 25½" b.	2	-	48 - —
— — — 18½" - 32" -	3	-	24 - —
— — — 20½" - 40" -	6	-	48 - —
— uden — 13" - 25½" -	1	-	„ - —
— — — 18½" - 32" -	1	-	48 - —
— — — 20½" - 40" -	2	-	„ - —
— med — firkl. 18" - 36" -	4	-	64 - —
— — — 18" - 48" -	6	-	64 - —
— — — 27" - 48" -	7	-	64 - —
— uden — 18" - 36" -	1	-	80 - —
— — — 18" - 48" -	2	-	72 - —
— — — 27" - 48" -	3	-	24 - —
Trækrude til Kjældervindue	„	-	40 - —
— — Staldvindue	„	-	36 - —
Tagvindue til Tegtag, 16 Stenes	18	-	„ - —

Tagvindue til Tegtag, 12 Stenes	6 Rd. 72 Sk. pr. St.
— — — 9 —	4 - 88 - —
— — — 6 —	3 - 80 - —
— — — 4 —	2 - 84 - —
— — — 2 —	1 - 80 - —
— — — 1 —	1 - 52 - —
— - Skifertag 12 —	7 - 48 - —
— - — 9 —	5 - 80 - —
— - — 6 —	4 - 16 - —
— - — 4 —	3 - 8 - —
— - — 2 —	2 - 20 - —
— - — 1 —	1 - 60 - —
Luftrist 4 $\frac{1}{2}$ " lang 4 $\frac{1}{2}$ " bred	„ - 12 - —
— 8" - 4 $\frac{1}{2}$ " -	„ - 20 - —
— 10" - 10" -	„ - 44 - —
— 20" - 8" -	„ - 72 - —
Hestekrybbe 36" lang 15" bred	6 - 48 - —
Høhække 15" høi, 30" bred, 15" dyb	3 - 64 - —
Portafvisere, enkelte	3 - 40 - —
— dobbelte	4 - 64 - —
Bogstaver og Tal 4" høie	„ - 32 - —
— - - 8" -	„ - 80 - —
— - - 12 $\frac{1}{2}$ " -	1 - 48 - —
Greb til Portklokker	1 - 48 - —
Fodskraberist, 1 Alen lang	2 - 32 - —
— 2 — —	3 - 48 - —
Altan med Konsoler (8 $\frac{1}{2}$ Sk. pr. Pd.)	125-200 - „ - —
Støbt Jerngitter, 2 à 3 Alen høit 8-16	- „ - pr. l. A
Portrende, aaben, 5 $\frac{1}{2}$ " bred 3 $\frac{3}{4}$ " dyb	1 - 48 - —
— — 6 $\frac{1}{2}$ " — 4" -	1 - 80 - —
— lukket, 5 $\frac{1}{2}$ " — 3 $\frac{3}{4}$ " -	2 - 32 - —

Portrende, lukket, 6 $\frac{1}{2}$ " bred 4" dyb	3 Rd. 8 Sk. pr. l. A.
Kobber Lynafleder	1 - 32 - —
Almindelig Vindeltrappe	7 $\frac{1}{2}$ -13 $\frac{1}{2}$ - „ - pr. Trin.
Vinduesplade	„ - 5-6 - pr. Pd.
Jernsøile	„ - 5-6 - —
Jernbjælke	„ - 5-6 - —
Grovt Støbegods	„ - 4 $\frac{1}{2}$ -6 - —
En Kubiktomme Støbejern veier	$\frac{1}{4}$ Pd.

Tapetmagerarbeide.

Et Stykke Tapetpapir, 15 Alen langt 18 Tommer bredt, giver 9 Alen Væg.

Tapetlærred	12 Sk. pr. ☐ Alen.
Tykt Grundpapir	2 - —
Tyndt dito	1 - —
At paasætte Tapetpapir	2 - —
- — Tapetlærred	3 - —
- — Grundpapir	1 $\frac{1}{2}$ - —

I Paasætningen er Limning af Muren iberegnet.

Malerarbeide.

Oliemaling 3 Gange, udvendig	
Arbeide	„ Rd. 8 Sk. pr. ☐ Alen.
dito dito indvendig Arbeide	„ - 9 - —
Maling som Træsorter med Lakering	„ - 16 - —
Liimfarve 1 Gang	„ - 3 - —
dito med stærkere Farver, paa Vægge	„ - 5 - —
Gulv at fernisere 3 Gange	„ - 7 - —

Et Fag Vindue, 3 Alen høit
og 2 Alen bredt, at male ud-
og indvendig 3 Gange 1 Rd. 16 Sk.

Som alm. Regel kan tjene, at
al Maling, saavel indvendig
som udvendig, af det til et
Fag Vindue henhørende
Træværk, kan beregnes som
Fagets Kvadratindhold og
betales med „ - 18 - pr. □ Alen.

En enkelt Dør, $3\frac{1}{2}$ Alen høi,
2 Alen bred, begge Sider
tilsammen c. 16 □ Alen,
Indfatningerne medregnede,
at male 3 Gange med Olie-
farve 1 - 48 -

En dobbelt Dør, 4 Alen høi,
 $2\frac{1}{2}$ Alen bred, c. 24 □ Alen 2 - 48 -

Disse Maal ere regnede for Døre i $\frac{1}{2}$ Steens Skillerum.
er der tykkere Mure og større Døre beregnes Malingen efter
Kvadratindhold, og man maa da udfolde hele Fladen, idet
man maaler ind i alle Tilbagespring. Bryst-, Lysnings- og
Pillepaneel beregnes i □ Alen (udfoldet).

Fodpaneel, 12 Tommer høit med Dækliste 7 Sk. pr. løb. Alen.
dito 10 — — uden — 6 - —
dito 4 à 5 — — — — 4 - —

Trapper udmaales i □ Alen og saaledes, at de to ind-
vendige Vangesider slaaes sammen til een; ved en Trappe,
hvis ene Vange staaer op ad en Muur, bliver altsaa at maale
en Vange heelt rundt + 2 Overkanter af en dito.

Rækværk med Ballustre og Haandliste (begge Sider med-
regnede) at male 20 Sk. pr. løb. Alen.
dito dito med Mahogni Haandliste 16 - —

Jerntagvindue at male 2 Gange 14 Sk. pr. □ Alen.
Udvendigt Stakit beregnes i □ Alen
(udfoldet).

Compositionsfarve 1 Gang 4 - —
Stolper og Baand i Bindingsværk,
at male paa een Side med Olie-
maling 5 - pr. løb. Alen.
Marmorering i Liimfarve 6 - pr. □ Alen.

Drainingsarbeide.

Almindelige Drainsrør.

3" og 2" Rør med Nedlægning til 2 Alens Dybde
„ Rd. 32 Sk. pr. løb. Alen.
1 $\frac{1}{2}$ " Rør uden Nedlægning 10 - „ - pr. 1000 St.
2" — - — 14 - „ - —
2 $\frac{1}{2}$ " — - — 20 - „ - —
3" — - — 30 - „ - —
4" — - — 45 - „ - —
5" — - — 70 - „ - —
6" — - — 90 - „ - —

Glasserede Rør.

4" Rør med Nedlægning 1 - „ - pr. løb. Alen.
6" — - — 1 - 16 - —
9" — - — 1 - 64 - —
12" — - — 2 - 16 - —
15" — - — 3 - „ - —
18" — - — 4 - „ - —
3" — uden — 1 Al. lange „ - 32 - pr. St.
4" — - — - — „ - 40 - —
6" — - — - — „ - 56 - —

9" Rør uden Nedlægning, 1 Alen lange	1 Rd. ,, Sk. pr. St.
12" — — — — —	1 - 64 - —
Bøiede eller lige Rør med en Sidegreen betales med $\frac{1}{2}$ Gang mere.	
Rensebrønd, 9" i Lysning, muret i Cement med Ramme og Laag	10 - ,, - —
dito 12" i Lysning med støbt Rist	15 - ,, - —

Afløbsrør for Spildevand fra private Bygninger til Hovedcloaken i Gaden gjøres af saltglasserede Leerrør i Reglen af 6" i indvendig Diameter og gives helst et Fald af 1:60 å 1:80; hvor der kun er lidt Fald at opnaae, gives man dem et Fald af 1:90; men de bør aldrig gives mindre Fald end 1:100, naar der ikke foregaaer ualmindeligt store Udskylninger. I visse Tilfælde kunne de private Spildevandsrør gjøres af 4-Tommers Rør og navnlig naar Skyllenvandet ikke medfører Papiir, Klude o. dsl. Alle Nedløb til Cloaken fra Kjøkkenvaske, Gaarde o. s. v. bør forsynes med Rister, der forhindre, at ikke faste Legemer, saason Halm, Grene, Blade, Klude o. dsl. løbe ned med Vandet og forstoppe Ledningen. Alle private Spildevandsledninger der udmunde i Hovedcloaken, maa forsynes med een eller flere Vandlaase, hvis Hensigt er at spærre Adgangen til Gaarden og Bygningerne for den fordærvede Luft, der altid findes i Cloaken.

Spildevandsledningerne maa idetmindste ligge 2 å 3 Fod under Jorden for ikke at fryse om Vinteren. Men de bør lægges saa dybt, at der kan draines til dem, naar Grunden er fugtig og det forøvrigt kan lade sig gjøre. Drainerørerne, der kunne hjælpe sig med et Fald af indtil 1:500, bør lægges 1 å 2 Fod dybere end Kjældergulvet. De lægges af uglasserede Leerrør og maa ikke benyttes til Afledning for Spildevand.

Gasledning.

$\frac{1}{4}$ " Rør med Opsætning	„ Rd. 24 Sk. pr. løb. Fod.
$\frac{3}{8}$ " — — — — —	„ - 28 - —
$\frac{1}{2}$ " — — — — —	„ - 32 - —
$\frac{3}{4}$ " — — — — —	„ - 38 - —
1" — — — — —	„ - 44 - —
$1\frac{1}{4}$ " — — — — —	„ - 58 - —
$1\frac{1}{2}$ " — — — — —	„ - 64 - —
2" — — — — —	„ - 80 - —

I ovennævnte Priser ere Forbindelsesstykker, Rosetter o. s. v. medregnede.

 $\frac{1}{4}$ " Rør forsyner 1 Blus.

$\frac{1}{4}$ " — — — — —	2 —
$\frac{1}{2}$ " — — — — —	5 —
$\frac{3}{4}$ " — — — — —	10 —
1" — — — — —	20 —
$1\frac{1}{4}$ " — — — — —	40 —
$1\frac{1}{2}$ " — — — — —	70 —
2" — — — — —	100 —

Alm. Lampearm af Smedejern	1 Rd. 32 Sk. pr. St.
- — — — — til at dreie	1 - 64 - —
- Hængelampe- — — — —	3 - „ - —
- — — — — til at dreie	3 - 48 - —
En 2 Lysmaaler	12 - 3 - —
- 3 — — — —	16 - „ - —
- 5 — — — —	20 - „ - —
- 10 — — — —	25 - „ - —
- 20 — — — —	32 - „ - —
- 30 — — — —	45 - „ - —
Opsætning af en 2 Lysm. med Tilbehør	3 - „ - —
— - - 3 — — — —	3 - 48 - —
— - - 5 — — — —	5 - „ - —

Opsætning af en 10 Lysm. med Tilbehør 7 Rd. 48 Sk. pr. St.

—	-	-	20	—	-	—	10	-	„	-	—
—	-	-	30	—	-	—	12	-	„	-	—

Indlægget af Ledningen fra Hovedrøret til Gasmaalere udføres kun af Gasværksbestyreren, de øvrige Ledninger af de autoriserede Gasmestre.

Lysmaalere ere kun at faae tilkjøbs hos Gasværksbestyreren; Lysmaalere af ovennævnte Størrelser kunne ogsaa faaes tilleie.

See forresten Lov af 4de Marts 1857 og Regulativ for Gasindlæg fra Kjøbenhavns Gasværk af 6te August 1858.

Vandforsyning.

(Af Vandinspektør Poulsen).

Det til en Eiendoms Forsyning fornødne Vand til Husholdningsbrug, Vask, Fabriksdrift osv. erholdes enten fra et allerede eksisterende offentligt eller privat

Vandledningssystem,

eller ved Indledning fra nærliggende Søer, Aaer, Damme

Kilder (naturlige eller borede).

eller fra Brønde (gravede, borede).

Det vil undertiden være nødvendigt at rense Vandet navnlig naar det erholdes fra Søer, Damme og Aaer. Dette kan gøres enten ved at lade Vandet bundfælde sig ved rolig Henstand i et dertil indrettet Bassin, eller ved at sie det gennem Metalnet, gennem Halm, Fæ haar, Klæde, Lærred osv. eller, naar fuldkommen Renhed attraaes, ved at filtrere det gennem Sand og Gruslag.

Vandet findes enten under saadanne Forhold, at det ved sit eget Tryk kan indledes til de Steder, hvor det skal bruges og stige til en større eller mindre Høide over Jordsmonnet, eller saaledes, at det maa oppumpes

Til Ledning af Vand under Tryk bruges i Almindelighed Jernrør, helst Støbejernsrør i Jorden, trukne Rør over Jorden og omkring i Bygningerne. De overtrækkes indvendig med en tynd Skal af frisk lædsket Kalk. Ved enkelte Fabrikationer, hvor det er af Vigtighed, at Vandet til enhver Tid er aldeles jernfrit, kan anvendes Blyrør eller Kobberrør. Skulle Blyrørene og Kobberrørene tillige føre Drikkevand og Vand til Madlavning, bør de være indvendigt fortinnede. Er Trykket svagere (under 30') kan anvendes Træror σ : udborede Stammer af Fyr, Gran eller Lærketræ; de samles ved Jernbøsninger, og bores med en Diameter af 3—5 Tommer. Til svagt Tryk kan endvidere benyttes glasserede Leerrør, der med megen Omhu samles med Portlands-cement.

Naar Vandet indledes uden Tryk, kan man anvende glasserede Leerrør, samlede med vel gjenmarbejdet stivt Blaaleer, Træror, Trærender af Planker eller Bræder, murede Ledninger, Støbejernsrør, og, naar det ikke kommer an paa at spilde noget paa Veien, endog Drainsrør, der dog bør nedlægges i Leer. Skal Vandet føres en længere Vej, og Terrainforholdene tillade det, indledes det ofte i aabne Kanaler eller Grøfter.

Hvad enten Vandet ved sit eget Tryk er istand til at stige op til de Steder, hvor det skal bruges, eller det maa oppumpes, vil det ofte være hensigtsmæssigt eller nødvendigt at opsamle det i Beholdere, der stilles paa Bygningens Løfter, paa Høider i Nærheden o. l. Anbringes saadanne Beholdere inde i Bygningerne, kunne de enten gøres af Jernplader eller af Træ; sjeldnere anvendes Kar af Skiferplader, Fajance eller Beton. Hvis de gøres af Træ og opstilles over Localer, der kunne

tage Skade af en lille Utæthed, bør de anbringes paa en flad Bakke af Zink, hvorfra et Afløbsrør bortfører det fra Karret muligt udlækkende Vand. For at Beholderne ikke skulle løbe over, anbringes nogle Tommer under Beholderens Rand et Overløbsrør, stort nok til at bortføre alt det tilstrømmende Vand. Fra Beholderen udgaaer nu den Ledning, der fører Vandet rundt til alle de Steder, hvor det skal bruges, og medens Tilløbet til Beholderne enten, naar Vandet ved sit eget Tryk strømmer til, foregaaer jevnt i alle Døgnet's Timer, eller naar det skal oppumpes, paa den Tid af Dagen, hvor det falder bekvæmst, vil man fra den høitstaaende Beholder kunne bruge det opsamlede Vand i større Mængde i kort Tid. Forsynes man t. Ex. fra en lille Kilde, der giver 10 Tdr. Vand i Timen, og man strax om Morgen Kl. 5 skal bruge 40 Tdr. i Løbet af en halv Time, og fremdeles hver 4de eller 5te Time en lignende Kvantitet, er en Beholder nødvendig til at optage Kildens vandet, medens det ikke bruges, og atter afgive det, naar man har det nødig.

For at hindre Vandledningerne fra at fryse, bør de lægges saaledes, at de ere saa godt beskyttede mod Kulden, som Omstændighederne tillade. Er det muligt, bør Ledningerne føres op i Bygningerne gennem frostfrie Localer, i hvert Fald bør Ledningen holdes borte fra Ydermuren, og skal den nødvendigvis føres langs den, bør den holdes nogle Tommer fra den ved Pakning med Filt eller dsl. eller ved at lægges i en lille Trækasse fyldt med Risskaller, Savspaaner, Kulpulver el. dsl. Det er hensigtsmæssigt og forsigtigt at have en egen Afspærringshane paa Ledningen, hvor den gaaer ind i Bygningen og derhos saa lavt som muligt en Aftapnings-

hane, hvorigjennem man kan udtømme Ledningen i streng Frost.

Af Haneer findes en Mængde forskellige Constructioner efter det forskellige Brug, Tryk osv. Til Afspærringshaner i Jorden ere de saakaldte Skyderhaner at foretrække, dels fordi de ere af en Construction, som sjelden kommer i Uorden, dels fordi de ikke blive trange selv ved længere Tid at lades urørte, dels fordi de ved Aabningen tillade Vandet en uhindret Gjennemgang. Paa mindre Ledninger bruges almindelige, solide Tollehaner. Til Udtapning kunne Tollehaner, hvor man ikke har stærkt Tryk, og hvor man ønsker rigelig Udstømning, ofte med Fordeel anvendes. Haves stærkt Tryk, bør man anvende Skruehaner, selvlukkende eller ikke selvlukkende, da en altfor hurtig Afspærring af Vandstrømmen ellers bevirker et stærkt Slag i Rørene, hvorved disse ere udsatte for at sprænges. Anbringes Haneer omkring i en Bygning, hvor det kan foranledige Skade, at der drypper Vand fra dem, bør de placeres over Vadske eller over smaa med Afløbsrør forsynede Kummer, der kunne optage Spildevandet.

De vigtigste af de ovenfor antydede Arbejder kunne have for følgende Priser:

Støbejernsrør:

Størrelse	Materialer	Pris
8"	Rør at levere, nedlægge, samle 2 Rd. ,, Sk. pr. løb. Fod.	—
7"	— - - - -	1 - 48 - —
6"	— - - - -	1 - 24 - —
5"	— - - - -	1 - 8 - —
4"	— - - - -	— - 88 - —
3"	— - - - -	— - 72 - —
2"	— - - - -	— - 60 - —
1½"	— - - - -	— - 52 - —

Trukne Rør:

2" Rør at levere, lægge og samle
med Tillæg af Fittings " Rd. 88 Sk. pr. løb. Fod.

1½"	—	—	—	—	"	-	64	-	—
1¼"	—	—	—	—	"	-	56	-	—
1"	—	—	—	—	"	-	44	-	—
¾"	—	—	—	—	"	-	40	-	—
½"	—	—	—	—	"	-	34	-	—

Blyrør, trukne:

1"	at levere, lægge og samle	"	-	64	-	—
¾"	—	"	-	48	-	—
½"	—	"	-	32	-	—

Kobberrør, svære, til høit Tryk:

	ufortinnede.	indvendig fortinnede.							
* 3" Rør at levere, lægge og samle	1 Rd. 84 Sk.	2 Rd. 8 Sk.	pr. l. F.						
2½"	—	—	—	—	1	-	64	-	1 - 80 - —
2"	—	—	—	—	1	-	24	-	1 - 36 - —
1¾"	—	—	—	—	1	-	4	-	1 - 16 - —
1½"	—	—	—	—	"	-	88	-	1 - " - —
1¼"	—	—	—	—	"	-	72	-	" - 80 - —
1"	—	—	—	—	"	-	56	-	" - 64 - —
¾"	—	—	—	—	"	-	48	-	—
½"	—	—	—	—	"	-	32	-	—

Kobberrør, lettere, til svagere Tryk:

3" Rør at levere, lægge og samle	1	-	44	-	1	-	60	-	—
2½"	—	—	—	—	1	-	24	-	1 - 36 - —
2"	—	—	—	—	1	-	4	-	1 - 16 - —
1¾"	—	—	—	—	"	-	88	-	1 - " - —
1½"	—	—	—	—	"	-	72	-	" - 80 - —
1¼"	—	—	—	—	"	-	56	-	" - 64 - —
1"	—	—	—	—	"	-	40	-	" - 48 - —
¾"	—	—	—	—	"	-	32	-	—

Trærør:

Pommersk Træ, 14" i Diam., boret med en Lysning af
3, 4 eller 5 Tommer " Rd. 88 Sk. pr. løb. Fod.
Indenlandsk Træ, Fyr eller Lærk,
10 à 12" i Diam. " - 56 - —
Jernbøsninger til Samlingen,
hvoraf gennemsnitlig en paa
hver 7 Al. koster 3 - " - pr. Sats.
Lægningen varierer efter Dyb-
den; antages en Dybde af 4',
vil den omtrent koste " - 32 - pr. løb. Fod.

Glasserede Leerrør (see Pag. 47).

Beholdere at opstille i Bygninger:

a. Af sammennittede Smedejernsplader, ⅛" tykke, med
en Kant af Vinkeljern og Stivere indvendigt.

En Beholder 8" lang, 7" bred, 4" høi	230 Rd.
- " 8" — 7" — 4" -	210 -
- " 6" — 6" — 6" -	200 -
- " 6" — 6" — 4" -	170 -
- " 6" — 5" — 4" -	150 -
- " 4" — 4" — 4" -	110 -

b. Trækar af bedste Vestervigske Bræder.
Et Kar paa 4 Tdr. af 1½" Bræder, 1 Al.
18" i Diam., 1 Al. 7" høit med 3 Split-
jernbaand 15 -
Et dito paa 6 Tdr. af 1½" Bræder, 2 Al. i
Diam., 1 Al. 12" høit med 4 Splitjernbaand 20 -

Et dito paa 20 Tdr. af 2" Bræder, 2 Al. 22" i Diam., 2 Al. 4" høit med 4 Split- jernbaand	50 Rd.
Et Kar paa 30 Tdr. af 2" Bræder, 3 Al. 11" i Diam., 2 Al. 4" høit med 4 Split- jernbaand	60 -
Et dito paa 40 Tdr. af 2" Bræder, 4 Al. i Diam., 2 Al. 4" høit med 4 Jernsplitbaand	80 -
Et dito paa 50 Tdr. af 2" Bræder, 4 Al. 11" i Diam., 2 Al. 4" høit med 4 Jern- splitbaand	95 -
Et dito paa 60 Tdr. af 2" Bræder, 4 Al. 21" i Diam., 2 Al. 4" høit med 4 Jern- splitbaand	110 -

Haner:

8" Skyderhaner at levere og anbringe i en Dybde af 4 Fod med Spindel, Dæksel og Nøgle	135 Rd. pr. Stk.
7" — — — — —	115 - —
6" — — — — —	96 - —
5" — — — — —	80 - —
4" — — — — —	64 - —
3" — — — — —	50 - —
2" — — — — —	36 - —
1½" — — — — —	32 - —
En almindelig Brandhane	50 - —
1" Metalhaner at levere og anbringe i 4 Fods Dybde med Spindel, Dæksel osv.	11 - —
¾" — — — — —	9 - —
½" — — — — —	7 - —

Opstandere:

En Opstander med Kasse. Tud, Fjeder- eller Trækhane	12 à 16 Rd. pr. St.
En dito af Rendetræ med Beslag og Ventil til lavt Tryk	30 - —
En frostfri Opstander til høit Tryk med Jernhylster	40 - —
En almindelig Træpumpe af pommersk Træ med Redskab og Beslag, at levere og sætte i en 10 Al. dyb Brønd	60 - —

Tabeller og Formler.

Tabeller

over

Maal, Vægt og Bæreevne.

Længdemaal.

- 1 norsk Fod = 1 dansk Fod.
 1 svensk Fod = 0,946 danske Fod (= $11\frac{1}{3}$ Tommer).
 1 Meter = 3,186 danske Fod (= 3 Fod $2\frac{1}{4}$ Tommer)
 = 10 Decimeter = 100 Centimeter = 1000 Milli-
 meter. 1 Dekameter = 10 Meter; 1 Hektometer
 = 100 Meter; 1 Kilometer = 1000 Meter; 1 My-
 riameter = 10000 Meter. (Belgien har samme Maal).
 1 engelsk Fod = 0,971 danske Fod (= $11\frac{2}{3}$ Tommer).
 1 Yard = 3 Fod.
 1 preussisk Fod = 1 dansk Fod. 1 Alen = $25\frac{1}{2}$
 Tommer = 2,125 Fod.
-
- 1 dansk Fod = 1,057 svenske Fod = 0,314 Meter
 = 1,030 engelske Fod.

Vægt.

- 1 norsk Pund = 1 dansk Pund.
 1 svensk Pund = 0,852 danske Pund.
 1 Kilogram = 2 danske Pund = 10 Hektogram = 100
 Dekagram = 1000 Gram; 1 Gram = 10 Decigram
 = 100 Centigram = 1000 Milligram. (Belgien har
 samme Vægt).
 1 engelsk Pund = 0,908 dansk Pund. 1 Ton = 20
 Centner à 4 Quarters à 28 $\mathcal{P}$; altsaa 1 Ton =
 2240 $\mathcal{P}$ = 2035 danske Pund.
-
- 1 dansk Pund = 1,174 svenske Pund = $\frac{1}{2}$ Kilogram
 = 1,102 engelske Pund.

Vægt af en Kubikeenhed
af de vigtigste Bygningsmaterialier.

	1 Kubikfod		1 Kubiktomme	
	Pund		Kvint	
Vand, destilleret	61.85		5,578	
Fyrretræ	25	49	1,4	2,8
Grantræ	50	46	1,8	2,7
Egetræ	57	49	2,5	5,0
Smedejern	470	482	27,2	27,9
Støbejern	455	464	25,0	26,8
Kobber, støbt	551	550	50,7	51,8
Do. hamret	549	556	51,8	52,2
Zink, støbt	424	446	25,5	25,8
Do. valset	445	486	25,7	28,1
Bly	700	708	40,5	42,6
Granit	155	189	8,9	10,9
Sandsteen	117	167	6,8	9,7
Marmor	156	176	9,0	10,2
Kalksteen	152	176	8,8	10,2
Kridt	111	164	6,4	9,5
Muursteen	87	142	5,0	8,2
Muurværk af Brudsteen	148	152	8,6	8,8
Do. af Sandsteen	127	151	7,5	7,6
Do. af Teglstien	91	105	5,5	6,1
Jord	84	148	4,9	8,6
Leer	111	165	6,4	9,4
Sand, tørt	85	101	4,9	5,9

Anm. Tallene i denne Tabel reduceres til svensk Maal og Vægt ved Multiplikation med 0,994. (Et dansk Pund er 100 Kvint).

Vægt af Metalplader
i Pund pr. Kvadratfod.

Tykkelse i Tommer.	Støbe- jern.	Smede- jern.	Kobber.	Bly.	Zink.
$\frac{1}{16}$	2,55	2,51	2,85	5,65	2,55
$\frac{1}{8}$	4,66	5,02	5,69	7,50	4,66
$\frac{3}{16}$	6,99	7,52	8,54	10,95	6,99
$\frac{1}{4}$	9,55	10,05	11,58	14,60	9,55
$\frac{5}{16}$	11,66	12,54	14,25	18,25	11,66
$\frac{3}{8}$	15,99	15,05	17,08	21,90	15,99
$\frac{7}{16}$	16,52	17,56	19,92	25,55	16,52
$\frac{1}{2}$	18,65	20,07	22,77	29,20	18,65
$\frac{9}{16}$	20,98	22,57	25,61	32,85	20,98
$\frac{5}{8}$	25,51	25,08	28,46	36,50	25,51
$\frac{11}{16}$	25,64	27,59	31,50	40,15	25,64
$\frac{3}{4}$	27,98	30,10	34,15	45,80	27,98
$\frac{13}{16}$	50,51	52,61	57,00	47,45	50,51
$\frac{7}{8}$	52,64	55,11	59,84	51,10	52,64
$\frac{15}{16}$	54,97	57,62	42,69	54,75	54,97
1	57,50	40,15	45,55	58,40	57,50

Anm. Tallene i denne Tabel reduceres til svensk Maal og Vægt ved Multiplikation med 0,994.

Vægt af Smedejerns Stænger
i Pund pr. Fods Længde.

Tykkelse i Tommer.	Kvadra- tisk.	Rundt.	Bredde i Tommer.	Fladt, af følgende Tykkelse i Tommer.							
				$\frac{1}{8}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{3}{8}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{5}{8}$	$\frac{3}{4}$	$\frac{7}{8}$	1
$\frac{1}{4}$	0,209	0,164	$\frac{1}{4}$	0,104	0,209	0,313	0,418	0,525	0,627	0,732	0,836
$\frac{1}{2}$	0,856	0,657	$\frac{1}{2}$	0,209	0,418	0,627	0,836	1,045	1,254	1,463	1,672
$\frac{3}{4}$	1,880	1,477	$\frac{3}{4}$	0,313	0,627	0,940	1,254	1,568	1,880	2,195	2,508
1	3,34	2,65	1	0,418	0,836	1,254	1,672	2,090	2,508	2,926	3,344
$1\frac{1}{4}$	5,25	4,10	$1\frac{1}{4}$	0,522	1,045	1,568	2,090	2,615	3,135	3,658	4,180
$1\frac{1}{2}$	7,52	5,91	$1\frac{1}{2}$	0,627	1,254	1,881	2,508	3,135	3,762	4,389	5,016
$1\frac{3}{4}$	10,24	8,04	$1\frac{3}{4}$	0,732	1,463	2,195	2,926	3,658	4,389	5,121	5,852
2	15,58	10,51	2	0,836	1,632	2,508	3,344	4,180	5,016	5,852	6,689
$2\frac{1}{4}$	16,95	12,99	$2\frac{1}{4}$	0,941	1,881	2,822	3,762	4,705	5,644	6,585	7,525
$2\frac{1}{2}$	20,90	16,42	$2\frac{1}{2}$	1,045	2,090	3,135	4,180	5,225	6,270	7,316	8,361
$2\frac{3}{4}$	25,29	19,86	$2\frac{3}{4}$	1,150	2,299	3,449	4,598	5,748	6,898	8,047	9,197
3	30,10	23,64	3	1,254	2,508	3,762	5,016	6,270	7,525	8,779	10,05
$3\frac{1}{4}$	35,52	27,74	$3\frac{1}{4}$	1,359	2,717	4,076	5,454	6,795	8,152	9,510	10,87
$3\frac{1}{2}$	40,97	32,18	$3\frac{1}{2}$	1,463	2,926	4,389	5,852	7,316	8,779	10,24	11,70
$3\frac{3}{4}$	47,05	36,94	$3\frac{3}{4}$	1,568	3,135	4,705	6,270	7,858	9,406	10,97	12,54
4	53,51	42,05	4	1,672	3,344	5,016	6,688	8,361	10,05	11,70	13,58
$4\frac{1}{4}$	60,41	47,44	$4\frac{1}{4}$	1,777	3,553	5,350	7,106	8,883	10,66	12,44	14,22
$4\frac{1}{2}$	67,72	53,19	$4\frac{1}{2}$	1,881	3,762	5,643	7,525	9,406	11,29	13,17	15,05
$4\frac{3}{4}$	75,45	59,26	$4\frac{3}{4}$	1,986	3,971	5,957	7,945	9,928	11,91	13,90	15,88
5	85,61	65,66	5	2,090	4,180	6,270	8,361	10,45	12,54	14,63	16,72
$5\frac{1}{4}$	92,18	72,59	$5\frac{1}{4}$	2,195	4,389	6,584	8,779	10,97	13,17	15,36	17,56
$5\frac{1}{2}$	101,16	79,45	$5\frac{1}{2}$	2,299	4,598	6,897	9,197	11,50	13,80	16,09	18,40
$5\frac{3}{4}$	110,57	86,84	$5\frac{3}{4}$	2,404	4,807	7,211	9,615	12,02	14,42	16,85	19,25
6	120,59	94,56	6	2,508	5,016	7,525	10,05	12,54	15,05	17,56	20,07

Anm. Tallene i denne Tabel reduceres til svensk Maal og Vægt ved Multiplikation med 0,994.

Vægt af Støbejerns Cylindre.

Tykkelse i Tommer.	Pund pr. Fods Længde	Tykkelse i Tommer.	Pund pr Fods Længde	Tykkelse i Tommer.	Pund pr. Fods Længde	Tykkelse i Tommer.	Pund pr. Fods Længde
$\frac{1}{4}$	0,15	$2\frac{1}{8}$	15,26	$4\frac{3}{4}$	55,08	8	156,2
$\frac{1}{2}$	0,61	$2\frac{3}{4}$	18,46	5	61,05	$8\frac{1}{2}$	176,4
$\frac{3}{4}$	1,37	3	21,97	$5\frac{1}{4}$	67,28	9	197,7
1	2,44	$3\frac{1}{4}$	25,79	$5\frac{1}{2}$	73,84	$9\frac{1}{2}$	220,5
$1\frac{1}{4}$	3,81	$3\frac{1}{2}$	29,90	$5\frac{3}{4}$	80,71	10	244,1
$1\frac{1}{2}$	5,49	$3\frac{3}{4}$	34,33	6	87,88	$10\frac{1}{2}$	269,1
$1\frac{3}{4}$	7,48	4	39,06	$6\frac{1}{2}$	103,1	11	295,4
2	9,76	$4\frac{1}{4}$	44,09	7	119,6	$11\frac{1}{2}$	322,8
$2\frac{1}{4}$	12,36	$4\frac{1}{2}$	49,41	$7\frac{1}{2}$	137,5	12	351,5

An m. 1. Vægten af Støbejerns Rør eller hule Søiler bestemmes let af denne Tabel ved en simpel Subtraktion.

An m. 2. Ved Multiplikation med 0,994 reduceres Tallene til svensk Maal og Vægt.

Bæreevne.

1. Sikker Belastning i Pund af Stænger, som udsættes for et Træk efter Længden.

Tykkelse i Tommer.	Smedejern		Tykkelse i Tommer.	Smedejern		Tykkelse i Tommer.	Træ	
	Kvadra- tisk	Rundt		Kvadra- tisk	Rundt		Kvadratisk	
$\frac{1}{16}$	59	51	$1\frac{1}{8}$	12700	9940	5	25000	
$\frac{1}{8}$	156	123	$1\frac{1}{4}$	15600	12300	$5\frac{1}{2}$	30200	
$\frac{3}{16}$	351	278	$1\frac{3}{8}$	18900	14800	6	56000	
$\frac{1}{4}$	625	491	$1\frac{1}{2}$	22500	17700	$6\frac{1}{2}$	42200	
$\frac{5}{16}$	975	770	$1\frac{5}{8}$	26400	20700	7	49000	
$\frac{3}{8}$	1410	1100	$1\frac{3}{4}$	30600	24100	$7\frac{1}{2}$	56200	
$\frac{7}{16}$	1910	1500	$1\frac{7}{8}$	35200	27600	8	64000	
$\frac{1}{2}$	2500	1960	2	40000	31400	$8\frac{1}{2}$	72200	
$\frac{5}{8}$	3910	3070	$2\frac{1}{4}$	50600	39800	9	81000	
$\frac{3}{4}$	5620	4420	$2\frac{1}{2}$	62500	49100	$9\frac{1}{2}$	90200	
$\frac{7}{8}$	7660	6010	$2\frac{3}{4}$	75600	59400	10	100000	
1	10000	7850	3	90000	70700	$10\frac{1}{2}$	110200	

An m. Tallene i denne Tabel reduceres til svensk Maal og Vægt ved Multiplikation med 1,051.

2. Sikker Belastning i Pund af Kjæder og Touge.

Jerntykkelse i Tommer.	Kjæder		Jerntykkelse i Tommer.	Kjæder		Omkreds i Tommer.	Hampetouge.	
	uden Stivere i Leddene.	med Stivere i Leddene.		uden Stivere i Leddene.	med Stivere i Leddene.		torre og utfærede.	Vaade eller tjærede.
$\frac{1}{16}$	56	72	$\frac{3}{16}$	4556	5854	1	120	90
$\frac{1}{8}$	225	290	$\frac{5}{8}$	5625	7226	2	480	360
$\frac{3}{16}$	506	650	$\frac{11}{16}$	6806	8745	3	1080	810
$\frac{1}{4}$	900	1156	$\frac{3}{4}$	8100	10406	4	1920	1440
$\frac{5}{16}$	1400	1807	$\frac{13}{16}$	9506	12215	5	3000	2250
$\frac{3}{8}$	2025	2602	$\frac{7}{8}$	11025	14164	6	4320	3240
$\frac{7}{16}$	2756	3541	$\frac{15}{16}$	12656	16261	7	5880	4410
$\frac{1}{2}$	5600	4625	1	14400	18500	8	7680	5760

A n m. Tallene i denne Tabel reduceres til svensk Maal og Vægt ved Multiplikation med 1,051.

3. Sikker Belastning i Centner af Fyrretræs Stolper med kvadratisk Tværsnit.

Høide i Fod.	Tykkelse i Tommer.								
	4	5	6	7	8	9	10	11	12
8	80	195	405	750	1280				
9	65	154	320	595	1010	1850			
10	51	125	259	480	819	1310	2000		
11	42	105	214	397	677	1090	1650	2420	
12	36	87	180	355	569	911	1390	2030	2880
13	30	74	155	281	485	776	1180	1750	2450
14	26	64	132	245	418	669	1020	1490	2120
15	23	56	115	215	364	585	889	1500	1840
16	20	49	101	188	320	515	785	1140	1620
17	18	45	90	166	285	454	692	1010	1450
18	16	39	80	148	255	405	617	904	1280
19	14	35	72	135	227	365	554	811	1150
20	13	31	65	120	205	328	500	752	1057

A n m. Tallene i denne Tabel reduceres til svensk Maal og Vægt ved Multiplikation med 1,051.

4. Sikker Belastning i Centner af massive Støbejerns-Soiler.

Høide i Fod.	Diameter i Tommer.								
	2	2½	3	4	5	6	7	8	9
8	75	128	247	696	1550	2800	5220	8440	
9	59	105	202	570	1270	2450	4270	6910	10500
10	49	88	169	476	1060	2050	3570	5780	8850
11	42	75	144	405	905	1740	3040	4910	7510
12	36	64	124	350	780	1500	2620	4240	6470
13	32	56	108	305	681	1310	2290	3700	5650
14	28	50	95	269	600	1160	2020	3260	4980
15	25	44	85	259	554	1050	1790	2900	4450
16	22	39	76	214	479	925	1610	2600	3970
17	20	36	69	195	452	852	1450	2350	3580
18	18	32	62	175	394	755	1320	2150	3250
19	17	29	57	160	357	689	1200	1940	2960
20	15	27	52	147	327	636	1100	1780	2720

70

A n m. Tallene i denne Tabel reduceres til svensk Maal og Vægt ved Multiplikation med 1,056.

5. Sikker Belastning i Centner af hule Støbejerns-Soiler, hvis indvendige Diameter er $\frac{4}{5}$ af den ydre.

Høide i Fod.	Ydre Diameter i Tommer.								
	2½	3	4	5	6	7	8	9	10
8	55	156	384	854	1460	2880	4660		
9	46	112	315	770	1350	2560	3810	6720	
10	39	93	263	584	1131	1970	3190	4880	7120
11	33	80	223	500	960	1680	2710	4150	6090
12	28	68	193	450	850	1440	2340	3570	5220
13	24	60	168	376	720	1270	2040	3120	4560
14	22	52	148	331	640	1120	1800	2750	4020
15	19	47	132	295	570	990	1600	2450	3590
16	17	42	118	265	510	890	1540	2190	3200
17	16	38	106	259	459	800	1300	1980	2880
18	14	34	96	219	417	730	1180	1790	2620
19	12	32	88	197	380	660	1070	1650	2390
20	11	29	81	180	350	610	980	1500	2190

71

A n m. Tallene i denne Tabel reduceres til svensk Maal og Vægt ved Multiplikation med 1,056.

T a b e l

som viser, hvor langt et Stykke Tommer af et givet
Tværnittene fra

(I Længdemaalene ere

2 2" skal være 36 F. „ T. langt	3 8½" skal være 5 F. 8 T. langt
2 2½" - — 28 - 9 - —	3 9" - — 5 - 4 - —
2 3" - — 24 - " - —	3 9½" - — 5 - " - —
2 5½" - — 20 - 7 - —	3 10" - — 4 - 10 - —
2 4" - — 18 - " - —	3 10½" - — 4 - 6 - —
2 4½" - — 16 - " - —	3 11" - — 4 - 4 - —
2 5" - — 14 - 5 - —	3 11½" - — 4 - 2 - —
2 5½" - — 15 - 1 - —	3 12" - — 4 - " - —
2 6" - — 12 - " - —	
2 6½" - — 11 - 1 - —	4 4" - — 9 - " - —
2 7" - — 10 - 5 - —	4 4½" - — 8 - " - —
2 7½" - — 9 - 7 - —	4 5" - — 7 - 2 - —
2 8" - — 9 - " - —	4 5½" - — 6 - 6 - —
2 8½" - — 8 - 6 - —	4 6" - — 6 - " - —
2 9" - — 8 - " - —	4 6½" - — 5 - 6 - —
2 9½" - — 7 - 7 - —	4 7" - — 5 - 1 - —
2 10" - — 7 - 5 - —	4 7½" - — 4 - 9 - —
2 10½" - — 6 - 10 - —	4 8" - — 4 - 6 - —
2 11" - — 6 - 6 - —	4 8½" - — 4 - 5 - —
2 11½" - — 6 - 4 - —	4 9" - — 4 - " - —
2 12" - — 6 - " - —	4 9½" - — 5 - 9 - —
	4 10" - — 5 - 7 - —
3 3" - — 16 - " - —	4 10½" - — 5 - 5 - —
3 3½" - — 15 - 8 - —	4 11" - — 5 - 5 - —
3 4" - — 12 - " - —	4 11½" - — 5 - 2 - —
3 4½" - — 10 - 8 - —	4 12" - — 5 - " - —
3 5" - — 9 - 7 - —	
3 5½" - — 9 - " - —	5 5" - — 5 - 9 - —
3 6" - — 8 - " - —	5 5½" - — 5 - 5 - —
3 6½" - — 7 - 4 - —	5 6" - — 4 - 10 - —
3 7" - — 6 - 10 - —	5 6½" - — 4 - 5 - —
3 7½" - — 6 - 4 - —	5 7" - — 4 - 1 - —
3 8" - — 6 - " - —	5 7½" - — 5 - 10 - —

Tværnsnit skal være for at udgjøre een Kubikfod.
2|2" til 12|12".

Brøktommer bortkastede).

5 8" skal være 5 F. 7 T. langt	7 11½" skal være 1 F. 9 T. langt
5 8½" - — 5 - 5 - —	7 12" - — 1 - 8 - —
5 9" - — 5 - 2 - —	
5 9½" - — 3 - " - —	8 8" - — 2 - 5 - —
5 10" - — 2 - 10 - —	8 8½" - — 2 - 1 - —
5 10½" - — 2 - 9 - —	8 9" - — 2 - " - —
5 11" - — 2 - 8 - —	8 9½" - — 1 - 10 - —
5 11½" - — 2 - 6 - —	8 10" - — 1 - 9 - —
5 12" - — 2 - 4 - —	8 10½" - — 1 - 8 - —
	8 11" - — 1 - 7 - —
6 6" - — 4 - " - —	8 11½" - — 1 - 7 - —
6 6½" - — 5 - 8 - —	8 12" - — 1 - 6 - —
6 7" - — 5 - 5 - —	
6 7½" - — 5 - 2 - —	9 9" - — 1 - 9 - —
6 8" - — 5 - " - —	9 9½" - — 1 - 8 - —
6 8½" - — 2 - 10 - —	9 10" - — 1 - 7 - —
6 9" - — 2 - 8 - —	9 10½" - — 1 - 6 - —
6 9½" - — 2 - 6 - —	9 11" - — 1 - 5 - —
6 10" - — 2 - 5 - —	9 11½" - — 1 - 4 - —
6 10½" - — 2 - 5 - —	9 12" - — 1 - 4 - —
6 11" - — 2 - 2 - —	
6 11½" - — 2 - 1 - —	10 10" - — 1 - 5 - —
6 12" - — 2 - " - —	10 10½" - — 1 - 4 - —
	10 11" - — 1 - 4 - —
7 7" - — 2 - 11 - —	10 11½" - — 1 - 5 - —
7 7½" - — 2 - 9 - —	10 12" - — 1 - 2 - —
7 8" - — 2 - 6 - —	
7 8½" - — 2 - 5 - —	
7 9" - — 2 - 5 - —	11 11" - — 1 - 2 - —
7 9½" - — 2 - 2 - —	11 11½" - — 1 - 2 - —
7 10" - — 2 - 1 - —	11 12" - — 1 - 1 - —
7 10½" - — 1 - 11 - —	
7 11" - — 1 - 10 - —	12 12" - — 1 - " - —

T a b e l

som viser, hvor mange Kvadratfod 1 Tylt Bræder af nedenstaaende Maal giver.

Længde i Fod.	Brede i Tommer.					
	5	6	7	8	9	10
7	55	42	49	56	65	70
8	40	48	56	64	72	80
9	45	54	63	72	81	90
10	50	60	70	80	90	100
11	55	66	77	88	99	110
12	60	72	84	96	108	120
15	65	78	91	104	117	150
15	75	90	105	120	135	150
17	85	102	119	136	153	170
19	95	114	133	152	171	190
21	105	126	147	168	189	210

Af ovenstaaende Tabel sees, paa hvilken let Maade Resultatet fremkommer.

T a b e l

som viser, hvor mange Bræder af nedenstaaende Maal der bruges til 100 Kvadratfod.

Brædernes Brede i Tommer.	Brædernes Længde i Fod.		
	10	12	14
5	24	20	17
6	20	17	14
7	17	14	12
8	15	15	11
9	15	11	10
10	12	10	9

Stykker.

I ovenstaaende Tabel er ved Udregningen den fremkomne Rest under 4 Kvadratfod bortkastet, hvorimod Stykkernes Antal er forøget med 1, hvor Resten er 4 Kvadratfod eller derover.

Kvadrat- og Kubikrodstabel af Tallene fra 1-1000.

Ved Hjælp af efterfølgende Tabel kan man tilnærmelsesvis bestemme Kvadratroden og Kubikroden af et givet Tal. Som man vil see, indeholder Tabellen Kvadratroden og Kubikroden af alle Tal fra 1 til 1000, altsaa af alle eet-, to- og trecifrede Tal.

Vil man t. Ex. finde Kvadratroden af 926, som i Tegn udtrykkes ved

$$\sqrt{926},$$

saa er denne Kvadratrod netop bestemt ved det Tal, som i den vertikale Kolonne med Overskriften 900 staaer ligeoverfor Tallet 26 i den første Kolonne med Overskriften „Nr.“

Man faaer altsaa

$$\sqrt{926} = 30,4302.$$

Paa lignende Maade findes Kubikroden af 926, som i Tegn udtrykkes ved $\sqrt[3]{926}$, at være 9,7470 eller

$$\sqrt[3]{926} = 9,7470.$$

Skal man derimod bestemme Kvadratroden eller Kubikroden af et givet Tal, som ikke findes i Tabellen, og som altsaa har flere end tre Ciffre, saa kan dette skee tilnærmelsesvis paa følgende Maade:

Lad det forelagte Tal være

$$47835.$$

For at finde Kvadratroden af dette Tal, skriver man det under Formen

$$47800 + 35,$$

som viser, at

$$47800 < 47800 + 35 < 47800 + 100$$

eller

$$47800 < 47835 < 47900;$$

men nu er

$$\sqrt[3]{47800} = \sqrt[3]{478 \cdot 100} = 10 \sqrt[3]{478} = 10 \cdot 21,8632$$

og

$$\sqrt[3]{47900} = \sqrt[3]{479 \cdot 100} = 10 \sqrt[3]{479} = 10 \cdot 21,8861,$$

altsaa maa man have

$$10 \cdot 21,8632 < \sqrt[3]{47835} < 10 \cdot 21,8861$$

eller

$$218,632 < \sqrt[3]{47835} < 218,861.$$

Heraf følger, at

$$\sqrt[3]{47835} = 218,632 + x,$$

hvor Størrelsen x tilnærmelsesvis kan bestemmes af Proportionen

$$\frac{x}{218,861 - 218,632} = \frac{35}{100}$$

eller, hvad der er det samme,

$$\frac{x}{0,129} = 0,35,$$

som giver

$$x = 0,045,$$

og altsaa

$$\sqrt[3]{47835} = 218,632 + 0,045 = 218,677.$$

Dersom man vil finde Kubikroden af Tallet 47835, skriver man det derimod under Formen

$$47000 + 835,$$

hvoraf man seer, at

$$47000 < 47000 + 835 < 47000 + 1000$$

eller

$$47000 < 47835 < 48000,$$

og da nu

$$\sqrt[3]{47000} = \sqrt[3]{47 \cdot 1000} = 10 \sqrt[3]{47} = 10 \cdot 3,6088$$

og

$$\sqrt[3]{48000} = \sqrt[3]{48 \cdot 1000} = 10 \sqrt[3]{48} = 10 \cdot 3,6342,$$

maa man have

$$10 \cdot 3,6088 < \sqrt[3]{47835} < 10 \cdot 3,6342$$

eller

$$36,088 < \sqrt[3]{47835} < 36,342,$$

saa at man faaer

$$\sqrt[3]{47835} = 36,088 + x,$$

hvor x tilnærmelsesvis kan bestemmes af Proportionen

$$\frac{x}{36,342 - 36,088} = \frac{835}{1000}$$

eller

$$\frac{x}{0,254} = 0,835,$$

som giver

$$x = 0,212$$

og altsaa

$$\sqrt[3]{47835} = 36,088 + 0,212 = 36,300.$$

Kvadratrod.

Nr.	0	100	200	500	400
0	0,0000	10,0000	14,1421	17,3205	20,0000
1	1,0000	10,0499	14,1774	17,5494	20,0250
2	1,4142	10,0995	14,2127	17,5781	20,0499
3	1,7521	10,1489	14,2478	17,4069	20,0749
4	2,0000	10,1980	14,2829	17,4556	20,0998
5	2,2561	10,2470	14,5178	17,4642	20,1246
6	2,4495	10,2956	14,5527	17,4929	20,1494
7	2,6458	10,5441	14,5875	17,5214	20,1742
8	2,8284	10,5923	14,4222	17,5499	20,1990
9	3,0000	10,4405	14,4568	17,5784	20,2237
10	3,1623	10,4881	14,4914	17,6068	20,2485
11	3,5166	10,5557	14,5258	17,6552	20,2731
12	3,4641	10,5850	14,5602	17,6635	20,2978
13	3,6056	10,6501	14,5945	17,6918	20,3224
14	3,7417	10,6771	14,6287	17,7200	20,3470
15	3,8750	10,7258	14,6629	17,7482	20,3715
16	4,0000	10,7703	14,6969	17,7764	20,3961
17	4,1251	10,8167	14,7509	17,8045	20,4206
18	4,2426	10,8628	14,7648	17,8526	20,4450
19	4,5589	10,9087	14,7986	17,8606	20,4695
20	4,4721	10,9545	14,8524	17,8885	20,4959
21	4,5826	11,0000	14,8661	17,9165	20,5185
22	4,6904	11,0454	14,8997	17,9444	20,5426
23	4,7958	11,0905	14,9552	17,9722	20,5670
24	4,8990	11,1555	14,9666	18,0000	20,5913
25	5,0000	11,1805	15,0000	18,0278	20,6155
26	5,0990	11,2250	15,0533	18,0555	20,6398
27	5,1962	11,2694	15,0665	18,0831	20,6640
28	5,2915	11,3137	15,0997	18,1108	20,6882
29	5,3852	11,5578	15,1327	18,1584	20,7123
30	5,4772	11,4018	15,1658	18,1659	20,7364
31	5,5678	11,4455	15,1987	18,1934	20,7605
32	5,6569	11,4891	15,2515	18,2209	20,7846
33	5,7446	11,5526	15,2643	18,2485	20,8087
34	5,8510	11,5758	15,2971	18,2757	20,8327

Kvadratrod.

Nr.	500	600	700	800	900
0	22,5607	24,4949	26,4575	28,2843	50,0000
1	22,5850	24,5155	26,4764	28,5019	50,0167
2	22,4054	24,5557	26,4955	28,5196	50,0555
3	22,4277	24,5561	26,5141	28,5373	50,0500
4	22,4499	24,5764	26,5550	28,5549	50,0666
5	22,4722	24,5967	26,5518	28,5725	50,0852
6	22,4944	24,6171	26,5707	28,5901	50,0998
7	22,5167	24,6574	26,5895	28,4077	50,1164
8	22,5589	24,6577	26,6083	28,4253	50,1350
9	22,5610	24,6779	26,6271	28,4429	50,1496
10	22,5852	24,6982	26,6458	28,4605	50,1662
11	22,6055	24,7184	26,6646	28,4781	50,1828
12	22,6274	24,7586	26,6855	28,4956	50,1993
13	22,6495	24,7588	26,7021	28,5152	50,2159
14	22,6716	24,7790	26,7208	28,5507	50,2324
15	22,6956	24,7992	26,7595	28,5482	50,2490
16	22,7156	24,8195	26,7582	28,5657	50,2655
17	22,7376	24,8595	26,7769	28,5852	50,2820
18	22,7596	24,8596	26,7955	28,6007	50,2985
19	22,7816	24,8797	26,8142	28,6182	50,3150
20	22,8055	24,8998	26,8528	28,6356	50,3315
21	22,8254	24,9199	26,8514	28,6531	50,3480
22	22,8475	24,9599	26,8701	28,6705	50,3645
23	22,8692	24,9600	26,8887	28,6880	50,3809
24	22,8910	24,9800	26,9072	28,7054	50,3974
25	22,9129	25,0000	26,9258	28,7228	50,4138
26	22,9347	25,0200	26,9444	28,7402	50,4302
27	22,9565	25,0400	26,9629	28,7576	50,4467
28	22,9783	25,0599	26,9815	28,7750	50,4631
29	25,0000	25,0799	27,0000	28,7924	50,4795
30	25,0217	25,0998	27,0185	28,8097	50,4959
31	25,0434	25,1197	27,0370	28,8271	50,5123
32	25,0651	25,1396	27,0555	28,8444	50,5287
33	25,0868	25,1595	27,0740	28,8617	50,5450
34	25,1084	25,1794	27,0924	28,8791	50,5614

Kvadratrod.

Nr.	0	100	200	500	400
55	5,9161	11,6190	15,5297	18,5050	20,8567
56	6,0000	11,6619	15,5625	18,5505	20,8806
57	6,0828	11,7047	15,5948	18,5576	20,9045
58	6,1644	11,7475	15,4272	18,5848	20,9284
59	6,2450	11,7898	15,4596	18,4120	20,9525
40	6,5246	11,8522	15,4919	18,4591	20,9762
41	6,4051	11,8745	15,5242	18,4662	21,0000
42	6,4807	11,9164	15,5565	18,4952	21,0258
43	6,5574	11,9585	15,5885	18,5205	21,0476
44	6,6532	12,0000	15,6205	18,5472	21,0715
45	6,7082	12,0416	15,6525	18,5742	21,0950
46	6,7825	12,0850	15,6844	18,6011	21,1187
47	6,8557	12,1244	15,7162	18,6279	21,1424
48	6,9282	12,1655	15,7480	18,6548	21,1660
49	7,0000	12,2066	15,7797	18,6815	21,1896
50	7,0711	12,2474	15,8114	18,7085	21,2132
51	7,1414	12,2882	15,8450	18,7350	21,2568
52	7,2111	12,3288	15,8745	18,7617	21,2605
53	7,2801	12,3695	15,9060	18,7885	21,2858
54	7,3485	12,4097	15,9574	18,8149	21,5075
55	7,4162	12,4499	15,9687	18,8414	21,5507
56	7,4853	12,4900	16,0000	18,8680	21,5542
57	7,5498	12,5500	16,0512	18,8944	21,5776
58	7,6158	12,5698	16,0624	18,9209	21,4009
59	7,6811	12,6095	16,0955	18,9475	21,4245
60	7,7460	12,6491	16,1245	18,9757	21,4476
61	7,8102	12,6886	16,1555	19,0000	21,4709
62	7,8740	12,7279	16,1864	19,0265	21,4942
63	7,9575	12,7671	16,2175	19,0526	21,5174
64	8,0000	12,8062	16,2481	19,0788	21,5407
65	8,0625	12,8452	16,2788	19,1050	21,5659
66	8,1240	12,8841	16,5095	19,1511	21,5870
67	8,1854	12,9228	16,5401	19,1572	21,6102
68	8,2462	12,9615	16,5707	19,1855	21,6355
69	8,5066	15,0000	16,4012	19,2094	21,6564

Kvadratrod.

Nr.	500	600	700	800	900
55	25,1501	25,1992	27,1109	28,8964	50,5778
56	25,1517	25,2190	27,1295	28,9157	50,5941
57	25,1755	25,2589	27,1477	28,9510	50,6105
58	25,1948	25,2587	27,1662	28,9482	50,6268
59	25,2164	25,2784	27,1846	28,9655	50,6451
40	25,2579	25,2982	27,2029	28,9828	50,6594
41	25,2594	25,3180	27,2215	29,0000	50,6757
42	25,2809	25,3577	27,2597	29,0172	50,6920
43	25,5024	25,3574	27,2580	29,0545	50,7085
44	25,5258	25,3772	27,2764	29,0517	50,7246
45	25,5452	25,5969	27,2947	29,0689	50,7409
46	25,5666	25,4165	27,3150	29,0861	50,7571
47	25,5880	25,4562	27,3315	29,1055	50,7754
48	25,4094	25,4558	27,3496	29,1204	50,7896
49	25,4507	25,4755	27,3679	29,1576	50,8058
50	25,4521	25,4951	27,3861	29,1548	50,8221
51	25,4754	25,5147	27,4044	29,1719	50,8585
52	25,4947	25,5545	27,4226	29,1890	50,8545
53	25,5160	25,5559	27,4408	29,2062	50,8707
54	25,5572	25,5754	27,4591	29,2255	50,8869
55	25,5584	25,5950	27,4775	29,2404	50,9051
56	25,5797	25,6125	27,4955	29,2575	50,9192
57	25,6008	25,6520	27,5156	29,2746	50,9554
58	25,6220	25,6515	27,5518	29,2916	50,9516
59	25,6452	25,6710	27,5500	29,5087	50,9677
60	25,6645	25,6905	27,5681	29,5258	50,9859
61	25,6854	25,7099	27,5862	29,5428	51,0000
62	25,7065	25,7294	27,6045	29,5598	51,0161
63	25,7276	25,7488	27,6225	29,5769	51,0522
64	25,7487	25,7682	27,6405	29,5959	51,0485
65	25,7697	25,7876	27,6586	29,4109	51,0644
66	25,7908	25,8070	27,6767	29,4279	51,0805
67	25,8118	25,8265	27,6948	29,4449	51,0966
68	25,8528	25,8457	27,7128	29,4618	51,1127
69	25,8557	25,8650	27,7508	29,4788	51,1288

Kvadratrod.

Nr.	0	100	200	300	400
70	8,5666	15,0584	16,4517	19,2554	21,6795
71	8,4261	15,0767	16,4621	19,2614	21,7025
72	8,4855	15,1149	16,4924	19,2875	21,7256
75	8,5440	15,1529	16,5227	19,5152	21,7486
74	8,6025	15,1909	16,5529	19,5591	21,7715
75	8,6605	15,2288	16,5851	19,5649	21,7945
76	8,7178	15,2665	16,6152	19,5907	21,8174
77	8,7750	15,5041	16,6455	19,4165	21,8405
78	8,8518	15,5417	16,6753	19,4422	21,8652
79	8,8882	15,5791	16,7055	19,4679	21,8861
80	8,9445	15,4164	16,7552	19,4956	21,9089
81	9,0000	15,4536	16,7651	19,5192	21,9517
82	9,0554	15,4907	16,7929	19,5448	21,9545
85	9,1104	15,5277	16,8226	19,5704	21,9775
84	9,1652	15,5647	16,8525	19,5959	22,0000
85	9,2195	15,6015	16,8819	19,6214	22,0227
86	9,2756	15,6582	16,9115	19,6469	22,0454
87	9,5274	15,6748	16,9411	19,6725	22,0681
88	9,5808	15,7115	16,9706	19,6977	22,0907
89	9,4540	15,7477	17,0000	19,7251	22,1135
90	9,4868	15,7840	17,0294	19,7484	22,1559
91	9,5594	15,8205	17,0587	19,7757	22,1585
92	9,5917	15,8564	17,0880	19,7990	22,1811
95	9,6457	15,8924	17,1172	19,8242	22,2056
94	9,6954	15,9284	17,1464	19,8494	22,2261
95	9,7468	15,9642	17,1756	19,8746	22,2486
96	9,7980	14,0000	17,2047	19,8997	22,2711
97	9,8489	14,0557	17,2557	19,9249	22,2955
98	9,8995	14,0712	17,2627	19,9499	22,5159
99	9,9499	14,1067	17,2916	19,9750	22,5585
100	10,0000	14,1421	17,3205	20,0000	22,5607

Kvadratrod.

Nr.	500	600	700	800	900
70	25,8747	25,8844	27,7489	29,4958	51,1448
71	25,8956	25,9057	27,7669	29,5127	51,1609
72	25,9165	25,9250	27,7849	29,5296	51,1769
75	25,9574	25,9422	27,8029	29,5466	51,1929
74	25,9585	25,9615	27,8209	29,5635	51,2090
75	25,9792	25,9808	27,8588	29,5804	51,2250
76	24,0000	26,0000	27,8568	29,5975	51,2410
77	24,0208	26,0192	27,8747	29,6142	51,2570
78	24,0416	26,0584	27,8927	29,6511	51,2750
79	24,0624	26,0576	27,9106	29,6479	51,2890
80	24,0832	26,0768	27,9285	29,6648	51,5050
81	24,1059	26,0960	27,9464	29,6816	51,5209
82	24,1247	26,1151	27,9645	29,6985	51,5569
85	24,1454	26,1545	27,9821	29,7155	51,5528
84	24,1661	26,1554	28,0000	29,7521	51,5688
85	24,1868	26,1725	28,0179	29,7489	51,5847
86	24,2074	26,1916	28,0557	29,7658	51,4006
87	24,2281	26,2107	28,0555	29,7825	51,4166
88	24,2487	26,2298	28,0715	29,7995	51,4525
89	24,2695	26,2488	28,0891	29,8161	51,4484
90	24,2899	26,2679	28,1069	29,8529	51,4645
91	24,5105	26,2869	28,1247	29,8496	51,4802
92	24,5511	26,5059	28,1425	29,8664	51,4960
95	24,5516	26,5249	28,1605	29,8851	51,5119
94	24,5721	26,5459	28,1780	29,8998	51,5278
95	24,5926	26,5629	28,1957	29,9166	51,5436
96	24,4151	26,5818	28,2155	29,9355	51,5595
97	24,4556	26,4008	28,2512	29,9500	51,5755
98	24,4540	26,4197	28,2489	29,9666	51,5911
99	24,4745	26,4586	28,2666	29,9855	51,6070
100	24,4949	26,4575	28,2845	50,0000	51,6228

Kubikrod.

Nr.	0	100	200	500	400
0	0,0000	4,6416	5,8480	6,6945	7,5681
1	1,0000	4,6570	5,8578	6,7018	7,5742
2	1,2599	4,6725	5,8675	6,7092	7,5805
5	1,4422	4,6875	5,8771	6,7166	7,5864
4	1,5874	4,7027	5,8868	6,7240	7,5925
5	1,7100	4,7177	5,8964	6,7315	7,5986
6	1,8171	4,7326	5,9059	6,7387	7,4047
7	1,9129	4,7475	5,9155	6,7460	7,4108
8	2,0000	4,7622	5,9250	6,7535	7,4169
9	2,0801	4,7769	5,9345	6,7606	7,4229
10	2,1544	4,7914	5,9439	6,7679	7,4290
11	2,2240	4,8059	5,9535	6,7752	7,4350
12	2,2894	4,8205	5,9627	6,7824	7,4410
15	2,5315	4,8546	5,9721	6,7897	7,4470
14	2,4101	4,8488	5,9814	6,7969	7,4550
15	2,4662	4,8629	5,9907	6,8041	7,4590
16	2,5198	4,8770	6,0000	6,8115	7,4650
17	2,5715	4,8910	6,0092	6,8185	7,4710
18	2,6207	4,9049	6,0185	6,8256	7,4770
19	2,6684	4,9187	6,0277	6,8328	7,4829
20	2,7144	4,9324	6,0368	6,8399	7,4889
21	2,7589	4,9461	6,0459	6,8470	7,4948
22	2,8020	4,9597	6,0550	6,8541	7,5007
23	2,8459	4,9732	6,0641	6,8612	7,5067
24	2,8845	4,9866	6,0732	6,8685	7,5126
25	2,9240	5,0000	6,0822	6,8755	7,5185
26	2,9625	5,0153	6,0912	6,8824	7,5244
27	5,0000	5,0265	6,1002	6,8894	7,5302
28	5,0566	5,0397	6,1091	6,8964	7,5361
29	5,0725	5,0528	6,1180	6,9034	7,5420
30	5,1072	5,0658	6,1269	6,9104	7,5478
31	5,1414	5,0788	6,1358	6,9174	7,5537
32	5,1748	5,0916	6,1446	6,9244	7,5595
33	5,2075	5,1045	6,1534	6,9313	7,5654
34	5,2596	5,1172	6,1622	6,9382	7,5712

Kubikrod.

Nr.	500	600	700	800	900
0	7,9570	8,4545	8,8790	9,2852	9,6549
1	7,9425	8,4590	8,8855	9,2870	9,6585
2	7,9476	8,4457	8,8875	9,2909	9,6620
5	7,9528	8,4484	8,8917	9,2948	9,6656
4	7,9581	8,4550	8,8959	9,2986	9,6692
5	7,9654	8,4577	8,9001	9,5025	9,6727
6	7,9686	8,4625	8,9045	9,5065	9,6765
7	7,9739	8,4670	8,9085	9,5102	9,6799
8	7,9791	8,4716	8,9127	9,5140	9,6854
9	7,9845	8,4765	8,9169	9,5179	9,6870
10	7,9896	8,4809	8,9211	9,5217	9,6905
11	7,9948	8,4856	8,9255	9,5255	9,6941
12	8,0000	8,4902	8,9295	9,5294	9,6976
15	8,0052	8,4948	8,9357	9,5352	9,7012
14	8,0104	8,4994	8,9378	9,5370	9,7047
15	8,0156	8,5040	8,9420	9,5408	9,7082
16	8,0208	8,5086	8,9462	9,5447	9,7118
17	8,0260	8,5152	8,9505	9,5485	9,7155
18	8,0311	8,5178	8,9545	9,5525	9,7188
19	8,0365	8,5224	8,9587	9,5561	9,7224
20	8,0415	8,5270	8,9628	9,5599	9,7259
21	8,0466	8,5316	8,9670	9,5637	9,7294
22	8,0517	8,5362	8,9711	9,5675	9,7329
23	8,0569	8,5408	8,9752	9,5715	9,7364
24	8,0620	8,5455	8,9794	9,5751	9,7400
25	8,0671	8,5499	8,9855	9,5789	9,7455
26	8,0725	8,5544	8,9876	9,5827	9,7470
27	8,0774	8,5590	8,9918	9,5865	9,7505
28	8,0825	8,5635	8,9959	9,5902	9,7540
29	8,0876	8,5681	9,0000	9,5940	9,7575
30	8,0927	8,5726	9,0041	9,5978	9,7610
31	8,0978	8,5772	9,0082	9,4016	9,7645
32	8,1028	8,5817	9,0125	9,4055	9,7680
33	8,1079	8,5862	9,0164	9,4091	9,7715
34	8,1130	8,5907	9,0205	9,4129	9,7750

Kubikrod.

Nr.	0	100.	200	300	400
55	5,2711	5,1299	6,1710	6,9451	7,5770
56	5,5019	5,1426	6,1797	6,9521	7,5828
57	5,5522	5,1551	6,1885	6,9589	7,5886
58	5,5620	5,1676	6,1972	6,9658	7,5944
59	5,5912	5,1801	6,2058	6,9727	7,6001
40	5,4200	5,1925	6,2145	6,9795	7,6059
41	5,4482	5,2048	6,2251	6,9864	7,6117
42	5,4760	5,2171	6,2517	6,9952	7,6174
43	5,5054	5,2295	6,2405	7,0000	7,6252
44	5,5505	5,2415	6,2488	7,0068	7,6289
45	5,5569	5,2556	6,2575	7,0156	7,6346
46	5,5850	5,2656	6,2658	7,0205	7,6405
47	5,6088	5,2776	6,2745	7,0271	7,6460
48	5,6342	5,2896	6,2828	7,0358	7,6517
49	5,6595	5,5015	6,2912	7,0406	7,6574
50	5,6840	5,5153	6,2996	7,0475	7,6631
51	5,7084	5,5251	6,3080	7,0540	7,6688
52	5,7525	5,5368	6,5164	7,0607	7,6744
53	5,7565	5,5485	6,5247	7,0674	7,6801
54	5,7798	5,5601	6,5550	7,0740	7,6857
55	5,8050	5,5717	6,5415	7,0807	7,6914
56	5,8259	5,5852	6,5496	7,0875	7,6970
57	5,8485	5,5947	6,5579	7,0940	7,7026
58	5,8709	5,4061	6,5661	7,1006	7,7082
59	5,8950	5,4175	6,5745	7,1072	7,7158
60	5,9149	5,4288	6,5825	7,1158	7,7194
61	5,9365	5,4401	6,5907	7,1204	7,7250
62	5,9579	5,4514	6,5988	7,1269	7,7506
63	5,9791	5,4626	6,4070	7,1555	7,7562
64	4,0000	5,4757	6,4151	7,1400	7,7418
65	4,0207	5,4848	6,4252	7,1466	7,7475
66	4,0412	5,4959	6,4512	7,1551	7,7529
67	4,0615	5,5069	6,4595	7,1596	7,7584
68	4,0817	5,5178	6,4475	7,1661	7,7659
69	4,1016	5,5288	6,4555	7,1726	7,7695

Kubikrod.

Nr.	500	600	700	800	900
55	8,1180	8,5952	9,0246	9,4166	9,7785
56	8,1251	8,5997	9,0287	9,4204	9,7819
57	8,1281	8,6045	9,0528	9,4241	9,7854
58	8,1532	8,6088	9,0569	9,4279	9,7889
59	8,1582	8,6152	9,0410	9,4516	9,7924
40	8,1455	8,6177	9,0450	9,4554	9,7959
41	8,1485	8,6222	9,0491	9,4591	9,7995
42	8,1555	8,6267	9,0552	9,4429	9,8028
43	8,1585	8,6512	9,0572	9,4466	9,8065
44	8,1655	8,6557	9,0615	9,4505	9,8097
45	8,1685	8,6401	9,0654	9,4541	9,8152
46	8,1755	8,6446	9,0694	9,4578	9,8167
47	8,1785	8,6490	9,0755	9,4615	9,8201
48	8,1855	8,6555	9,0775	9,4652	9,8256
49	8,1882	8,6579	9,0816	9,4690	9,8270
50	8,1952	8,6624	9,0856	9,4727	9,8505
51	8,1982	8,6668	9,0896	9,4764	9,8559
52	8,2051	8,6715	9,0957	9,4801	9,8574
53	8,2081	8,6757	9,0977	9,4858	9,8408
54	8,2150	8,6801	9,1017	9,4875	9,8445
55	8,2180	8,6845	9,1057	9,4912	9,8477
56	8,2229	8,6890	9,1098	9,4949	9,8511
57	8,2278	8,6934	9,1158	9,4986	9,8546
58	8,2527	8,6978	9,1178	9,5025	9,8580
59	8,2577	8,7022	9,1218	9,5060	9,8614
60	8,2426	8,7066	9,1258	9,5097	9,8648
61	8,2475	8,7110	9,1298	9,5154	9,8685
62	8,2524	8,7154	9,1558	9,5171	9,8717
63	8,2575	8,7198	9,1578	9,5207	9,8751
64	8,2621	8,7241	9,1418	9,5244	9,8785
65	8,2670	8,7285	9,1458	9,5281	9,8819
66	8,2719	8,7529	9,1498	9,5517	9,8854
67	8,2768	8,7575	9,1557	9,5554	9,8888
68	8,2816	8,7416	9,1577	9,5591	9,8922
69	8,2865	8,7460	9,1617	9,5427	9,8956

Kubikrod.

Nr.	0	100	200	300	400
70	4,1215	5,5597	6,4653	7,1791	7,7750
71	4,1408	5,5505	6,4713	7,1855	7,7805
72	4,1602	5,5613	6,4792	7,1920	7,7860
75	4,1795	5,5721	6,4872	7,1984	7,7915
74	4,1985	5,5828	6,4951	7,2048	7,7970
75	4,2172	5,5954	6,5050	7,2112	7,8025
76	4,2358	5,6041	6,5108	7,2177	7,8079
77	4,2545	5,6147	6,5187	7,2240	7,8134
78	4,2727	5,6252	6,5265	7,2304	7,8188
79	4,2908	5,6357	6,5343	7,2368	7,8243
80	4,5089	5,6462	6,5421	7,2452	7,8297
81	4,5267	5,6567	6,5499	7,2495	7,8352
82	4,5445	5,6671	6,5577	7,2558	7,8406
83	4,5621	5,6774	6,5654	7,2622	7,8460
84	4,5795	5,6877	6,5731	7,2685	7,8514
85	4,5968	5,6980	6,5808	7,2748	7,8568
86	4,4140	5,7083	6,5885	7,2811	7,8622
87	4,4510	5,7185	6,5962	7,2874	7,8676
88	4,4480	5,7287	6,6059	7,2956	7,8730
89	4,4647	5,7388	6,6115	7,2999	7,8784
90	4,4814	5,7489	6,6191	7,3061	7,8837
91	4,4979	5,7590	6,6267	7,3124	7,8891
92	4,5144	5,7690	6,6343	7,3186	7,8944
95	4,5507	5,7790	6,6419	7,3248	7,8998
94	4,5468	5,7890	6,6494	7,3310	7,9051
95	4,5629	5,7989	6,6569	7,3372	7,9105
96	4,5789	5,8088	6,6644	7,3434	7,9158
97	4,5947	5,8186	6,6719	7,3496	7,9211
98	4,6104	5,8285	6,6794	7,3558	7,9264
99	4,6261	5,8385	6,6869	7,3619	7,9317
100	4,6416	5,8480	6,6945	7,3681	7,9370

Kubikrod.

Nr.	500	600	700	800	900
70	8,2913	8,7503	9,1657	9,5464	9,8990
71	8,2962	8,7547	9,1696	9,5501	9,9024
72	8,3010	8,7590	9,1736	9,5537	9,9058
75	8,3059	8,7634	9,1775	9,5574	9,9092
74	8,3107	8,7677	9,1815	9,5610	9,9126
75	8,3155	8,7721	9,1855	9,5647	9,9160
76	8,3203	8,7764	9,1894	9,5685	9,9194
77	8,3251	8,7807	9,1935	9,5719	9,9227
78	8,3300	8,7850	9,1975	9,5756	9,9261
79	8,3348	8,7895	9,2012	9,5792	9,9295
80	8,3396	8,7937	9,2052	9,5828	9,9329
81	8,3443	8,7980	9,2091	9,5865	9,9363
82	8,3491	8,8023	9,2130	9,5901	9,9396
85	8,3539	8,8066	9,2170	9,5937	9,9430
84	8,3587	8,8109	9,2209	9,5973	9,9464
85	8,3634	8,8152	9,2248	9,6010	9,9497
86	8,3682	8,8194	9,2287	9,6046	9,9531
87	8,3730	8,8237	9,2326	9,6082	9,9565
88	8,3777	8,8280	9,2365	9,6118	9,9598
89	8,3825	8,8323	9,2404	9,6154	9,9632
90	8,3872	8,8366	9,2443	9,6190	9,9666
91	8,3919	8,8408	9,2482	9,6226	9,9699
92	8,3967	8,8451	9,2521	9,6262	9,9733
95	8,4014	8,8493	9,2560	9,6298	9,9766
94	8,4061	8,8536	9,2599	9,6334	9,9800
95	8,4108	8,8578	9,2638	9,6370	9,9835
96	8,4155	8,8621	9,2677	9,6406	9,9866
97	8,4202	8,8665	9,2716	9,6442	9,9900
98	8,4249	8,8706	9,2754	9,6477	9,9935
99	8,4296	8,8748	9,2793	9,6513	9,9967
100	8,4343	8,8790	9,2832	9,6549	10,0000

Formler for Bjælkers Bæreevne.

Fyrretømmer.

Er en Bjælke understøttet i begge Ender og Vægten eensformig fordeelt saa er, med 10 Gange Sikkerhed, den almindelige Formel

$$\frac{3 P L}{2} = 140 b h^2.$$

Sættes $b = h$ (det kvadratiske Tværsnit) bliver

$$\frac{3 P L}{2} = 140 h^3.$$

P betegner Vægten i Pund pr. Kvadratfod og L Bjælkens fritliggende Længde i Fod, h Bjælkens Høide og b Bjælkens Brede i Tommer.

Expl. I et Bjælkelag ere Bjælkerne 20 Fod fritliggende og Afstanden af Bjælkerne fra Midte til Midte er 2 Fod. Vægten er 120 Pund pr. Kvadratfod. Hvor stor Siden h , naar $b = h$. $P = 20 \cdot 2 \cdot 120 = 4800$ Pund.

$$\frac{3 \cdot 4800 \cdot 20}{2} = 140 h^3,$$

$$\frac{144000}{140} = h^3,$$

$$h = \sqrt[3]{1028.57} \dots = c. 10''.$$

I en almindelig borgerlig Bygning veie Bjælker med Brædegulv, Indskud, Leerlag, Forskalling og Puds c. 30 Pund pr. Kvadratfod, og en tæt sammenstuvet Menneskemasse c. 40 Pund pr. Kvadratfod. Formlen for 70 Pund pr. Kvadratfod med 10 Gange Sikkerhed er

$$\frac{3}{4} a L^2 = b h^2.$$

a betegner Afstanden fra Midte til Midte af Bjælkerne og L Bjælkernes fritliggende Længde i Fod, h Bjælkens Høide og b Bjælkens Brede i Tommer.

Expl. 1. I et Bjælkelag ere Bjælkerne 10 Fod fritliggende, og Afstanden af Bjælkerne fra Midte til Midte er 3 Fod. Hvor stor Siden h , naar $b = h$.

$$\frac{3}{4} \cdot 3 \cdot 100 = h^3,$$

$$225 = h^3,$$

$$h = \sqrt[3]{225} = c. 6''.$$

Sættes $b = 4''$ bliver $h = 7''$ (det rectangulaire Tværsnit). See Byggeloven § 14 og 15.

Det kvadratiske Tværsnit giver 36 Kvadrattommer, det Rectangulaire 28 Kvadrattommer. Hviler den anførte Bjælke 1 Fod i hver Ende paa Muur, sees, at der bruges 3 Kubikfod Træ til Bjælken af det kvadratiske Tværsnit, hvorimod kun $2\frac{1}{3}$ Kubikfod til den af det rectangulaire Tværsnit.

Expl. 2. I et Bjælkelag ere Bjælkerne 24 Fod fritliggende og Afstanden af Bjælkerne fra Midte til Midte er 3 Fod. Hvor stor Siden h , naar $b = h$.

$$\frac{3}{4} \cdot 3 \cdot 576 = h^3,$$

$$1296 = h^3,$$

$$h = \sqrt[3]{1296} = c. 10\frac{2}{3}''.$$

Efter Byggelovens § 14 og 15: $24' - 10' = 14'$,

$$\frac{14''}{3} + 6'' = 10\frac{2}{3}''.$$

Formlen for 100 Pund pr. Kvadratfod med 10 Gange Sikkerhed er

$$1,1 \cdot a L^2 = b h^2.$$

a betegner Afstanden fra Midte til Midte af Bjælkerne og L Bjælkens fritliggende Længde i Fod, h Bjælkens Høide og b Bjælkens Brede i Tommer.

Expl. I en Bygning, 31 Fod dyb indvendig Maal, skal anbringes en Drager 10 Fod fritliggende. Hvor stor Siden h , naar $b = h$. Belastningen 100 Pund pr. Kvadratfod.

$$\begin{aligned} 1,1 \cdot 15,5 \cdot 100 &= h^3, \\ 1705 &= h^3, \\ h &= \sqrt[3]{1705} = c. 12''. \end{aligned}$$

Bæreevnen af fortandede Dragere og Dragere samlede ved Laase og Bolte er $\frac{2}{3}$ af den for fuldt Træ.

Er en Bjælke understøttet i begge Ender og den hele Vægt, Bjælken skal bære, anbragt paa Midten af denne, kan Bjælken kun bære den halve Vægt af hvad den bærer, naar Vægten er eensformig fordeelt. Den almindelige Formel er, med 10 Gange Sikkerhed,

$$3 PL = 140 bh^2.$$

P betegner Vægten i Pund ophængt i Midten og L Bjælkens fritliggende Længde i Fod, h Bjælkens Høide og b Bjælkens Brede i Tommer.

Expl. En Bjælke er 10 Fod fritliggende, Siden $b = h = 6''$, hvor stor en Vægt P kan ophænges i Bjælkens Midte

$$\begin{aligned} 3 \cdot P \cdot 10 &= 140 \cdot 6^3, \\ 30 P &= 30240, \\ P &= 1008 \text{ Pund.} \end{aligned}$$

Sammenlignes Expl. 1 Side 92, skal Bjælken kunne bære 1050 Pund. Denne Afvigelse fremkommer ved i

Ex. 1 at bortkaste Decimalerne da $\sqrt[3]{225} = 6,0822$; tages blot de to første Decimaler med i Regningen faaes $P = 1045,555 \dots$ Pund.

En Bjælke er fastspændt i den ene Ende, og Vægten er eensformig fordeelt, som ved Galleriebjælker. Den almindelige Formel er, med 10 Gange Sikkerhed,

$$6 PL = 140 bh^2.$$

P betegner Vægten i Pund pr. Kvadratfod, og L Bjælkens Længde fra det Punkt, hvor den er fastspændt til den frie Ende i Fod, h Bjælkens Høide og b Bjælkens Brede i Tommer.

Expl. I et Gallerie i en Sal ere Bjælkerne 7 Fod lange og anbragte i en Afstand af 2 Fod fra Midte til Midte. Vægten er 70 Pund pr. Kvadratrod. Hvor stor Siden h , naar $b = h$.

$$\begin{aligned} 6 \cdot 980 \cdot 7 &= 140 h^3 \\ 294 &= h^3 \\ h &= \sqrt[3]{294} = c. 6\frac{3}{4}''. \end{aligned}$$

En Bjælke er fastspændt i den ene Ende, og i den anden Ende ophænges en Vægt. Den almindelige Formel er, med 10 Gange Sikkerhed,

$$12 PL = 140 bh^2.$$

P betegner Vægten i Pund og L Bjælkens Længde fra det Punkt, hvor den er fastspændt til den Ende, hvori Vægten er ophængt i Fod, h Bjælkens Høide og b Bjælkens Brede i Tommer.

Expl. En Udlægger i et Pakhuus er 6 Fod lang, og Vægten er 1000 Pund, som skal løftes i den. Hvor stor Siden h , naar $b = h$:

$$12 \cdot 1000 \cdot 6 = 140 h^3,$$

$$514 = h^3,$$

$$h = \sqrt[3]{514} = c. 8''.$$

Spær i Tage bestemmes efter Formlen

$$0,42 a L^2 = b h^2,$$

Sikkerhedsgraden iberegnet. a betegner Afstanden fra Midte til Midte af Spærene og L Spærets fritliggende Længde i Fod, maalt paa den horizontale Projection, h Spærets Høide og b Spærets Brede i Tommer.

Expl. I et Tag ere Spærene 10 Fod lange mellem Understøttelsespunkterne, maalt paa deres horizontale Projection, Afstanden fra Midte til Midte af Spærene er 3 Fod, hvor stor Siden h , naar $b = h$.

$$0,42 \cdot 3 \cdot 100 = h^3,$$

$$126 = h^3,$$

$$h = \sqrt[3]{126} = c. 5''.$$

See Byggeloven § 17.

Formler til Beregning af plane Figurers Areal.

1. Er Grundlinien i en Trekant g Fod og Høiden h Fod, saa er Arealet T bestemt ved Formlen

$$T = \frac{1}{2} \cdot h \cdot g \square \text{ Fod.}$$

Er t. Ex. $g = 1,46$ Fod og $h = 1,12$ Fod, bliver

$$T = \frac{1}{2} \cdot 1,46 \cdot 1,12 = 0,82 \square \text{ Fod.}$$

2. Er Grundlinien i et Parallelogram g Fod og Høiden h Fod, saa er Arealet P bestemt ved

$$P = h \cdot g \square \text{ Fod.}$$

Expl. $h = 1,4$ Fod, $g = 2,25$ Fod, altsaa

$$P = 1,4 \cdot 2,25 = 3,15 \square \text{ Fod.}$$

3. Arealet Q af et Kvadrat med Siden a Fod er bestemt ved

$$Q = a^2 \square \text{ Fod.}$$

Expl. $a = 8$ Fod giver $Q = 64 \square \text{ Fod.}$

Omvendt vil Siden a være bestemt, naar man kjen-
der Arealet Q , nemlig $a = \sqrt{Q}$ Fod. Er t. Ex. Kvadratets
Areal $Q = 8,41 \square \text{ Fod}$, saa maa Siden a være be-
stemt ved

$$a = \sqrt{8,41} = 2,9 \text{ Fod.}$$

4. Arealet af et Paralleltrapezium er bestemt, naar man kjender Længderne a og b af de to parallelle Sider tilligemed deres lodrette Afstand h . Betegnes det søgte Areal ved A , har man

$$A = \frac{1}{2} \cdot h \cdot (a + b) \square \text{Fod,}$$

naar a , b , h ere givne i Fod.

Ex. $a = 2,25$ Fod, $b = 1,75$ Fod, $h = 1,31$ Fod giver

$$A = \frac{1}{2} \cdot 1,31 \cdot (2,25 + 1,75) = 2,62 \square \text{Fod.}$$

5. Arealet af en uregelmæssig Polygon findes ved at dele den i Trekanter og beregne Arealet af hver enkelt Trekant.

6. Arealet P af en regelmæssig Polygon er bestemt ved Formlen

$$P = \frac{n}{2} \cdot a \cdot \rho,$$

hvor n er Sidernes Antal, a Længden af en af Polygonens Sider, ρ Længden af den i Polygonen indskrevne Cirkels Radius.

$$\text{Ex. } n = 6, a = 1 \text{ Fod, } \rho = \sqrt{a^2 - \frac{1}{4}a^2} = \sqrt{\frac{3}{4}a^2}$$

$$= \frac{a}{2} \sqrt{3} \text{ eller, idet } a = 1, \rho = \frac{1}{2} \sqrt{3} \text{ Fod, saa at man}$$

faaer

$$P = \frac{6}{2} \cdot 1 \cdot \frac{1}{2} \sqrt{3} = \frac{3}{2} \sqrt{3} \square \text{Fod.}$$

7. Længden P af Omkredsen af en Cirkel, hvis Radius er r , er bestemt ved

$$P = 2 \pi \cdot r,$$

hvor π er Forholdet mellem Cirkelns Omkreds og Diameter. Størrelsen π har Talværdien 3,141593 eller mindre nøjagtigt $\frac{355}{113}$ eller $\frac{22}{7}$.

8. Arealet A af en Cirkel med Radius r er bestemt ved

$$A = \pi \cdot r^2.$$

Ex. $r = 1,25$ Fod giver

$$P = 2 \cdot 1,25 \cdot 3,1416 = 7,854 \text{ Fod,}$$

$$A = (1,25)^2 \cdot 3,1416 = 4,91 \square \text{Fod.}$$

Formler til Beregning af Legemer.

1. Volumen af et Prisme eller en Cylinder er Høiden Gange Grundfladens Areal.

Betegnes Volumen ved V , Høide ved H og Grundfladens Areal ved G , har man

$$V = H \cdot G.$$

Ex. En Cylinders Grundflade er en Cirkel, hvis Diameter er 2,5 Fod, Høiden 4,2 Fod, hvor stor er dens Volumen (kubiske Indhold)?

Grundfladens Areal er ifølge 8

$$G = 4,91 \square \text{Fod,}$$

altsaa bliver Cylindrens Volumen

$$V = 4,2 \cdot 4,91 = 20,62 \text{ Kubikfod.}$$

2. Volumen V af en Pyramide eller Kegle er en Trediedel af Høiden H Gange Grundfladens Areal G , altsaa

$$V = \frac{1}{3} H \cdot G.$$

Ex. $H = 15$ Fod, $G = 30,06$ □ Fod giver

$$V = \frac{1}{3} \cdot 15 \cdot 30,06 = 150,3 \text{ Kubikfod.}$$

3. Dersom man afskærer en Pyramide eller en Kegle ved et plant Snit, parallelt med Grundfladen og sætter

den nederste Grundflades Areal $= A$,

den øverste Grundflades Areal $= a$,

den lodrette Afstand mellem disse Grundflader eller, hvad der er det Samme, Høiden $= h$,

saa er Pyramidens eller Keglens Volumen V bestemt ved Formlen

$$V = \frac{1}{3} h (A + a + \sqrt{Aa}).$$

Ex. $h = 3$ Fod, $A = 8$ □ Fod, $a = 2$ □ Fod giver

$$V = \frac{1}{3} \cdot 3 (8 + 2 + \sqrt{8 \cdot 2}) = 14 \text{ Kubikfod.}$$

4. Volumen V af en Kugle med Radius r er bestemt ved

$$V = \frac{4}{3} \pi r^3 = \frac{1}{6} \pi d^3,$$

hvor d er Kuglens Diameter.

Ex. $d = 7,50$ Fod giver

$$V = \frac{3,1416}{6} \cdot (7,50)^3 = 220,89 \text{ Kubikfod.}$$

5. Arealet af Kuglens Overflade er netop 4 Gange saa stor som Arealet af en Storcirkel.

6. Den krumme Overflade af en ret Kegle er det Halve af Sidelinien Gange Længden af Grundfladens Omkreds.

Bygningslove

og

Sundhedsvedtægter.

Bygningslov
for
Staden Kjøbenhavn og dens Forstæder.

(17de Marts 1856).

§ 1.

Nærværende Bygningslov er gjældende for Staden Kjøbenhavn, derunder dog ikke indbefattet Citadellet Frederikshavn og Nyholm, samt for dens Forstæder (§ 2), dog, hvad disse angaaer, med de i §§ 84—91 indeholdte nærmere Bestemmelser.

§ 2.

Til Forstæderne henregnes i denne Lov kun de Dele af Stadens Grund, som ligge indenfor den ældre Demarcationslinie. Paa de Bygninger, som opføres paa Stadens Grund udenfor denne Linie, finde denne Lovs Forskrifter, med Undtagelse af Bestemmelsen i § 91, ingen Anvendelse, men de kunne opføres efter de for Landet gjældende Regler. Kongen kan dog udvide Loven, enten i det Hele, eller for endeel, efterhaanden som den tiltagende Bebyggelse maatte gjøre det nødvendigt, til denne Deel af Stadens udenbyes Grund.

§ 3.

Ved Opførelse af nye eller Nedbrydelse eller Hovedreparation af ældre Bygninger, som ere beliggende ved

Gade eller offentlig Vei, skal anbringes Plankeværk eller anden Indhegning, og træffes de øvrige Foranstaltninger, som af Politiet findes nødvendige til Forebyggelse af Ulempe for de Forbipasserende.

§ 4.

Naar der til et Bygningsarbeides Udførelse udfordres Stilladser, Løbebroer, Afstivninger m. m., skulle disse have tilstrækkelig Styrke, retteligen anbringes samt af duelige og paalidelige Folk benyttes.

§ 5.

Ubebyggede Pladse, der benyttes enten til Gaardsrum, Have eller til lignende Brug, skulle afhegnes mod Gaden eller Veien med Grundmuur, Plankeværk eller Stakitværk. Høiden af saadant Hegn maa ikke være under $2\frac{1}{2}$ eller, forsaavidt det opføres af Træ eller Muur, ikke over 6 Alen. Med Hensyn til de tilgrændsende Grunde bliver Indhegningen et privat Naboforhold, dog at Hegnets Høide ikke her maa overstige $4\frac{1}{2}$ Alen. Indhegningen af Tomter, som opstaae efter Ildebrande eller ved Nedbrydelse af Bygninger og i længere Tid henligge ubebyggede, skal være samme Regler undergivet.

§ 6.

Hjørnebygninger skulle have afbrudte Hjørner af idetmindste 4 Alens Brede med ligestore Vinkler med Sidefladerne; dog kunne Hjørnerne ogsaa afrundes, men i saa Fald maa Buen ikke springe mere end 12 Tommer ud fra den ovenfor bestemte Linie. Hvor locale Forhold eller Stilen i Bygningens Ydre taler derfor, kan Bygningscommissionen tilstaae Dispensation fra den her givne Forskrift.

§ 7.

Kjældernedgange og udvendige Trapper maae for

Eftertiden ikke gives længere Fremspring fra Huuslinien end 18 Tommer, og dette kun under Forudsætning af, at der bliver 2 Alen mellem Nedgangen eller Trappen og Bordurstenens Yderside, saa at Passagen paa ethvert Sted er mindst 2 Alen bred. Trapperne skulle derhos gives afrundede Hjørner. Saadanne Op- og Nedgange maae ikke fra Nyt af anbringes, eller Kjældervinduer sænkes uden Brolægningsvæsenets Samtykke. Hvor Kjældernedgange eller Trapper med et større Fremspring nu forefindes, skulle de, i Tilfælde af Fortougets Omlægning, forandres i Overeensstemmelse hermed, hvorfra dog Bygningscommissionen kan meddele Dispensation, naar dette ikke kan skee uden en væsentlig Forandring ved Bygningen.

§ 8.

Ligesom nye Karnapper og udbuede Vinduer for Fremtiden ikke maae anbringes paa nogen Bygningsfacade ud over Gaden, saaledes maa ingen Deel af Bygningen springe udenfor Linien af Byggegrunden ud mod Fortouget. Herfra undtages dog saadanne Fremspring, der ere begrundede i Bygningens Construction eller dens Forziring, saasom: aabne Altaner, Gesimser, Baand m. m., naar de ere anbragte i en Høide af mindst $3\frac{1}{4}$ Alen fra Gaden, og overhovedet Udladninger, der ikke overstige 2 Tommer. Ligeledes forbydes det at indrette Porte og Døre til at aabne udad, hvilket ogsaa gjælder om Kjældervinduer og Vinduer i Stueetager ud mod Gaden, naar deres Underkant ikke er holdt i den nysangivne Høide. Fra Forbudet i denne Paragraph undtages dog større offentlige Bygninger, saasom Kirker, Theatre, og andre, der med dem kunne sættes i Classe.

§ 9.

Enhver ny Bygning skal opføres paa et Fundament, som er forsvarligt i Forhold til Bygningens Størrelse og Bestemmelse samt til Beskaffenheden saavel af selve Bygningen som af Jordsmonnet.

§ 10.

Alle udvendige Mure paa Bygninger, være sig Forhuse, Side-, Mellem- eller Baghuse og lukkede Skure, uden Hensyn til, om disse Mure ere fritstaaende eller støde op til tilgrænsende Bygninger, skulle opføres af Grundmuur.

§ 11.

Ved almindelige Vaaningshuse samt ved de dertil hørende Udhuse, saasom Stalde, Vadskehuse m. m., bliver Tykkelsen af Muren at bestemme saaledes:

Muurtykkelsen i Formurene, saavel til Gade som til Gaard, skal i den øverste Etage være $1\frac{1}{2}$ Steen, i de to nedenfor liggende Etager 2 Steen, i de to paafølgende Etager $2\frac{1}{2}$ Steen, og i enhver nedenfor liggende Etage gives et Tillæg af $\frac{1}{2}$ Steen. Naar een af Etagerne gives en større Muurtykkelse, end her er fastsat, maae ogsaa Muurtykkelserne, saafremt Stadsbygmesteren finder det fornødent, i de nedenfor værende Etager forøges saaledes, at Stigningen i Muurtykkelsen nedefter vedligeholdes i det her angivne Forhold.

§ 12.

I disse Mure kunne anbringes Vinduer med 1 Steens Brystningsblænding. Vinduesaabningernes Brede i udvendigt Maal tør tilsammen ikke overstige Totriedeelen af Bygningens Brede.

§ 13.

Muurtykkelsen i Ende- og Bagmurene eller i

de saakaldte Gavle skal være $1\frac{1}{2}$ Steen med 1 Steens Blændinger i den Strækning, der er over det øverste Bjælkelag, samt igjennem de to øverste Etager; i den derefter følgende Etage $1\frac{1}{2}$ Steen uden Blændinger, og i alle de andre 2 Steen med $1\frac{1}{2}$ Steens Blændinger. Pillerne maae ikke være under 18 Tommers Brede og skulle forbindes med Buer. Bredden af Blændingerne maa ikke være over $3\frac{1}{2}$ Alen. Ved Endegavle af ringe Udstrækning, saavel som naar nye Etager agtes paaførte ældre Bygninger, kan Stadsbygmesteren tilstaae Dispensation fra den her angivne Regel, ligesom han, naar Omstændighederne tale derfor, kan tillade Vinduer i Gavle, naar disse ikke kunne henregnes til de i § 35 omhandlede Brandgavle.

§ 14.

Bjælkerne i de heromhandlede Bygninger skulle have et Tversnit af mindst 6 Tommer i Kvadrat, naar Afstanden mellem Understøtningerne ikke er over 5 Alen. For hver Fod, som denne Afstand tiltager, skal der lægges $\frac{1}{3}$ Tomme til Siden i Bjælkens kvadratiske Tversnit.

Man kan ogsaa vælge rectangulaire Tversnit istedetfor kvadratiske, naar Bredden deri er mindst halv saa stor som Høiden, og Tversnittet idetmindste har vundet halvt saa meget i Høide, som det har tabt i Brede.

§ 15.

To Bjælkers Afstand maa i Gjennemsnit ikke være over $1\frac{1}{2}$ Alen fra Midte til Midte, og idetmindste en Trediedeel af Bjælkerne maa være gjennemgaaende og forsynes med et forsvarligt Anker i begge Ender, saaledes at disse Ankeres Afstande ikke overstige $4\frac{1}{2}$ Alen,

hvilket ogsaa maa iagttages ved Endegavlens Tilslutning med Ankere til Bjælken.

§ 16.

I ethvert Bjælkelag, der adskiller Etager med Beboelsesleiligheder enten i begge eller i den ene, skal indskydes en Flade af Bræder, der belægges med et 2 Tommer tykt Leerlag. Hvor Bjælkerne ere smallere end 7 Tommer, maae Bræderne dog ikke indskydes i selve Bjælkerne, men skulle hvile paa Lægter, fastgjorte paa disse.

§ 17.

Tagværkets Tømmer maa ikke have en ringere Gjennemsnitsflade end 5 Tommer i Qvadrat, og dette kun, naar Afstanden imellem Understøttelsespunkterne ikke er over 5 Alen. For større Afstande beregnes Tykkelsen paa samme Maade som ved Bjælkerne, kun at Afstandene maales for de skraatstaaende Stykkers Vedkommende ikke paa Stykket selv, men paa dets horizontale Projection.

§ 18.

Hovedskillerum og alle saadanne Skillerum, som strække sig lodrette igjennem flere Etager i en Bygning, skulle i Kjælderetagens fulde Høide være af 1 Steens Grundmur, men kunne i de andre Etager være af Bindingsværk med udmurede Tavler. Andre Skillerum, der ikke have Understøttelse franeden af, kunne være af Planker eller af dobbelte Bræder med udvendig Kalkpuds.

§ 19.

Pakhuse, Bryggerier, Brænderier, Laboratorier, alle større Fabrik- og Værkstedbygninger, samt andre lignende Bygninger maae, foruden at være de i §§ 10—18

fastsatte almindelige Regler underkastede, opføres efter saadanne specielle Bestemmelser, som Stadsbygmesteren i hvert enkelt Tilfælde anseer fornødne. Ligeledes afgjør Stadsbygmesteren, om den i § 16 omhandlede Indskudsflade undtagelsesviis skal anbringes i saadanne Bygninger, naar der i dem findes Ildsteder.

§ 20.

Kirker, Theatre, Udstillings- og Forlystelseslocaler og andre Bygninger, der ere beregnede paa i store Rum at samle en betydelig Menneskemasse, skulle opføres efter Bygningscommissionens Bestemmelser.

§ 21.

Hvor særegne, ikke i det Foregaaende omhandlede Constructioner agtes anvendte, eller andre Materialier agtes brugte, f. Ex. Støbejern, Smedejern, hule Muursteen, hugne Steen m. m., skal Stadsbygmesterens Approbation herpaa forud indhentes, som han dog er pligtig at meddele, naar deslige Constructioner saavel med Hensyn til Styrke og Brandsikkerhed, som og i sanitair Henseende ikke staae tilbage for den i de foregaaende Paragrapher omhandlede Byggemaade.

§ 22.

Ethvert Bygningsarbejde skal udføres paa forsvarlig Maade, og dertil anvendes gode og paalidelige Materialier. Anvendelsen af raa Steen, Leer eller Sæbegrus forbydes aldeles.

§ 23.

Med Hensyn til de i denne Lov fastsatte Muurtykkelser er en Muursteen stedse regnet at have en Længde af $8\frac{1}{2}$ Tomme.

§ 24.

Ved nye Bygningers Opførelse er den Byggende

pligtig at underkaste sig de Regler, som Vandledningernes hensigtssvarende Anbringelse gjør fornøden.

§ 25.

Ingen ny Gade tør anlægges med en Brede mindre end 20 Alen.

§ 26.

Om der i Gader under 12 Alens Brede, istedetfor afbrændte eller nedbrudte Bygninger, maae opføres nye Bygninger, afgjøres af Communalbestyrelsen efter Bygningscommissionens Indstilling, og bestemmes det i bekræftende Fald af Bygningscommissionen, paa hvilken Maade og til hvilken Høide der igjen maa bygges. Dersom det forbydes Eieren at bygge paany, eller det findes fornødent som Betingelse for Gjenopførelsen at paalægge ham Indskrænkninger i Henseende til Bygningsmaaden, som gaae udenfor, hvad der ellers i Almindelighed er foreskrevet, skal han være berettiget til at forlange Grunden overtaget af Staden imod Erstatning af dennes Kasse efter de for Afstaaelse af Eiendom til det Offentlige i Almindelighed gjældende Regler. Den samme Ret tilkommer ham, naar det paalægges ham at bygge i en mindre Høide end den, der svarer til Gadens Brede efter den i § 28 givne almindelige Regel.

§ 27.

De, Private tilhørende, Grunde og Bygninger i Kjøbenhavn og dens Forstæder (§§ 1—2), der ere til Hinder for en bedre Ordning af Stadens Gader og de udenbys Veie, skulle, naar Communalbestyrelsen derpaa gjør Fordring, afstaaes mod Erstatning efter de for Afstaaelse af Eiendom til det Offentlige gjældende almindelige Regler. Dog skal det staae Vedkommende frit for at begjære

Spørgsmaalet om Afstaaelsens Nødvendighed indstillet til Justitsministeriets Afgjørelse.

§ 28.

Ingen Bygning, som fremtidig opføres, være sig Forhus, Side-, Mellem- eller Baghus, maa have større Høide end Gadens Brede med et Tillæg af en Fjerdedeel (cfr. dog § 32).

§ 29.

Den til Gader af 20 Alens Brede svarende Bygningshøide af 25 Alen er tillige den Grændse, som ikke maa overskrides paa Torve og aabne Pladse eller i Gader af over 20 Alens Brede (cfr. dog § 32); Qviste til Varers Opheisning, der kun have den dertil fornødne Størrelse, maae dog overalt opføres over den normerede Høide.

§ 30.

Bygningshøiden regnes fra Fortouget til Overkanten af Gesimsen, maalt paa Midten af Bygningen.

Gadebredden udfør en Bygning maales efter den Linie, som, dragen fra Midten af Bygningen, danner samme Vinkel med Gadens to Sider paa dette Sted. Ved Hjørnebygninger regnes Høiden efter den Gades Brede, hvortil de have den længste Side, og, naar de have en lige lang Façade ud til to Gader af forskjellig Brede, beregnes Høiden efter den bredeste af disse.

Den Omstændighed, at en Gade støder lodret imod en Bygning, berettiger ikke til at opføre denne høiere end ellers efter Bredden af den Gade, hvori den ligger.

§ 31.

Intet Tag eller nogen Deel af samme maa danne en større Vinkel med Horizontalplanen end 45 Grader. Rygningen af Halvtage maa i intet Tilfælde ligge mere

end 8 Alen over Façadehøiden, og Høiden af andre Tage maa ikke overstige Bygningens halve Dybde.

§ 32.

Naar et Tag gives en mindre Reisning, end det ifølge § 31 maa have, kunne de i § 28 fastsatte Bygningshøider forøges med Halvdelen af den Størrelse, som Tagrygningen derved kommer til at ligge lavere.

§ 33.

Naar Tagqviste agtes anbragte, maa deres Høide vælges saaledes, at Rammens Fals ikke bliver høiere end 2 Alen; deres udvendige Brede maa ikke overstige $2\frac{3}{4}$ Alen, Mellemvidden af 2 Tagqviste maa ikke være mindre end Bredden af den bredeste af dem, og Afstanden fra Husets Gavl ikke være mindre end Halvdelen af en saadan Mellemvidde. Saadanne Tagqviste skulle derhos ligge mindst 1 Alen 9 Tommer tilbage fra Murens Yderside; deres Tag dækkes med et uforbrændeligt Materiale, og deres Sideflader behandles paa lignende Maade eller udmures.

§ 34.

Med Hensyn til de i § 20 omhandlede Bygninger kan Bygningscommissionen dispensere fra Bestemmelserne i §§ 28—31. Ligeledes kan Commissionen meddele Dispensation fra Bestemmelserne i § 31 for andre Bygninger, naar en særegen Stil eller andre Omstændigheder gjøre Saadant ønskeligt; dog at Tagrygningen ikke derved kommer høiere end ved en Bygning med normal Høide og 45 Graders Tag.

§ 35.

Enhver Gavl, der adskiller en Bygning fra Nabo-eiendommen skal være en Brandgavl, og som saadan have følgende Egenskaber:

- a. Den skal have mindst de Tykkelser, der ere fastsatte i § 13 for Gavle i Almindelighed.
- b. Den skal overalt række $\frac{1}{2}$ Alen op over Taget.
- c. Deri maa ingen Drager, Bjælke, Muurlægte eller andet Træværk lægges dybere end 1 Steen fra Ydersiden, og i det Hele maa den intet Sted være af ringere Tykkelse end 1 Steen.
- d. Vinduer eller andre Aabninger maae kun anbringes deri efter særlig Tilladelse af Bygningscommissionen og under de i § 80 fastsatte Betingelser.

§ 36.

Ingen Bygning maa deles i flere særskilte Eiendomme, medmindre disse adskilles ved en Brandgavl.

§ 37.

En Brandgavl kan være fælles for to til hinanden stødende Eiendomme, naar den, foruden at opfylde de i § 35 fastsatte Betingelser, er forsvarligen forbunden med begge Bygninger, og der ved thinglæste Declarationer er erhvervet Sikkerhed for, at den ikke kan borttages af nogen af Eierne, saalænge en af Bygningerne endnu staaer.

§ 38.

Naar sammenstødende Bygninger ønskes satte i en midlertidig Forbindelse med hverandre, kan Bygningscommissionen give Tilladelse til, at der i de mellem-liggende Brandgavle anbringes Jernkarm med Jerndøre til begge Sider, som maae slutte tæt i Karmen, og have mindst en Afstand af 9 Tommer fra hverandre.

§ 39.

Ved Omdannelsen af 2 eller flere Bygninger til een kunne de Brandgavle, der adskille disse, af Bygningscommissionen tillades borttagne.

§ 40.

Alle Tage skulle være dækkede med uantændeligt Materiale, og hvor det Modsatte endnu maatte finde Sted paa ældre Bygninger eller Skure, skulle disse Tage inden en af Bygningscommissionen bestemt kort Frist forandres i Overeensstemmelse hermed. Forsaavidt Nogen vil benytte Asphalt til Tagbedækning, forholdes dermed efter Placat af 29de Januar 1845.

§ 41.

Tagrender af Træ, saavel til Gade som til Gaard, ere for Fremtiden aldeles forbudne. Det Samme gjælder om udvendige Gesimser, dog kan Bygningscommissionen undtagelsesviis tillade Trægesimser, hvor Forbud mod dem vilde medføre særegne Vanskeligheder, i hvilket Fald de enten skulle røres og gibses eller dækkes med andet uforbrændeligt Materiale. Ved Reparation af ældre Bygninger blive Gesimser og Render at forandre i Overeensstemmelse hermed.

§ 42.

Forsaavidt Udlæggere til Varers Opheisning anbringes af Træ, skulle de paa alle Sider beklædes med uantændeligt Materiale.

§ 43.

Træluger, som aabnes udad, skulle indrettes saaledes, at de, naar de ere tillukkede, udgjøre en Plan med Yderfladen af Bygningens Muur, saa at ikke nogen Deel af Muren staaer udenfor Lugen eller nogen Deel af Lugen udenfor Muren. Dersom Lugen aabnes indad, forsynes den med et Skraabrædt, hvis yderste Kant, naar Lugen er lukket, ligger i den yderste Deel af Murens Plan og saaledes aldeles dækker Karmen, hvorhos dette Skraabrædt bliver at bedække med Jernblik, der tillige

anbringes noget op paa Lugen over sammes Forbindelse med Skraabrædtet. Dog skal Bygningscommissionen efter de locale Forhold kunne fordre anbragt enten Luger beklædte med Jernplader eller endog Luger af fuldt Jern. Lugerne Hængsler indrettes saaledes, at Lugerne, naar de aabnes, ikke kunne løftes af Stablerne.

§ 44.

I enhver ny Bygning skal anbringes 2 Trapper, hvis Brede imellem Vangerne skal være for den ene mindst 1 Alen 9 Tommer, og for den anden mindst 1 Alen 3 Tommer, og skal den Gang, der forbinder den større Trappe med Gade eller Gaard, have en Brede af mindst 2 Alen. Disse Trapper maae anbringes i passende Afstand fra hinanden, eller være adskilte ved en Brandmuur, og skal der fra hver Beboelsesleilighed være Udgang til dem begge. Naar en Bygning ved Brandmuur adskilles i flere Dele, skal enhver af disse forsynes med 2de saadanne Trapper. Dog kan Bygningscommissionen, hvor særegne Omstændigheder tale derfor, og hvor det derhos, navnlig i Bygninger af ringe Høide, findes uden nogen væsentlig Betænkelse at kunne skee, meddele Dispensation fra disse Forskrifter. Trapperne skulle forsynes med behørigt Rækværk og i det Hele være saaledes indrettede, at det ikke er forbundet med Fare at passere dem, hvorhos de ikke maae mangle fornøden Lys og Luft.

§ 45.

Ligesom al Anvendelse af Bindingsværk og Træværk til Bygningers og Skures udvendige Vægge er forbudt, saaledes forbydes det at anvende Træ eller andet brændbart Materiale til Altaner, Svaler, udvendige Trapper og overhovedet til nogen Deel af eller Tilføjning til Byg-

ningen, der ligger udenfor Ydermuren. Ei heller maae de Beklædninger, Gavle, Skure, Svaler og Altaner af Bræder eller Træ, som endnu findes her i Staden, her-efter istandsættes, naar de blive brøstfældige, hvorimod de da. naar de ikke ganske borttages, skulle opføres af fuldt Muurværk. Dog kan Bygningscommissionen i høist fornødne Tilfælde meddele Dispensation fra sidstnævnte Bestemmelse med Hensyn til ringere Reparationer, ligesom den kan tillade Anbringelsen af aldeles aabne Skure, hvilende paa Træpiller, naar de locale Omstændigheder maatte tale derfor. Latrinhuse, der ikke ere over $4\frac{1}{2}$ Alen høie, og som alene benyttes som saadanne, kunne opføres saavel af Bindingsværk som af Tømmer og Bræder.

§ 46.

Skorsteensrør, der tjene til Afledning af Røg fra Kjøkkenildsteder, Kakkelovne og Kaminer, skulle, naar de ved Rensningen maae passeres af Skorsteensfeieren, være overalt af mindst $\frac{1}{2}$ Steens Grundmuur og have et indvendigt Gjennemsnit af 18 Tommer i Qvadrat, eller af respective 16 Tommer og 20 Tommer, naar en rectangular Form foretrækkes, samt være forsynede med en i enhver Henseende forsvarlig Rensdør af samme Lysning.

§ 47.

Naar Røret passerer igjennem Bjælkelaget og Forskalingen, skal dets indvendige Side holdes mindst $8\frac{1}{2}$ Tomme fjernet fra alt Tømmerværk, ligesom et saadant Rør ikke maa paneles, forskales eller gives Betræk paa Blindlister.

§ 48.

Røret maa være opført enten fra Grunden af eller hvile paa en Hvælving mellem 2 Grundmure, og i intet

Tilfælde kunne komme til at hvile paa Bjælkerne. Det skal ogsaa være tilladt at udkrage disse Rør fra en Grundmuur, naar denne af Bygningsinspecteuren erkjendes stærk nok dertil.

§ 49.

Naar Rørene trækkes i en skraa Retning, skulle deres verticale Sider være understøttede af en Stol, forsynet med en tør Muursteen paa Fladen mellem Stolen og Røret; dog maa den skraa Retning ikke danne en mindre Vinkel end 45 Grader med Horizonten.

§ 50.

Snevre Rør, der skulle renses med Snoreapparater, skulle enten have en Rectangel eller en Cirkel som Gjennemsnit. Iøvrigt kan der gives dem den Størrelse, som den Byggende anseer for tjenligst, kun at Eieren, naar Gjennemsnittet ikke er enten 6 eller 9 Tommer i Qvadrat, eller en Cirkel med Diameter af 6 eller 9 Tommer, da for egen Regning anskaffer, vedligeholder og opbevarer de til enhver Tid af Brandvæsenet for slige Rørs Rensning foreskrevne Apparater til Skorsteensfeierens Afbenyttelse.

§ 51.

Muurtykkelsen for saadanne Rør maa være mindst $4\frac{1}{4}$ Tomme. De ere underkastede de samme Bestemmelser med Hensyn til Anlægget og til Fjernelsen fra Tømmerværk med mere, som ere foreskrevne i §§ 46-49 for de andre Skorsteensrør.

§ 52.

For hvert Kakkelovnsrør, der indledes i en saadan snæver Skorsteen, skal en Jernbøsning med en indvendig fremspringende Rand indmures, saaledes, at Randen for-

hindrer Enden af Kakkelovnsrøret i at trænge ind i Skorstenen.

§ 53.

Naar snævre Skorsteensrør ikke opføres lodrette, men gives Bøining, maae disse kun anlægges efter de samme Regler, som gjælde for Rør af 18 Tommers Lysning, men de Hjørner, som opstaae ved Rørets forandrede Retninger, maae indvendig afrundes i en Bue af mindst 3 Fods Radius. Rørene forsynes med de for Rensningen fornødne Sideaabninger, der lukkes med Jerndøre, og hvor slige Rør anvendes, maa en Aabning anbringes i Taget med beqvem Adgang for Skorsteensfeieren til Skorsteensmundingen.

Alle Skorsteensrør skulle være opførte mindst $1\frac{1}{4}$ Alen i Høiden over Tagets Rygning.

§ 54.

Kjøkkenildsteder funderes fra Grunden, gives murede Kapper, hvis Røgfang fortsættes som Skorsteensrør, enten som særskilt Rør for hvert Ildsted, og da mindst af $\frac{2}{3}$ Tommer i Lysning, eller som et fælles Rør, hvori Røgen fra flere Ildsteder indledes, og hvis Lysning kan være mindst $\frac{1}{4}$ Tommer. Stiger Lysningen over dette Maal, maa Røret gjøres 1 Steen tykt.

§ 55.

Hvor Luen kan spille paa aabne Ildsteder, skulle disses Vægge være 1 Steen tykke. Skorsteensankere skulle være af Jern, og Trædøre maae ikke anbringes foran Ildsteder. Gulvet foran dem skal i 18 Tommers Afstand fra dem være dækket med uantændeligt Materiale.

§ 56.

Slunke eller aabne Ildsteder, anlagte paa Bjælkelag,

forbydes aldeles. Lukkede Ildsteder, eller de saakaldte Kogeindretninger, kunne af Stadsbygmesteren tillades anlagte paa Bjælker, men maae dog aldrig anbringes i Loftsetager.

§ 57.

Med Hensyn til Kakkelovne og Kaminer gjælde følgende Regler:

- 1) Kakkelovne og Kaminer maae ikke anbringes nærmere ved alt Træværk end 6 Tommer.
- 2) Kakkelovns- og Kaminfødder skulle være af Steen eller Jern.
- 3) Gulvet, saavel under Kakkelovne eller Kaminer som i en Afstand af 18 Tommer fra Indfyringen, skal være belagt med uantændeligt Materiale.
- 4) Alle Kakkelovnsrør skulle ledes ind i Skorstene og maae ikke føres igjennem Vinduer og Vægge ud i Luften.
- 5) Alle Kakkelovnsrør skulle være forsynede med Spjeld og saaledes anbragte, at de ikke komme nærmere til Loftet end 6 Tommer, og hvor de passere forbi eller igjennem Træværk, være fjernede fra samme i en Afstand af 6 Tommer.

§ 58.

Alle større Ildsteder, saasom i Dampbrænderier, Bryggerier, Sæbesyderier og Fabrikker, hvis Røgmasse er saa stor, at den af Bygningsscommissionen antages at ville blive til Besvær for de tilgrændsende Eiendomme, skulle have Skorstene af en Høide af mindst 35 Alen over Jordfladen. Det overlades til Bygningsscommissionen at bestemme, hvorvidt de i § 46 omhandlede Rør maae anvendes til Røgafledning fra større Ildsteder, eller om dertil skal anvendes Rør af særegen Construction.

§ 59.

Alle Kjøller skulle være af Grundmuur rundt om, mindst 1 Steen tyk, og hvælvede. Grisen skal overalt være af samme Tykkelse, og Kjøllen være forsynet med Metallflager, saa at Alt i, ved eller omkring Kjøllen bliver af Muur eller Metal. Til Ildstedets og Ildkanalernes Construction og Beliggenhed skal indhentes Stadsbygmesterens Approbation.

Gamle uhvælvede Kjøller maae sikkert derved, at der uden omkring Grisen i nogle Tommers Afstand anbringes en Skjerm af Jernplader 1 à $1\frac{1}{2}$ Alen høi, samt imellem Grisen og Flagerne et Hængetag af Jernplader, som gives et Forspring af 10 Tommer over Skjermen. Finder Bygningscommissionen denne Foranstaltning ikke anvendelig eller tilstrækkelig, bestemmer den, hvorledes den fornødne Sikkerhed paa anden Maade kan tilveiebringes.

§ 60.

Nye Bagerovne skulle altid forsynes med dobbelte Hvælvinger.

§ 61.

Alle til Næringsbrug indrettede Tørrestuer skulle være underkastede Bygningscommissionens Bestemmelse om, hvorledes de skulle være indrettede, førend de maae tages i Brug.

§ 62.

Lofter maae ikke bestaae af Papir eller Lærred, udspændt under eller imellem Bjælkerne.

§ 63.

Ingen Bygning maa anstryges med en ublandet hvid Farve. Dette Forbud gjælder saavel om Side-

Mellem- og Baghuse, som om Forhuse. Stødt Glas maa aldeles ikke bruges ved Bygningers Afpuksning.

§ 64.

Ved Opførelsen af nye Bygninger istedetfor afbrændte eller nedrevne, saavel som ved Forandring af ældre Eiendomme, er Bygningscommissionen berettiget til at fordre, at de nuværende Indkjørsler, hvor Localiteterne udkræve det, vedblive til Adgang for Sprøiter i Ildebrandstilfælde. Det Samme gjælder ved Bebyggelsen af hidtil ubebyggede Grunde, der have en Dybde af 50 Alen eller derover. De i Overeensstemmelse med Placat af 4de Juli 1795 § 15 bestaaende Gjennemkjørsler eller Gjennemgange fra Bygninger i en Gade til Bygninger i en anden Gade maae ikke uden Bygningscommissionens Samtykke nedlægges.

§ 65.

Det eller de til et Vaaningshuus hørende ubebyggede Gaardsrum maae ikke formindskes under $\frac{1}{4}$ af hele Grundens Areal, og enhver Gaard, ud til hvilken der anbringes Vinduer fra Værelser eller Kjøkkener, skal idetmindste indeholde 25 Qvadrat-Alen ubebygget Areal, og maa ikke i nogen Retning have en mindre Udstrækning end 3 Alen. Hvor Gaardspladsen allerede er indskrænket til mindre end nysanført, maa ingen Forhøielse af de dertil hørende Bygninger finde Sted.

§ 66.

Enhver Bygning bør saavel til Gade som til Gaard forsynes med Tagrender med nedløbende Rør. For de nuværende Bygningers Vedkommende skulle de ommeldte Forandringer være udførte inden 2 Aar fra Lovens Udgivelse. Fra den her givne Forskrift undtages de Byg-

ninger, der kun bestaae af een Etage og ikke benyttes som Vaaningshuse.

§ 67.

Enhver Gaardsplads, ogsaa til de nuværende Eendomme, bør være forsynet med Brolægning idetmindste i en Afstand af $1\frac{1}{2}$ Alen fra alle Bygninger, og saaledes indrettet, at Vandet fra Gaarden, Posten, Køkkenet og Tagrenderne har behørigt Afløb, hvilken Forandring bør være udført inden 1 Aar efter Lovens Udgivelse.

§ 68.

Beboelseskjældere maae ikke anbringes i Gader, som ei ere over 12 Alen brede. Efter Udgangen af Aaret 1865 tør ingen ny Beboelseskjælder indrettes.

§ 69.

Ingen Kjælder maa for Fremtiden indrettes til Beboelse, medmindre den af sin hele Høide har 4 Fod over Brolægningens Niveau. Derhos skal enhver Beboelseskjælder være forsynet med Vinduer, der give tilstrækkelig Lys og Luft, samt have et ordentligt Brædegulv og en forsvarlig trækkende Vindovn. De af de nuværende Beboelseskjældere, som ikke opfylde de sidstnævnte Betingelser, skulle forandres i Overeensstemmelse hermed og blive, naar dette ikke er skeet inden en vis af Bygningscommissionen fastsat Tid, af Politiet at tillukke.

§ 70.

Beboelsesleiligheder maae ikke indrettes paa Lofter, medmindre der findes Paneel mod Tagskraaning og Vinduer, der kunne give tilstrækkelig Lysning og Luft i Localet.

§ 71.

Enhver Stueetage, som for Fremtiden indrettes til Beboelse, skal, naar der ikke under samme findes Kjæl-

der, have sit Gulv hævet idetmindste 6 Tommer over Brolægningens Niveau.

§ 72.

Hvor Rendestenen fra en Bygning maa ledes igjennem selve Huset, skulle disse Ledninger for Fremtiden bestaae af et lukket Rør enten af Metal eller af glasseret Leer.

§ 73.

Ligesom Latriner ikke for Fremtiden maae anbringes under Beboelsesleiligheder eller Trapper, saaledes maae Retirader med Udløbsrender til Latringruber eller Tønder kun anbringes i Bygningernes Etager under Iagttagelse af de Forskrifter, som Bygningscommissionen finder det nødvendigt at foreskrive.

§ 74.

Ethvert nyt Latrinhuus bør være fjernet 3 Alen fra Post eller Brønd og indeholde mindst et Sæde for hver 20 Mennesker, som maatte antages at benytte samme. Under hvert Sæde hensættes en Tønne, som skal staae paa et Gulv, der enten ved Cement, Flisebeklædning eller paa anden Maade er gjort uigjennemtrængeligt, og som ikke maae ligge under Jordens Overflade. I Taget til Latrinhuset anbringes en Skorsteen eller et Rør til Afledning af Uddunstninger, hvilket Rør, saafremt der findes Vinduer fra Beboelsesleiligheder ovenover samme, kan af Bygningscommissionen fordres forlænget op over disse.

§ 75.

Ingen Kostald tør anlægges under Beboelsesleiligheder eller ud til Gaden. Heller ikke maae Stalde til Heste og Qvæg herefter anbringes i nogen Kjælder eller noget Rum, hvis Gulv er under Gaardens eller Gadens Niveau. Indenfor den i Loven af 10de Marts 1852 § 1

angivne Grændselinie maae Kostalde ikke anlægges uden Bygningscommissionens Tilladelse, og Hestestalde kun, forsaavidt Gaardspladsen har den i § 65 bestemte Udstrækning. I enhver ny Heste- eller Kostald skal derhos Bunden i den Deel af samme, som optager Urinen, brolægges saaledes, at den gjøres uigjenmemtrængelig.

§ 76.

Gruber til Optagelse af Kreaturgjødning, som i Fremtiden indrettes, skulle være fjernede 3 Alen fra Post eller Brønd, ikke staae i Forbindelse med Latrigruberne, samt indvendig cementeres og forsynes med en tætsluttende Lem.

§ 77.

Alle nye Kjøkkenvadske og Kjøkkenrender skulle være af Steen eller Metal, og skal Kjøkkenrenden naae op til Taget og være aaben foroven. I nye Bygninger maa Kjøkkenvadsken ikke anbringes paa Gangen eller Trappen.

§ 78.

Ingen Etage, som indrettes til Beboelse, maa være under 4 Alens Høide, denne regnet fra Gulv til Loft.

§ 79.

Naar en Eier enten vil nedrive en Bygning, der støder op til Andenmands Grund eller Bygning, eller vil opføre en ny Bygning ind mod Nabogrunden, har han mindst 14 Dage forud derom skriftligt at underrette Naboen. De Foranstaltninger og Bygningsforetagender, som Naboen da, paa Grund af den tilstødende Eiendoms Nedrivelse eller Opførelse, seer sig nødt til at træffe paa sin Grund eller Bygning, skulle, naar de enten aldeles ikke eller ikke uden uforholdsmæssig Bekostning kunne skee paa selve denne, kunne fordres foretagne fra den

tilstødende Eiendom under Udførelsen af de der paa-tænkte Bygningsanlæg, dog paa Vedkommendes egen Bekostning. Kunne Parterne ikke derom i Mindelighed forenes, har Bygningsinspecteuren og, hvis Nogen af dem ikke er tilfreds med hans Afgjørelse, Stadsbygmesteren at bestemme, hvorledes der i saa Henseende skal forholdes, hvorved bør iagttages, at den Eier, paa hvis Grund Naboen vil udføre deslige Bygningsforetagender, saalidt som muligt derved generes i sine egne Bygningsanlæg. Vil den Byggende indrette Kjældere eller andre underjordiske Aulæg af mere end 3 Alens Dybde under Jordfladen, er han pligtig til paa sin egen Bekostning paa en forsvarlig Maade at undermure Naboens tilgrændsende Muur og derhos paa sin egen Grund træffe de Foranstaltninger, som udkræves for at betrygge Naboen for de deraf opstaaende Ulemper, og blive de derom opstaaende Spørgsmaal ligeledes at afgjøre af Bygningsinspecteuren eller i fornødent Fald af Stadsbygmesteren.

§ 80.

Paa en Muur, der vender ind mod Naboeiendommen, og ikke er i en Afstand af 2 Alen fra samme, maa der ikke uden Naboens Samtykke eller anden særlig Adkomst anbringes større Lys- eller Luftaabninger end 9 Tommer i Fiirkant og med mindst 3 Alens Mellemrum, og som ikke maae være til at aabne eller tilstede Udsigt til Naboens Eiendom. De skulle derfor være dækkede enten med fast indsat mat Glas eller med et Jerngitter, hvis Aabninger maae holde høist 1 Tomme og være stillede saaledes, at der ikke kan sees igjennem dem ind til Naboen, eller være indrettede paa anden for Naboen ligesaa betryggende Maade, og blive alle herom opstaaende Spørgsmaal at afgjøre af Stadsbygmesteren. Til Anbrin-

gelse af Aabninger i slige Mure udkræves dog Bygningscommissionens Tilladelse. Det er en Selvfølge, at Naboen ikke derved berøves Ret til at bygge umiddelbart paa Grænsen af sin Eiendom.

§ 81.

Enhver Eier er, forsaa vidt ikke Andet er hjemlet ved Overeenskomst eller Hævd, pligtig til at lede Tagdryppet og andet Vandafløb fra sin Eiendom paa sin egen Grund, saaledes at det ikke paa noget Sted har Fald paa Naboens Bygning eller Grund, hvorhos han skal give det behørigt Afløb, saa at Naboeiendommen ikke derved beskadiges.

§ 82.

Ingen ny Bygning eller nogen Deel af samme tør tages i Beboelse, før Eieren har erholdt en skriftlig Beboelsestilladelse, som Bygningsinspectøren først meddeler, naar han har forsikket sig om, at Bygningen er udført efter den approberede Plan, at ingen af denne Lovs Bestemmelser ere tilsidesatte og at Bygningen er tilstrækkelig udtørret.

§ 83.

Foruden de Dispensationer fra nærværende Lov, som ifølge flere af de foregaaende Paragrapher dels Stadsbygmesteren og dels Bygningscommissionen kan meddele, skal det være Justitsministeriet forbeholdt, efterat bemeldte Commission desangaaende har afgivet Betænkning, at indrømme ogsaa andre Afvigelser fra samme, naar Lovens Forskrifter i enkelte særegne Tilfælde ikke passende kunne anvendes, eller særdeles vægtige Grunde tale for en Afvigelse fra Lovens Bestemmelser, hvorved Oiemedet med disse ligefuldt kan opnaaes.

§ 84.

Uagtet nærværende Lov ogsaa er anvendelig paa Stadens Forstæder (§ 2), er dette dog at forstaae med følgende Undtagelser og nærmere Bestemmelser:

Bygninger af Muur- og Bindingsværk maae samstedts opføres, dog at de indrettes med brandfrit Tag, at deres Høide til Tagrygningen ikke overstiger 12 Alen, og at de ere fjernede 15 Alen fra anden Mands Grund. Fra denne Afstand undtages dog smaa Udhuse, Stalde, lukkede Skure og deslige.

§ 85.

I samme Afstand kunne smaa Udhuse, Stalde, lukkede Skure og deslige, der med Taget ikke ere over 8 Alen høie og intet Ildsted indeholde, opføres af hvilket-somhelst Materiale, kun at de dækkes med et uantændeligt Materiale.

§ 86.

Bygninger, der ere dækkede med Straa eller andet antændeligt Materiale, maae i Forstæderne (§ 2) kun opføres i 50 Alens Afstand fra andre Bygninger og fra anden Mands Grund.

§ 87.

Vindmøller maae ikke opføres nærmere ved andre Bygninger eller anden Mands Grund end 30 Alen. Dog maa Møllehuset opføres enten i umiddelbar Forbindelse med Møllen eller i en kortere Afstand end den ommeldte, kun at det i saa Fald ikke maa indrettes til flere end en Familie. Stubmøller og lignende lavtstaaende Møller, saavel de nuværende som de fremtidige, skulle være omgivne af et Stakit eller andet forsvarligt Hegn udenom Vingslaget.

§ 88.

Hvor de i §§ 86—87 omhandlede straataekte Byg-

ninger og Vindmøller nu ere eller herefter blive opførte, maa paa samme Mands Grund ingen anden Bygning opføres indenfor de i disse Paragrapher angivne Grændser; den samme Indskrænkning vedbliver at hvile paa denne Grund, om den bliver deelt imellem flere Eiere, derimod skal Tilstedeværelsen af nogle af de i §§ 85—88 ommeldte Bygninger, der, forinden denne Lovs Emanation, ere opførte nærmere ved Naboens Grund end ovenfor fastsat, ikke hindre denne i at bygge til Grændsen af sin Grund, naar dette ikke kommer i Strid med andre Bestemmelser i nærværende Lov.

§ 89.

De i § 5 givne Regler om Hegn gjælde ikke for Forstæderne (§ 2), hvor det er overladt Enhver at indhegne sin Eiendom, saaledes som han finder for godt, og som han med sin Nabo kommer overeens om.

§ 90.

Bygningshøiden beregnes i Forstæderne (§ 2) paa samme Maade som i selve Staden efter Bredden af den Vei, hvorved Bygningen ligger. Hvorledes denne skal maales, afgjøres, i Tilfælde af Meningsforskjellighed derom mellem Bygningsinspecteuren og den Byggende, af Bro-lægnings- og Veicommissionen.

§ 91.

I Forstæderne (§ 2) maa ingen Bygning paabegyndes, forinden Kjøbenhavns Magistrat har meddeelt Resolution for, at Vandafløbet er reguleret, og at der, om fornødent gjøres, er udlagt en Vei af tilstrækkelig Brede og i en hensigtsmæssig Retning ud til en tilstødende offentlig Vei, samt foreskrevet, hvorledes der skal forholdes med Hensyn til Overkjørsler til denne Vei. Forinden Magistraten afgiver sin Bestemmelse, har

den at indhente Erklæring fra Stadens Bro-lægnings- og Veicommission. Det Samme skal gjælde med Hensyn til de Bygninger, der opføres paa Stadens udenbys Grunde, udenfor den i § 2 nævnte Grændselinie. Den Anmeldelse, der saaledes skeer til Magistraten om et paatænkt Bygningsforetagende paa Stadens Grund, gjør videre Anmeldelse for Kæmneren med Hensyn til Bygningens Opførelse overflødig.

§ 92.

De i nærværende Lov indeholdte Forskrifter skulle bringes til Udførelse ikke blot ved nye Bygningers Opførelse, men ogsaa ved Ombygning eller Tilbygning af ældre Bygninger, forsaavidt de derpaa ere anvendelige. Alle derom opstaaende Spørgsmaal afgjøres af Stadsbygmesteren og, forsaavidt den Byggende ikke dermed er tilfreds, af Bygningscommissionen som sidste Instants.

§ 93.

Ingen ny Bygning i Kjøbenhavn eller dens Forstæder (§§ 1—2) maa opføres, eller nogen Forandring af Bygningen, som falder ind under denne Lovs Bestemmelser, foretages, forinden Saadant er anmeldt for vedkommende Bygningsinspecteur og Tilladelse dertil fra ham er erhvervet. Anmeldelsen skal ledsages af behørig Tegning og Forklaring i 2 Exemplarer over det tilsigtede Arbejde samt i [fornødent Fald af Attest fra Statsconduc-teuren, at der fra hans Side Intet ved Bygningen er fundet at erindre, og fra Bro-lægningsinspecteuren i de Tilfælde, hvor Bro-lægningsvæsenets Samtykke efter § 7 udkræves, ligesom der ved udenbys Bygninger skal medfølge den i § 91 befalede Resolution fra Kjøbenhavns Magistrat med Hensyn til Vandafløb og Veianlæg. Agtes Arbejdet paabegyndt strax efter Approbationen, skal dette

udtrykkeligt bemærkes i Anmeldelsen. I modsat Fald bliver ny Anmeldelse herom at gøre 2 Dage før Arbeidet paabegyndes. Standses Arbeidet aldeles i 2 Maaneder, skal der ligeledes skee ny Anmeldelse 2 Dage, forinden det atter paabegyndes. Naar Arbeidet er færdigt, skal den Byggende erhverve Bygningsinspecteurs Attest om, at det er udført i Overeensstemmelse med Bygningsloven, hvilken Attest erholdes hos Bygningscommissionens Kasserer, imod Erlæggelsen af den Betaling, der findes fastsat i den denne Lov vedhæftede Fortegnelse.

§ 94.

For Kjøbenhavn og dens Forstæder (§ 1—2) skal der være en Bygningscommission, bestaaende af Politidirecteuren, Stadsbygmesteren, Brandmajoren, Stadsphysicus, to tekniske Medlemmer (hvoriblandt mindst een Architect), som udnævnes af Justitsministeriet paa 4 Aar, og et Medlem af Communalbestyrelsen, som denne selv dertil udnævner, ligeledes paa en Tid af 4 Aar. For denne Commission udfærdiges af Justitsministeriet en Instruction, indeholdende de nærmere Regler, som af den skulle iagttages i Forbindelse med nærværende Lovs Forskrifter.

§ 95.

Stadsbygmesteren, der udnævnes af Kongen, er Commissionens forretningsførende Medlem, og forbereder som saadan det Fornødne til Sagernes Behandling i Commissionen. Han fører Overtilsyn med det hele Bygningsvæsen, er Bygningsinspecteurernes nærmeste Foresatte, til hvem Enhver, der ikke er tilfreds med disses Beslutninger, har at henvende sig, og dispenserer fra Lovens Bestemmelser i de Tilfælde, hvor dette er ham overladt. Finder Nogen sig utilfreds med Stadsbygmesterens Af-

gjørelse, har han derom at henvende sig til Bygningscommissionen. For Stadsbygmesteren udfærdiges af Justitsministeriet en Instruction, hvori hans Forretninger og Pligter nærmere fastsættes.

§ 96.

I Henseende til Tilsynet med Opførelsen af nye og Forandringer af ældre Bygninger inddeles Hovedstaden med Forstæder (§§ 1—2) i Districter, hvis Antal og Fordeling fastsættes af Communalbestyrelsen efter Indstilling af Bygningscommissionen. I hvert af disse Districter ansættes en Bygningsinspecteur. Disse Bygningsinspecteurer have, under Stadsbygmesterens Overtilsyn i Overeensstemmelse med de i denne Lov indeholdte Bestemmelser og de nærmere Regler, som blive dem foreskrevne i en af Bygningscommissionen udfærdiget og af Justitsministeriet approberet Instrux, at vaage over de befalede Bygningsreglers Iagttagelse og Bygningslovens Overholdelse i det Hele. Bygningsinspecteurerne udnævnes af Justitsministeriet efter Forslag af Bygningscommissionen.

§ 97.

Finder Bygningsinspecteuren den af den Byggende affattede Bygnings- eller Forandringsplan (§ 93) overensstemmende med Bygningslovens Forskrifter, meddeler han den fornødne Approbation paa samme. I modsat Fald gjør han den Byggende opmærksom paa de Forandringer, der maae foretages i Plan og Tegning, og, saafremt denne ikke hertil er villig, andrager han Sagen for Stadsbygmesteren. Under Arbeidets Udførelse har Bygningsinspecteuren at føre nøiagtigt Tilsyn med, at den approberede Plan og Tegning følges, og at Forskrifterne i

denne Lov nøie overholdes, Alt i Overeensstemmelse med den ham meddeelte Instrux.

§ 98.

Overtrædelser af de i §§ 3—4 givne Politiforskrifter ansees, forsaavidt Handlingen ikke efter Lovgivningens øvrige Bestemmelser medfører høiere Straf, med Bøder fra 2 til 20 Rd.

§ 99.

Førsømmer Nogen at gjøre de i § 93 befalede Anmeldelser om Opførelsen af nye eller Forandring af ældre Bygninger m. m., skal han derfor bøde fra 10 til 100 Rd. Lige Straf skal den være undergiven, som tager en Bygning i Brug, eller benytter et udført Arbeide, uden forinden at have tilveiebragt den i saa Henseende befalede Attest.

§ 100.

For andre Overtrædelser af denne Lovs Bestemmelser ansees den eller de Haandværksmestere, som have udført Arbeidet, med Bøder fra 20 til 200 Rd. Kan eller vil den Byggende ikke opgive disse, ansees han selv med samme Straf. Eieren skal derhos tilpligtes at rette det Lovstridige, ved enten at borttage eller forandre Arbeidet inden en vis bestemt Tid under Tvang af en tilstrækkelig daglig Mulct, indtil det efterkommes.

§ 101.

Alle Bøder efter denne Lov tilfalde Staden Kjøbenhavns Fattigvæsen.

§ 102.

Sager angaaende de Forseelser, for hvilke Straffen er fastsat i § 98, behandles ved Kjøbenhavns Criminal- og Politiret.

§ 103.

De i §§ 99—100 fastsatte Virkninger af de der omhandlede Overtrædelser af Bygningslovens Forskrifter bestemmes af Bygningsscommissionen ved Kjendelse. Rettergangsmåden for denne Commission er summarisk, og forholdes der i Henseende til Sagernes Behandling og de afsagte Kjendelsers Execution og Appel paa samme Maade, som for Kjøbenhavns Brandcommission er foreskrevet ved Forordningen af 1ste November 1805 §§ 131—133.

§ 104.

Ligesom Stadsbygmesteren og Bygningsinspecteurerne blive at lønne af Stadens Kasse, saaledes afholdes alle Udgifter ved Bygningssagers Behandling af denne Kasse. Derimod tilflyder samme Betalingen for de offentlige Forretninger, som forefalde i Anledning af Bygningssager, hvilke Gebyrer, der findes fastsatte i den denne Lov vedheftede Fortegnelse, indbetales til Bygningsscommissionen, som for samme aflægger aarligt Regnskab til Communen.

§ 105.

Forordningen af 27de Februar 1683 om Kjøbenhavns Gader og Bygning, Pl. 14de Jan. 1779 om Maltkjøllers Indretning, Pl. 4de Decbr. 1793 om Uordeners Forebyggelse ved Bygningers Opførelse i Henseende til Gadelinien, Pl. 4de Juli 1795 angaaende de Regler, som ved Bygningers Opførelse i Kjøbenhavn for Eftertiden blive at iagttage, Pl. 28de Juli 1795 angaaende Anvendelsen af Pl. 4de Juli 1795 i Forstæderne, Pl. 9de Septbr. 1795 om Overtrædelse af Bygningsanordningerne, Pl. 23de Septbr. 1795 om nærmere Bestemmelser ved nye Bygningers Opførelse, Pl. 1ste Marts 1796 om Straf

for slet murede Gavle, Pl. 15de Marts 1796 om Bygningers Høide paa njevn Grund, Pl. 16de Marts 1796 om Muursteen paa Fladen paa Lofterne at lægge, Trærender med Kobber, Bly, Blik at beklæde m. m., Pl. 20de Juli 1796 om Skorstenes Høide, Pl. 1ste Aug. 1797 om Blændinger i Bygninger, der ingen Gjennemgang tilstede, Pl. 2den Octbr. 1797 om Forbud mod Render uden Forskaling, Pl. 18de Juli 1799 angaaende visse Betingelser, under hvilke det tillades Huuseiere i Kjøbenhavn at foretage Forandringer med deres Bygninger, Pl. 17de August 1803 om Forbud imod horizontale Skorstene, Pl. 5te Juli 1805 angaaende at Bygningerne i Forstæderne maae opføres af Bindingsværk, Pl. 2den Aug. 1808 angaaende at Dispensation fra Bygningsreglerne meddeles af Cancelliet, Pl. 12te April 1809 om Bygningsvæsenet i Kjøbenhavn og Stadsbygmesterens Betaling, Pl. 10de Juli 1809 angaaende at Stadsbygmesteren maa give skriftlig Approbation paa Bygningsforandringer, Pl. 11te Jan. 1810 om Høiden af Bygninger i Gader under 18 Alens Brede, Pl. 8de Octbr. 1810 om flere Regler ved Bygningers Opførelse, Pl. 21de Mai 1811 om hvorvidt udbuede Vinduer eller saakaldte Karnapper maae anbringes i Huse og Gaarde i Kjøbenhavn, Pl. 17de Juli 1811 om Kjælderhalse og frempringende Trapper, Pl. 26de Febr. 1812 om Bygninger i Forstæderne, Pl. 2den April 1813 angaaende Anmeldelse for Stadsbygmesteren om Trappers og Kjælderhalses Indrykning, Pl. 28de April 1813 om Anmeldelse af udivendigt Arbeide for Stadsbygmesteren, Pl. 25de Marts 1814 om Buers Indretning under nye Bygninger til Vandrenders Indlæggelse, Pl. 17de Octbr. 1817 om at Bygninger paa Stadens Grund udenfor Portene ei maae

opføres, før Grunden er paaviist af Kæmneren m. m., Pl. 24de Septbr. 1819 om Forbud imod Kostalde ud til Gaden, Lov 19de Marts 1854 indeholdende nogle Bestemmelser i Henseende til Bygninger, der opføres i Staden Kjøbenhavn eller dens nærmeste Omegn, §§ 1 og 2, ligesom alle andre ældre Lovbestemmelser, der ere i Strid med nærværende Lov, sættes, forsaavidt de endnu ere gjældende, ud af Kraft, hvilket ogsaa gjælder om de Bestemmelser i Forordningen angaaende Brandvæsenet i Kjøbenhavn af 1ste Novbr. 1805, navnlig sammes Capitel I, der ikke ere forenelige med nærværende Lov.

§ 106.

Denne Lov træder i Kraft den 1ste Mai 1856. Forsaavidt Approbation maatte være meddeelt paa paa-tænkte Bygningsforetagender, der staae i Strid med forestaaende Bestemmelser, taber saadan Approbation sin Gyldighed, hvis Bygningsforetagendet ikke paabegyndes inden Forløb af en Maaned fra denne Lovs Datum.

Fortegnelse

over

de Gebyrer, der skulle erlægges til Stadens Kasse i Anledning af Bygningsforetagender.

Ved Forandring af en Etages Indre eller Udførelsen af mindre Bygningsarbejder, saasom Anbringelsen af nye eller Forandring af ældre Ildsteder, Tagqviste, Boutiksvinduer, Latrinindretninger og lignende Arbejder, erlægges 4 Rd.

Betalingen bliver den samme, om ogsaa flere af disse Arbejder udføres i samme Bygning, naar det skeer samtidigt.

For Opførelsen af en Een-Etages Bygning eller for Paaførelsen af een Etage paa en Bygning erlægges 10 Rd.

For Opførelsen af en To-Etages Bygning eller for Paaførelsen af 2 Etager paa en Bygning erlægges 15 Rd.

For hver Etage, som kommer til, erlægges endvidere 5 Rd.

Kjeldereren regnes altid for en Etage, uden Hensyn til om den er indrettet til Beboelse eller ikke.

Denne Betaling erlægges, naar Arbejdet er udført, og af Bygningsinspectøren fundet forsvarligt. Indbetalingen skeer til Bygningscommissionens Kasserer, af hvem den Byggende da erholder udleveret den af Bygningsinspectøren udfærdigede Attest om Arbejdets Fuldførelse, hvorpaa denne har anført Beløbet af Gebyrerne, forsynet med behørig Qvittering.

Register

til

Bygningslov for Staden Kjøbenhavn og dens Forstæder af 17de Marts 1856.

- Aabninger, see Luft- og Lys-
aabninger. 64, 69, 75—75, 80, 92, 95,
96, 105 og 104.
- Afløb, see Vand afløb. Bygningshøiden, §§ 28—50,
cfr. §§ 52, 65, 84.
- Afpudsning, § 65. Bygningsinspectører, deres
Udnævnelse og Hverv, §§
96 og 97, cfr. §§ 48, 79,
82, 95, 104.
- Afstivning, § 4. Bygningsinspectoraters Op-
rettelse, § 96.
- Altaner, §§ 8, 45. Construction, særegen, §§
21, 58.
- Ankere, §§ 15, 55. Dampskorstene, see Ildste-
der, større.
- Anmeldelse m. m. af Bygge-
foretagender, §§ 91, 95, 99. Dispensation fra Lovens For-
skrifter, §§ 6, 7, 13, 34,
58, 59, 41, 44, 45, 83.
- Anstrygning, § 65. Drager, § 55 c.
- Attest om Byggearbejdets til-
børlige Udførelse, § 95. Døre, see Porte.
- Bagerovne, § 60. Erstatning for særlig paa-
budne Indskrænkninger,
§ 26.
- Beboelsesleilighedens Høide,
§ 78. Expropriation af Grunde og
Bygninger, § 27.
- Beboelsestilladelse, §§ 82, 99. Fabrikbygninger, § 19.
- Bindingsværk §§ 18, 45, 82. Forlystelseslocaler, § 20, cfr.
§ 54.
- Bjælker, Bjælkelag, §§ 14—
16, 55 c. Forstæderne, §§ 1 og 2,
84—91.
- Blændinger, §§ 12 og 15. Frederikshavn, Citadellet, § 1.
- Brandgavle, §§ 55—59.
- Brolægning, § 67.
- Bryggerier, §§ 19, 58 og 59.
- Brænderier, §§ 19, 58.
- Buer, § 15.
- Bygningscommissionens Sam-
mensætning og Hverv, §
94; cfr. §§ 7, 20, 26, 54,
38—41, 45—45, 58, 59, 61.

- Fremspring, en Bygnings, §§ 7 og 8.
 Fundament, § 9.
 Gaardsplads, §§ 65 og 67.
 Gader, deres Anlæg eller Regulering, §§ 25—27.
 Gavle, § 15, see iøvrigt Brandgavle.
 Gebyrer, see den Loven vedføjede Fortegnelse, cfr. § 104.
 Gesimser, §§ 8, 41.
 Gjennemgange, § 64.
 Gjennemkjørsler, § 64.
 Gjødningsgruber, § 76.
 Grundmuur, §§ 10, 18, 46, 54.
 Gulv, §§ 55, 57 Nr. 5, 69.
 Hjørnebygninger, §§ 6, 50.
 Ildsteder, større, § 58.
 Indhegning, §§ 5, 5, 87, 89.
 Indkjørsler, § 64.
 Indskudsflader, §§ 16, 19.
 Jerndør, Jernkarm, § 58.
 Justitsministeriets endelige Afgjørelse er forbeholdt i §§ 27, 85.
 Kakkellovne og Kaminer, §§ 52 og 57.
 Karnapper, § 8.
 Kirker, §§ 8, 20, 54.
 Kjældere, §§ 68, 69, 79.
 Kjældernedgange, § 7.
 Kjældervinduer, §§ 7 og 8.
 Kjøller, § 59.
 Kogeindretninger, § 56.
 Kjøkkenildsteder, §§ 54 og 55.
 Køkkenvadske, § 77.
 Laboratorier, § 19.
 Latriner, Latrinhuse, §§ 45, 75 og 74.
 Leer, § 22.
 Lofter, §§ 57 Nr. 5, 62.
 Loftsetage, §§ 56, 70.
 Lovens Anvendelighed paa ældre Bygninger, § 92.
 Lovens Ikrafttræden, § 106.
 Lovens territoriale Omraade, §§ 1 og 2.
 Luftaabninger til Naboeiendomme, § 80.
 Luger, § 45.
 Lysaabninger til Naboeiendomme, § 80.
 Løbebroer, § 4.
 Materialernes Beskaffenhed, §§ 21, 22 og 25.
 Mure, udvendige, §§ 10—15.
 Muursteens Længde, § 25.
 Muurtykkelser, §§ 11—15.
 Naboforholdene vedrørende Bestemmelser, §§ 5, 79 til 81, 89.
 Nedbrydelse af Bygninger, §§ 5, 79.
 Nyholm, § 1.
 Opførelse af nye Bygninger, §§ 5, 79, 95.
 Ophævelse af ældre Lovbestemmelser, § 105.
 Pakhuse, § 19.
 Piller, §§ 15, 45.
 Plankeværk see Indhegning.
 Pladse, ubebyggede, §§ 5, 89.
 Porte, § 8.
 Qviste, §§ 29, 55.

- Rendesteen, § 72.
 Reparation, §§ 5, 45.
 Retirader see Latriner.
 Rettergangsmaaden i Tilfælde af Lovovertrædelse, §§ 102 og 105.
 Skillerum, § 18.
 Skorstene, §§ 46—56, 58.
 Skorsteen-Stol, § 49.
 Skure, §§ 10, 40, 45, 84, 85.
 Slunke, § 56.
 Stadsbygmesterens Hverv, § 95, cfr. §§ 11, 15, 19, 21, 56, 59, 79, 80, 92, 97, 104.
 Stakitværk see Indhegning.
 Stalde, §§ 11, 75, 84, 85.
 Steen, raae, § 22.
 Stilladser, § 4.
 Straffebøder, §§ 99—101.
 Stubmøller, § 87.
 Stueetager, § 71.
 Svaler, see Altaner.
 Sæbegruus, § 22.
 Sæbesyderier, § 58.
 Tages Beklædning, § 40.
 Tages Construction, §§ 51—54.
 Tagdryp, § 81.
 Tagrender, §§ 41, 66.
 Tagværkets Tømmer, § 17.
 Theatre, §§ 8, 20, cfr. § 54.
 Tomter, § 5, cfr. § 89.
 Trapper, indvendige, § 44.
 Trapper, udvendige, §§ 7, 45.
 Træluger, see Luger.
 Træværk, §§ 55 c, 41, 45, 47, 51, 55—57.
 Tørrestuer, § 61.
 Udhuse, §§ 11, 84, 85.
 Udladninger, § 8.
 Udlæggere, § 42.
 Udstillingslocaler, § 20, cfr. § 54.
 Vadske see Køkkenvadske.
 Vadskerhuse, § 11.
 Vandafløb, §§ 67, 81, 91.
 Vandledningers Anbringelse, § 24.
 Veianlæg, § 91.
 Vindmøller, §§ 87 og 88.
 Vinduer, §§ 7, 8, 12, 55 d.
 Værkstedsbygninger, § 19.

Bekjendtgjørelse

fra Kjøbenhavns Brandcommission ang. Foranstaltninger til Betyggelse mod Ildebrande hos Snedkere og andre Haandværkere, der arbeide i Træ.

(4de Marts 1859).

De hyppige Ildebrande hos Snedkere og andre Haandværkere, der arbeide i Træ, have foranlediget Brandcommissionen til at tage følgende Bestemmelser, som fra 1ste April dette Aar skulle træde i Kraft: 1) Værksteder for Snedkere, Stolemagere, Fortepianofabrikanter, de større Forgyldere og de flere Haandværkere, der arbeide i Træ, som Brandcommissionen maatte ansee lige med disse, og hvor to eller flere Arbeidere ere beskjæftigede, maa kun have i Localer, der for saadant Brug ansees hensigtsmæssige. Saadanne Værksteder forbydes aldeles i Localer, der have Bræddeloft eller som kun ere adskilte fra tilstødende Leiligheder ved rne Bræddeskillerum, hvorimod Væggene i disse Værksteder skulle være af Muur eller rørede og pudsede, og Lofterne gibsede ikke alene i selve Værkstedet, men tillige i det underliggende Locale. Paa Lofter og i Qvistetager med snevre Opgange, smalle Trapper med farlige Omgivelser eller beboede af mange Familier, ville de omhandlede Værksteder ikke blive tilladte. 2) Hvor Kakkellovne findes i de nævnte Værksteder, skal der udenfor Indfyrdøren paa samme anbringes en fast og fra Kakkellovnen uadskillelig Jernkasse eller Metalkasse af 18 Tommers Høide istedetfor Jernplade paa Gulvet. Aabne Fyrsteder eller Kaminer tillades ikke, medmindre de ere saaledes indrettede, at ingen Fare deraf kan opstaae, og navnlig ere forsynede med Jerndøre. Snedkerovne eller Liimovne skulle være forsynede med en lignende Jernkasse for Indfyrdøren, som for Kakkellovne er foreskrevet, og desuden tillige med Jernhætte. Endvidere skal Huuseieren for hvert Værksted anskaffe en Vandtønde, eller hvor dertil maatte mangle Plads en passende mindre Vandbeholder, og ved samme hensættes tvende af Stedets Brandspande.

Bygningslov

for

Kjøbstæderne i Kongeriget Danmark *).

(30te December 1858).

§ 1.

Nærværende Lov gjælder ikke alene for selve Kjøbstæderne, men ogsaa for de Bygninger, der opføres paa Kjøbstadens Grund indenfor en Grændse, der efter Kommunalbestyrelsens Forslag bestemmes af Justitsministeriet.

Hvor en til en Landjurisdiktion hørende Grund enten er indesluttet af bebygget Kjøbstadgrund, eller strækker sig ind i samme, eller de paa samme værende Bygninger danne en saadan Fortsættelse af selve Kjøbstaden, at de for denne givne Forskrifter findes derpaa at burde anvendes, kan Justitsministeriet udvide Lovens Omraade til en i Henhold hertil bestemt Deel af Landjurisdiktionens Grund efter Indstillinger af Kommunalbestyrelsen og vedkommende Sogneforstanderskab.

*) Ved Lov af 19de April 1864 er Justitsministeriet beyndiget til ved Reglement at udvide nærværende Lov til at gjælde for Handels-, Lade- og Løsepladser med de af vedkommende Kommunalbestyrelser foreslaaede Modificationer.

§ 2.

Ingen ny Gade maa anlægges med en Brede af mindre end 16 Alen; dog kan Amtet, forsaavidt alt bestaaende Bygninger maatte gjøre det nødvendigt, tilstede en Undtagelse fra denne Bestemmelse.

Naar Kommunalbestyrelsen anseer det nødvendigt, at en allerede anlagt Gade gives en større Brede, skal Enhver, som opfører nogen ny Bygning til Gaden, hvad enten dette skeer paa en hidtil ubebygget Grund eller istedetfor en ældre nedbrudt eller nedbrændt Bygning, eller som eier nogen ubebygget til Gaden stødende Plads, være pligtig at afstaae saa meget af sin Grund til Gaden, som ansees fornødent for at give samme den behørig Brede, imod Erstatning af Kjøbstadens Kasse efter uvillige Mænds Skjøn. Foretrækker Eierne at afstaae hele den omhandlede Eiendom fremfor en saadan Deel deraf, er Kommunen pligtig at overtage samme imod at give Erstatning derfor efter Taxation; og er han i saa Fald, hvis den tidligere Bygning er nedbrændt, berettiget til at anvende Assurancesummen til Opførelse af Bygninger paa et andet Sted af Byens Grund. Kommunalbestyrelsen kan ogsaa fordrø Expropriation af Bygninger i det nævnte Øiemed mod Erstatning efter de almindelige Regler om Afstaaelse af Eiendom til offentlig Brug; dog skal det staae Vedkommende frit at begjære Spørgsmaalet om Afstaaelsens Nødvendighed undergivet Justitsministeriets Afgjørelse.

§ 3.

Hjørnebygninger skulle have afbrudte Hjørner af idetmindste 3 Alens Brede med lige store Vinkler med Sidefladerne; dog kunne Hjørnerne ogsaa afrundes, men i saa Fald maa Buen ikke springe mere end 12 Tommer

ud fra den ovenfor bestemte Linie. Hvor de lokale Forhold ikke fordrø Iagttagelse af denne Forskrift, eller Stilen i Bygningens Ydre taler derfor, kan vedkommende Bygningskommission tilstaae Dispensation fra samme.

§ 4.

Ved nye Bygninger eller ved saadan Ombygning af ældre, som dermed (efter § 32) skal sættes i Klasse, maae Kjældernedgange og udvendige Trapper ikke gives længere Fremspring fra Huuslinien end 18 Tommer, og dette kun under Forudsætning af, at Passagen paa Fortoget ud for Nedgangen eller Trappen er mindst $1\frac{1}{2}$ Alen bred. Trapperne skulle derhos gives afrundede Hjørner. De nuværende Kjældernedgange og udvendige Trapper maae ikke forstørres, medmindre Fortogets Omlægning skulde ved Terrainets Forhøielse eller Sænkning gjøre dette nødvendigt, og skulle borttages eller indskrænkes, naar Kommunalbestyrelsen finder dem farlige for den almindelige Færdsel, dog mod Erstatning efter uvillige Mænds Skjøn. Spørgsmaalet om Borttagelsens eller Indskrænkningens Nødvendighed kan altid begjæres indstillet til Justitsministeriets Afgjørelse.

§ 5.

Ligesom Karnapper og udbuede Vinduer for Fremtiden ikke maae anbringes udover Gaden, saaledes skal dette ogsaa gjælde om andre Fremspring paa Bygninger, der ikke ere anbragte i en Høide af mindst $3\frac{1}{2}$ Alen fra Fortoget.

Porte, Døre eller Vinduer maae kun indrettes til at aabnes udad naar de, selv efterat være aabnede, lade en Passage af $1\frac{1}{2}$ Alen fri paa Fortoget, eller naar Vinduerne ere anbragte i en Høide af $3\frac{1}{2}$ Alen.

§ 6.

Alle udvendige Mure, som vende ud mod Gade eller Torv, eller som ere nærmere ved anden Mands Grund end 10 Alen, skulle herefter opføres af Grundmuur; dog maae Bygninger paa een Etage eller een Etages Paa-bygning paa ældre Bygninger udføres af Muur- og Bindingsværk.

Udhuse, Stalde, lukkede Skuur og deslige kunne opføres af hvilket som helst Materiale; naar de, foruden at være forsynede med brandfrit Tag, ere fjernede 10 Alen fra anden Mands Grund, ikke ere over 6 Alen til Taget og de derhos ikke indeholde noget Ildsted. Aabne Skuur, som hvile paa Træpiller, og Latrinhuse, der ikke ere over $4\frac{1}{2}$ Alen høie, skulle dog ikke være underkastede ovennævnte Indskrænkninger.

§ 7.

Bygninger, som opføres af Grundmuur, skulle, naar de kun ere een Etage høie, have en Muurtykkelse af mindst een Steen. I grundmurede Bygninger paa flere Etager skal den øverste Etage have en Muurtykkelse af mindst een Steen, og for hver af de nedenfor liggende Etager forøges Muurtykkelsen med en halv Steen. Som en Etage betragtes enhver Kjælder, som er 2 Alen høj over Jordsmonnet, og enhver med grundmuret Kvist forsynet Tagleilighed.

Med Hensyn til de i denne Lov fastsatte Muurtykkelser er en Muursteen stedse regnet at have en Længde af $8\frac{1}{2}$ Tomme.

§ 8.

Enhver ny Gavlj, der adskiller en Bygning fra Nabo-eiendommen, skal være en Brandgavl. En Brandgavl skal være af Grundmuur af mindst een Steens Tykkelse

og, naar Afstanden til den nærmeste Bygning ikke er større end 5 Alen, række 6 Tommer op over Taget. Ingen Drager eller andet Træværk maa lægges dybere ind i en Brandgavl end Murens halve Tykkelse, og maa der i samme kun anbringes Vinduer eller andre Aabninger, naar Bygningscommissionen dertil meddeler Tilladelse.

Hvor der endnu findes Gavle af Fjæl eller andet brændbart Materiale, kunne disse fremdeles vedligeholdes og med Bygningscommissionens Tilladelse udbedres, dog ikke ud over et Tidsrum af 10 Aar.

I en Bygnings Ydermure maa der kun anbringes Vinduer, naar de ere fjernede mindst 1 Alen fra Nabo-eiendommens Skjel.

§ 9.

Ingen Bygning maa deles i flere særskilte Eiendomme, medmindre disse adskilles ved en Brandgavl.

En Brandgavl kan være fælles for to til hinanden stødende Eiendomme, naar den, foruden at opfylde de i § 8 fastsatte Betingelser, er forsvarligen forbunden med begge Bygninger, og der ved thinglæste Declarationer er erhvervet Sikkerhed for, at den ikke kan borttages af nogen af Eierne, saalænge en af Bygningerne endnu staaer.

Naar sammenstødende Bygninger ønskes satte i en midlertidig Forbindelse med hverandre, kan Bygningscommissionen give Tilladelse dertil. Ere Bygningerne adskilte ved Brandgavl, skal i saa Fald deri anbringes Jernkarm med Jerndøre til begge Sider, som maae slutte tæt i Karmen, og have mindst en Afstand af 9 Tommer fra hverandre.

Ved Omdannelsen af 2 eller flere Bygninger til een

kunne de Brandgavle, der adskille disse, af Bygnings-commissionen tillades borttagne.

§ 10.

Ingen Bygning, som vender umiddelbart ud mod Gaden, maa gives en større Høide end Gadens Brede med Tillæg af en Fjerdedeel, Høiden maalt paa Midten af Bygningen fra Fortoget indtil Overkanten af Bjælkelaget, hvorfra Taget bliver at regne (jfr. dog § 11). Ved Bygninger, der ikke vende umiddelbart ud mod Gaden, bliver det mellemliggende bebyggede eller ubebyggede Rum at tillægge Gadens Brede ved Bestemmelsen af den forholdsmæssige Høide, hvortil der kan bygges.

Ingen Bygning maa have en større Høide til Bjælkernes Overkant end 25 Alen, selv om den opføres paa Torve og aabne Pladse eller i Gader af over 20 Alens Brede (jfr. dog § 11); Qviste til Varers Opheising, der kun have den dertil fornødne Størrelse, maae dog overalt opføres over den normerede Høide.

Gadebredden udfør en Bygning maales efter den Linie, som, dragen fra Midten af Bygningen, danner samme Vinkel med Gadens to Sider paa dette Sted. Ved Hjørnebygninger regnes Høiden efter den Gades Brede, hvortil de have den længste Side, og, naar de have en lige lang Façade ud til to Gader af forskjellig Brede, beregnes Høiden efter den bredeste af disse.

Den Omstændighed, at en Gade støder lodret imod en Bygning, berettiger ikke til at opføre denne højere end ellers efter Bredden af den Gade, hvori den ligger.

§ 11.

Intet Tag eller nogen Deel af samme maa danne en større Vinkel med Horizontalplanen end 45 Grader.

Rygningen af Halvtage maa i intet Tilfælde ligge mere end 8 Alen over Façadehøiden.

Naar et Tag gives en mindre Reising, end det ifølge denne § maa have, kunne de i § 10 fastsatte Bygningshøider forøges med Halvdelen af den Størrelse, som Tagrygningen derved kommer til at ligge lavere.

§ 12.

Alle Tage skulle være dækkede med uantændeligt Materiale, og hvor det Modsatte endnu maatte finde Sted paa ældre Bygninger eller Skure, skulle disse Tage inden Forløbet af 5 Aar forandres i Overeensstemmelse hermed. Med Hensyn til Kjøbstæderne paa Bornholm har det dog sit Forblivende ved de derom i den allerhøieste Resolution af 6te August 1834 givne Regler. Forsaavidt Nogen vil benytte Asphalt til Tagbedækning, forholdes dermed efter Placat af 29de Januar 1845.

§ 13.

Tagrender af Træ, saavel til Gade som til Gaard, maae for Fremtiden ikke anbringes eller fornyes.

Indenfor en Afstand af 10 Alen fra anden Mands Grund skulle udvendige Gesimser af Træ, som fremtidig anbringes paa grundmurede Bygninger, enten røres og gibses eller dækkes med andet uforbrændeligt Materiale. Paa Bygninger af Muur- og Bindingsværk er det tilladt at anbringe Trægesimser eller Sugfjæl, naar Taget overskyder samme; dog at Taggesimsen, naar den anbringes aaben, for som Rende at modtage Vandløbet fra Taget, indvendig beklædes med uantændeligt Materiale.

§ 14.

I enhver ny Bygning, der foruden Kjælder har meer end een til Beboelse indrettet Etage, og hvis bebyggede Grundflade udgjør over 300 □ Alen, skulle anbringes 2

Trapper, hvis Brede imellem Vangerne skal være for den ene mindst 1 Alen 9 Tommer, og for den anden mindst 1 Alen 3 Tommer, og skal den Gang, der forbinder den større Trappe med Gade eller Gaard, have en Brede af mindst 2 Alen. Disse Trapper skulle indrettes saaledes, at der i hver Etage er Forbindelse imellem dem.

§ 15.

Skorsteensrør, der tjene til Afledning af Røg fra Kjøkkenildsteder, Kakkellovne og Kaminer, skulle, naar de ved Rensningen maae passeres af Skorsteensfeieren, være overalt af mindst $\frac{1}{2}$ Steens Grundmuur og have et indvendigt Gjennemsnit af 18 Tommer i Qvadrat, eller af respective 16 Tommer og 20 Tommer, naar en rectangular Form foretrækkes, samt være forsynede med en i enhver Henseende forsvarlig Rensdør af samme Lysning.

Naar Røret passerer igjennem Bjælkelaget og Forskalingen, skal dets indvendige Side holdes mindst $8\frac{1}{2}$ Tomme fjernet fra alt Tømmerværk, ligesom et saadant Rør ikke maa paneles, forskales eller gives Betræk paa Blindlister.

Røret maa være opført enten fra Grunden af eller hvile paa en Hvælving mellem 2 Grundmure, og i intet Tilfælde kunne komme til at hvile paa Bjælkerne. Det skal ogsaa være tilladt at udkrage disse Rør fra en Grundmuur, naar denne af Bygningsinspecteuren erkjendes stærk nok dertil.

Naar Rørene trækkes i en skraa Retning, skulle deres verticale Sider være understøttede af en Stol, forsynet med en tør Muursteen paa Fladen mellem Stolen og Røret; dog maa den skraa Retning ikke danne en mindre Vinkel end 45 Grader med Horizonten.

Istedetfor de ovenfor omhandlede Skorsteensrør skal det være tilladt ogsaa at benytte snevre Rør, der renses med Snoreapparater. Det overlades iøvrigt Justitsministeriet at give de nærmere Forskrifter angaaende disses Indretning.

Alle Skorsteensrør skulle være opførte mindst $1\frac{1}{4}$ Alen over Taget.

§ 16.

Alle større Ildsteder, saasom i Brænderier, Bryggerier, Sæbesyderier og Fabriker, skulle, forsaavidt deres Røgmasse er saa stor, at den af Bygningscommissionen antages at ville blive til Besvær for de tilgrændsende Eiendomme, have Skorsteen af en Høide af mindst 25 Alen over Jordfladen, hvorhos Skorstenen bør gives en forholdsmæssig Vidde og Muurtykkelse, samt opføres lodret uden at trækkes i Vinkel paa Stel.

§ 17.

Slunke eller aabne Ildsteder, anlagte paa Bjælkelag, forbydes aldeles. Lukkede Ildsteder, eller de saakaldte Kogeindretninger, kunne anlægges paa Bjælker, naar der gives dem et Underlag af et dobbelt Lag Muursteen, lagte i Forbundt paa Fladen og indfattet i Jernramme, eller af anden ligesaa betryggende Beskaffenhed.

§ 18.

Alle Kjøller skulle være af Grundmuur rundt om, mindst een Steen tyk, og hvælvede. Grisen skal overalt være af samme Tykkelse, og Kjøllen være forsynet med Steen- eller Metallflager, saa at Alt i, ved eller omkring Kjøllen bliver af Muur eller Metal.

Gamle uhvælvede Kjøller maae sikkert derved, at der uden omkring Grisen i nogle Tommers Afstand anbringes en Skjærm af Jernplader, 1 à $1\frac{1}{2}$ Alen høi, samt

imellem Grisen og Flagerne et Hængetag af Jernplader, som gives et Forspring af 10 Tommer over Skjærmen, eller ved anden lige saa betryggende Foranstaltning.

Nye Bagerovne skulle altid forsynes med dobbelte Hvelvinger.

§ 19.

Lofter maae ikke bestaae af Papir eller Lærred, udspændt under eller imellem Bjælkerne.

§ 20.

Ved nye Bygningers Opførelse er den Byggende pligtig at underkaste sig de Regler, som Vandledningernes hensigtssvarende Anbringelse gjør fornøden.

Ingen ny Bygning maa paabegyndes, forinden Bygningecommissionen har erklæret, at Vandløbet er reguleret, og at der, hvor det behøves, er udlagt en Vei eller Gade af tilstrækkelig Brede, og i en, ikke blot med Hensyn til den omspurgte Bygning, men ogsaa med Hensyn til det hele bestaaende eller vedtagne System af Gader og Veie, hensigtsmæssig Retning ud til en tilstødende offentlig Vei, samt foreskrevet, hvorledes der skal forholdes med Overkjørsler til denne Vei.

§ 21.

Det til et Vaaningshuus hørende ubebyggede Areal maa i intet Tilfælde være mindre end det bebyggede, og enhver Gaard, ud til hvilken der anbringes Vinduer fra Værelser eller Kjøkkener, og som til alle Sider er eller ved Tilbygning, være sig af Eieren eller Naboerne, kan blive indesluttet af Bygninger, skal idetmindste indeholde 100 Kvadrat Alen ubebygget Areal, og maa ikke i nogen Retning have en mindre Udstrækning end 4 Alen. I Bygninger, som indrettes til Beboelse i flere end 2 Etager, blive de Arealer, som ifølge foranstaaende

Forskrift skulle være ubebyggede, at forøge med $\frac{1}{8}$ for enhver Etage, som Bygningen indeholder mere end foranført. Hvor ved nuværende Bygninger det ubebyggede Areal eller Gaardspladsen allerede er indskrænket til et mindre Areal, end anført, maa Bygningen ikke forhøies — hverken ved Paabygning eller Ombygning — eiheller det ubebyggede Areal formindskes, undtagen i det Tilfælde, hvor en Deel af samme (efter § 2) afgives til det Offentlige.

§ 22.

Enhver Gaardsplads, ogsaa til de nuværende Eendomme, skal være forsynet med Brolægning idetmindste i en Afstand af $1\frac{1}{2}$ Alen fra alle Bygninger, og saaledes indrettet, at Vandet fra Gaarden, Posten, Kjøkkenet og Tagrenderne har behørigt Afløb, hvilken Forandring skal være udført inden 1 Aar efter Lovens Udgivelse.

§ 23.

Enhver Bygning, som fremtidig opføres, skal til Gaden forsynes med Tagrender med nedløbende Rør.

§ 24.

Ingen til Beboelse eller andet stadigt Ophold bestemt Kjælder maa anbringes, forinden der er sørget for at Grundvandet erholder tilbørligt Afløb. Enhver saadan Kjælder skal idetmindste have to Alens Høide over Jordsmonnet og indrettes saaledes, at Lys og Luft erholde tilbørlig Adgang til samme.

§ 25.

Beboelsesleiligheder maae ikke indrettes paa Lofter, medmindre der findes Paneel mod Tagskraaning og Vinduer, der kunne give tilstrækkelig Lysning og Luft i Lokalet.

§ 26.

Enhver Stueetage, som for Fremtiden indrettes til Beboelse, skal, naar der ikke under samme findes Kjælder, have sit Gulv hævet idetmindste 6 Tommer over Brolægningens Overflade. I enhver ny Bygnings Fundamentmure skal der 6 Tommer over Jorden anbringes et Lag af Tjærepap, Mastixpapir, Skifer, Glas eller andet for Fugtigheden uigjennemtrængeligt Materiale.

§ 27.

Ved enhver Bygning skal der være de fornødne Latriner. Ligesom disse for Fremtiden ikke maae anbringes under Beboelsesleiligheder eller Trapper, saaledes maae Retirader med Udløbsrender til Latringruber eller Tønder kun anbringes i Bygningernes Etager under Iagttagelse af de Forskrifter, som Bygningscommissionen finder det nødvendigt at foreskrive. Ethvert nyt Latrinhuus skal være fjernet 3 Alen fra Post eller Brønd.

§ 28.

Ingen Svinesti, Kostald o. s. v. maa anlægges under Beboelsesleiligheder; Gruber, som i Fremtiden indrettes til Optagelse af Kreaturgjødning, skulle være fjernede mindst 3 Alen fra Post eller Brønd.

§ 29.

Ingen Beboelsesleilighed maa være under $3\frac{1}{2}$ Alens Høide, denne regnet fra Guly til Loft.

§ 30.

Vindmøller maae ikke opføres nærmere ved andre Bygninger eller anden Mands Grund end 30 Alen. Dog maa Møllehuset opføres enten i umiddelbar Forbindelse med Møllen eller i en kortere Afstand end den ovenmeldte. Stubmøller og lignende lavtstaaende Møller, saavel de nuværende, som de fremtidige, skulle omgives

af et Stakit eller andet forsvarligt Hegn udenom Vingeslaget.

§ 31.

Ingen Bygningsside, der vender imod Gaden eller imod anden Mands Grund, maa anstryges med hvid Farve. Stødt Glas maa aldeles ikke bruges ved Bygningers Afpudsning.

§ 32.

De i nærværende Lov indeholdte Forskrifter skulle bringes til Udførelse ikke blot ved nye Bygningers Opførelse, men ogsaa ved Ombygning af eller Tilbygning til ældre Bygninger, forsaavidt de derpaa ere anvendelige. Alle herom opstaaede Spørgsmaal afgjøres af Bygningscommissionen, og, forsaavidt den Byggende ikke dermed er tilfreds, af Justitsministeriet.

§ 33.

Den ved Forordningen af 6te April 1832 for hver Kjøbstad indførte Bygningscommission skal føre det ved nærværende Lov foreskrevne Tilsyn indenfor det Omraade, hvorfor Loven (ifølge § 1) gjælder. Ingen ny Bygning maa derpaa opføres eller nogen Forandring af Bygningen, som falder ind under denne Lovs Bestemmelser, foretages, forinden Saadant er anmeldt for Bygningscommissionen og sammes Tilladelse dertil er erhvervet. Anmeldelsen om en Bygning skal ledsages af et Grundrids over det tilsigtede Arbeide. Naar Arbeidet er færdigt, skal den Byggende, forinden samme tages i Brug, erhverve Bygningscommissionens Attest om, at det er udført i Overensstemmelse med Byggeloven.

§ 34.

Bygningscommissionen skal nærmest vaage over, at de i nærværende Lov givne særlige Bestemmelser op-

fyldes. Skulde den imidlertid i Tilfælde, for hvilke der ikke indeholdes bestemte Regler i Loven, finde, at der ved nogen Bygning — navnlig saadanne, som ere bestemte til i store Rum at samle en betydelig Menneskemasse — bruges en uforvarlig Byggemaade eller upaalidelige Materialier, eller skulde den — navnlig i Bygninger, som efter deres Bestemmelse forudsætte en stærk Anvendelse af Ild — støde paa nogen Indretning, som den finder aabenbar brandfarlig, da skal den derom advare den Paagældende. Hvis denne da ikke selv retter den paaankede Feil, skal Bygningscommissionen gjøre skriftlig Indsigelse mod Arbeidets Fortsættelse, ledsaget af en muligst nøie Betegnelse af, hvori Udsættelsen bestaaer, og bliver det da den Byggendes Sag, hvis han ikke vil underkaste sig den stillede Fordring, at indbringe Sagen til Justitsministeriets Afgjørelse.

§ 35.

Med Justitsministeriets Samtykke kan Communalbestyrelsen beslutte Ansættelsen af en Bygningsinspecteur, som da indtræder som Medlem i Bygningscommissionen. Ved en af Communalbestyrelsen affattet, af Justitsministeriet stadfæstet Vedtægt, som bliver at thinglæse, fastsættes det, i hvilke Tilfælde Bygningsinspecteuren skal træde i Bygningscommissionens Sted, hvilken Løn han skal oppebære af Stadens Kæmnerkasse, og hvilken Betaling der for de enkelte Forretninger skal af Vedkommende erlægges til ham eller til Kæmnerkassen. Bygningsinspecteuren vælges af Communalbestyrelsen paa Justitsministeriets Approbation.

§ 36.

Forsømmer Nogen at gjøre den i § 33 befalede Anmeldelse om Opførelsen af nye eller Forandring af

ældre Bygninger, skal han derfor bøde fra 1 til 20 Rd. Lige Straf skal den være undergiven, som tager en Bygning i Brug, eller benytter et udført Arbeide, uden forinden at have tilveiebragt den i saa Henseende befalede Attest, eller som overtræder et af Bygningscommissionen overeensstemmende med § 34 nedlagt Forbud.

For andre Overtrædelser af denne Lovs Bestemmelser ansees den eller de Haandværkere, som have besørget Arbeidet udført, med Bøder fra 5 til 100 Rd. Kan eller vil den Byggende ikke opgive disse, ansees han selv med samme Straf. Eieren skal derhos tilpligtes at rette det Lovstridige, ved enten at borttage eller forandre Arbeidet inden en vis bestemt Tid under Tvang af en tilstrækkelig daglig Mulet, indtil det efterkommes, medmindre Justitsministeriet meddeler Samtykke til at Sagen kan frafaldes mod at den paa anden Maade afgjøres efter et af den Skyldige tilbudt Forlig.

§ 37.

Sager angaaende Forseelser mod denne Lov behandles ved vedkommende Politiret.

Alle Bøder efter denne Lov tilfalde vedkommende Fattigkasse.

§ 38.

Denne Lov træder i Kraft den 1ste Juli 1859. Forsaavidt Approbation maatte være meddeelt paa paa-tænkte Bygningsarbeider, der staae i Strid med foranstaaende Bestemmelser, taber saadan Approbation sin Gyldighed, hvis Bygningsforetagendet ikke paabegyndes inden Forløbet af 3 Maaneder fra denne Lovs Datum.

§ 39.

Hvor enkelte af denne Lovs Bestemmelser efter de bestaaende Forhold ikke passende kunne anvendes paa

visse af Landets Kjøbstæder, kan Justitsministeriet, efter Andragende af vedkommende Communalbestyrelse indtil videre fritage disse for samme.

Saa kan det nævnte Ministerium ogsaa, hvis særdeles vægtige Grunde tale derfor, i enkelte Tilfælde efter Indstilling af Kommunalbestyrelsen tillade en Afvigelse fra Lovens Bestemmelser.

§ 40.

Finder nogen Kjøbstads Communalbestyrelse yderligere Forskrifter nødvendige for at fuldstændiggjøre nærværende Lovs Bestemmelser, kunne saadanne optages i en Bygningsvedtægt, der aflattes af Communalbestyrelsen efter Bygningscommissionens Forslag og approberes af Justitsministeriet. En saadan Vedtægt, der vil være at thinglæse, bliver gjældende for det Omraade, der falder ind under nærværende Bygge Lov.

§ 41.

For den Deel af Kjøbstadens Grund, som efter § 1 ikke er inddragen under nærværende Lov, skulle de for Landbygninger gjældende Bestemmelser komme til Udøvelse. Dog skulle de i nærværende Lovs § 20 indeholdte Forskrifter ogsaa derpaa finde Anvendelse.

§ 42.

Forsaavidt der ved nærværende Lovs Bestemmelser er tillagt Communalbestyrelsen nogen Virksomhed, vil Sagen være at behandle paa den i Forordningen af 24de October 1837 § 17 foreskrevne Maade.

Register

til

Bygningslov for Kjøbstæderne i Kongeriget Danmark

af 30te Dec. 1858.

Afløb, §§ 22, 24.	Bygningscommiss.'s Hverv,
Afpudsning af Bygninger,	§§ 53, 54, cfr. §§ 5, 8, 9,
§ 51.	15, 16, 27, 52, 40.
Amtets Resolution udfordres,	Bygningsinspectorens Be-
§ 2.	skikkelse og Hverv, § 55.
Anmeldelse om Paabegyndelsen af et Byggeforetagende, § 55, cfr. § 56.	Bygningsvedtægt, Supplement til Bygningsloven, § 40.
Anstrykning af Bygninger, § 51.	Dispensation fra Lovens Forskrifter, §§ 2, 5, 39.
Areal, ubebygget, ved et Vaaningshuus, § 21.	Dragere, § 8.
Attest fra Bygningscommissionen, § 55, cfr. § 56.	Døre, § 5.
Bagerovne, § 18.	Erstatning af Kommunen til de private Eiere, §§ 2, 4.
Beboelsesleiligheders Høide, § 29.	Fabrikker, § 16.
Bindingsværk, § 6.	Forskaling, § 15.
Bjælker, Bjælkelag, §§ 15, 17.	Fremspring, en Bygnings, §§ 4 og 5.
Bornholmske Kjøbstæder § 12.	Fundamentmures Beskaffenhed, § 26.
Brandgavl, §§ 8 og 9.	Gaders Anlæg og Udvidelse, § 2.
Brolægning af Gaardspladsen, § 22.	Gavl see Brandgavl.
Bryggerier, § 16.	Gesimser, § 13.
Brænderier, § 16.	Grisen § 18.
Byggeforbud, §§ 20, 21, 54.	Grundmuur, §§ 6, 8.
Byggehøiden §§ 10 og 11.	Hjørnebygninger, §§ 5, 10.
Byggemaade, uforsvarlig, § 54.	Ildsteder, større, § 16.
Byggeregler i Forhold til Antallet af en Bygnings Etager, §§ 6, 7, 14, 21.	Jerndøre, Jernkarm, Jernramme, §§ 9, 17.
	Justitsministeriets endelige Resolution er forbeholdt,

- §§ 1, 2, 4, 32, 34, 35, 36,
 39, 40.
 Karnapper, § 5.
 Kjældere, §§ 7, 24.
 Kjældernedgange, § 4.
 Kjøller, § 18.
 Kogeindretninger, § 17.
 Kommunalbestyrelsens Virk-
 somhed med Hensyn til
 nærværende Lov er bestemt
 i §§ 1, 2, 4, 35, 39, 40, 42.
 Latriner, Latrinhuse, §§ 6, 27.
 Loftter, § 19.
 Loftsetager, § 25.
 Lovens Anvendelighed paa
 ældre Bygninger, § 32.
 Lovens Ikrafttræden, § 58.
 Lovens territoriale Omraade,
 § 1, cfr. § 41.
 Mure, nødvendige, § 6.
 Muurtykkelse, § 7.
 Porte, § 5.
 Qvist, §§ 7, 10.
 Reparationsbestemmelser, §§
 8, 15.

- Retirader see Latriner.
 Rettergangsmaaden i Over-
 trædelsestilfælde, § 37.
 Skorstene, §§ 15, 16, 17.
 Skuur, § 6.
 Slunke, § 17.
 Snoreapparat til at rense
 Skorsteensrør, § 15.
 Stalde, §§ 6, 28.
 Straffebøder for Lovovertræ-
 delser, § 36.
 Stubmøller, § 50.
 Stueetage til Beboelse, § 26.
 Sugfjæl see Gesimsr.
 Svinesti, § 28.
 Tag, §§ 6, 11, 12.
 Tagrender, §§ 15, 23.
 Trapper, indvendige, § 14.
 — udvendige, § 4.
 Træværk, §§ 6, 8, 15, 15.
 Udhuse, § 6.
 Vandledning, § 20.
 Vindmøller, § 50.
 Vinduer, §§ 5, 8.

Bygningslov

for
Landet.

(2den Marts 1861).

§ 1.

Naar et Sted, hvorved her forstaaes en Gaard, et Huus eller en Samling af Bygninger, bestemte til selvstændig Bedrift, af Nyt opføres paa Landet, skal der imellem et saadant Sted og ethvert andet Sted være følgende Mellemrum:

- 1) 5 Alen, naar begge Steder ere opførte af Muur, stampet Leer eller Muur- og Bindingsværk med ildfast Tag og Ydervæggene ikke ere beklædte med Bræder eller andet ildfængende Materiale (ikke brandfarlige Bygninger); dog kunne saadanne Steder endog bygges umiddelbart op til hinanden, naar de adskilles ved en Brandgavl.
  - 2) 50 Alen, naar begge Steder ere opførte af eller beklædte med brandfarligt Materiale, eller ere dækkede med ildfængende Tag (brandfarlige Bygninger), og
  - 3) 20 Alen, naar det ene Sted ikke er brandfarligt og det andet er brandfarligt.
- Bestaaer et Sted af baade ikke brandfarlige og

brandfarlige Bygninger, maa ingen af disse komme Nabostedet eller sammes enkelte Dele nærmere, end det er tilladt efter enhver enkelts Bygningsmaade. Herfra undtages dog saadanne smaa Skure og desl., der med Taget ikke ere over $4\frac{1}{2}$ Alen høie og intet Ildsted indeholde.

Afstanden regnes stedse i lige Linie fra Væg til Væg.

§ 2.

Enhver Brandgavl, der adskiller en Bygning fra Nabostedet, skal være Grundmuur af mindst een Steens Tykkelse og række 6 Tommer over Taget, samt være udfuget med Kalk eller Cement, forsaavidt den er udsat for Veirligets umiddelbare Paavirkning. Ingen Drager eller andet Træværk maa lægges dybere ind i en saadan Gavl end Murens halve Tykkelse, og maa der i samme kun anbringes Aabninger med Jerndør i Jernramme.

En Brandgavl kan iøvrigt være fælles for to til hinanden stødende til forskellige Eiendomme hørende Bygninger, naar den, foruden at opfylde de ovennævnte Betingelser, er forsvarlig forbunden med begge Bygninger, og der ved thinglæste Deklarationer er erhvervet Sikkerhed for, at den ikke kan borttages af nogen af Eierne, saalænge en af Bygningerne endnu staaer.

§ 3.

Beg-, Tjære-, Fernis- og Trankogerier, Tegl- og Kalkovne samt Vindmøller maae ikke opføres nærmere ved anden Mands Grund end 50 Alen, medmindre Na-boen dertil giver sit Samtykke.

Ved Vindmøller maa desuden kun Møllerhuset opføres enten i umiddelbar Forbindelse med Møllen eller i en kortere Afstand end den ommeldte.

Stubmøller og lignende lavtstaaende Møller, saavel

de nuværende som de fremtidige, skulle være omgivne af et Stakit eller andet forsvarligt Hegn udenom Vingeslaget.

§ 4.

Bygninger, som ere bestemte til Opbevaring eller Tilberedning af Fyrværkerisager, maae ikke fra Nyt af anlægges indenfor 100 Alens Afstand fra anden Mands Grund, og ei heller indenfor denne Afstand fra nogen Bygning, der benyttes til Beboelse, selv om den henhører til samme Eiendom.

Bygninger, bestemte til Opbevaring eller Tilberedning af Krudt, maae ikkun anlægges efter særlig Til-ladelse af Justitsministeren.

§ 5.

Naar Nogen vil gjøre en Tilbygning til sit Sted, komme de samme Forskrifter med Hensyn til Afstanden fra Nabostedet og Bygningsmaaden, som gjælde for nye Bygningers Opførelse, til Anvendelse, medmindre Tilbygningen ikke kommer Nabostedet nærmere end selve Bygningen, og ikke er af ringere Bygningsmaade med Hensyn til Brandfare end denne.

§ 6.

De i det Foregaaende indeholdte Bestemmelser om Afstande og Bygningsmaader finde ogsaa Anvendelse paa de Steder, der gjenopføres efter at være heelt afbrændte eller nedbrudte, forsaavidt den til Vedkommendes Raadighed staaende Byggegrund tillader det; i modsat Fald, eller naar kun en Deel af Stedet er afbrændt eller nedbrudt, selv om denne Deel udgjør en selvstændig Bygning, kan den opføres paa samme Plads og med samme Bygningsmaade som hidtil.

Ved Gjenopførelse efter Ildebrand eller Nedbrydelse

af de i §§ 3 og 4 nævnte Bygninger, maa ingen Afvigelse finde Sted fra de i disse Paragrafer fastsatte Afstande.

§ 7.

Straatækkede Bygninger maa ikke anbringes nærmere nogen Jernbane end 70 Alen fra sammes Midte.

§ 8.

Over de Dele af en Bygning, hvori færdes med Ild eller Lys, saasom Beboelsesværelser, Forstue, Køkken, Bryggers, saavel som over Værksteder, hvor der færdes med Ild eller med let antændelige Gjenstande, bør være et forsvarligt Loft. Dog er Saadant ikke nødvendigt i teglhængte Bygninger, naar Loftsrummet over de nævnte Dele ved forsvarligt Skillerum er adskilt fra det øvrige Loftsrum. Ligeledes skulle disse Lokaler være forsvarligt adskilte fra Udhuusleiligheder eller andre Rum, hvor der henlægges eller opbevares ildfængende Gjenstande.

§ 9.

Ildsteder i Køkkener, Bryggerser og deslige skulle have en muret Underbygning samt murede eller Metal-Kapper, hvis Røgfang udmunder i Skorsteensrøret. Hvor Luen kan spille paa aabne Ildsteder, skulle disses Vægge være $8\frac{1}{2}$ Tommer tykke, dog maa mindre murede saakaldte aabne Kakkelovne kunne være indskrænkede til den halve af den angivne Muurtykkelse. I Skorstenen maa med Undtagelse af Skorsteenshamre intet Træværk anbringes, ligesom Gulvet foran i 18 Tommers Afstand heller ikke maa være af antændeligt Materiale.

Kakkelovnsrør maa ikke anbringes nærmere ved Træværk end 6 Tommer. De skulle ledes ind i Skor-

stenen og maa ikke føres igjennem Vinduer eller Vægge ud i Luften.

§ 10.

Skorsteensrør, der tjene til Afledning af Røg fra Køkkenildsteder, Kakkelovne og Kaminer, skulle, naar det er nødvendigt at Skorsteensfeieren ved Rensningen gaaer igjennem dem, overalt være af mindst $\frac{1}{2}$ Steens Grundmuur, og have et indvendigt Gjennemsnit af 18 Tommer i Kvadrat eller af 16 og 20 Tommer i de 2 Retninger, naar en anden retvinklet Form foretrækkes, samt være forsynede med en i enhver Henseende forsvarlig Rensningsdør af samme Lysning.

Hvor Røret gaaer igjennem Bjækelag eller andre Bygningsdele, skal dets indvendige Side holdes mindst $8\frac{1}{2}$ Tommer fjernet fra alt Tømmerværk og ildfængende Materiale, ligesom et saadant Rør ikke maa paneles, forskalles eller gives Betræk paa Blindlister.

Røret maa være opført enten fra Grunden af eller hvile paa en Hvælving mellem to Grundmure eller paa et andet brandfrit Underlag, og maa det i intet Tilfælde kunne komme til at hvile paa Bjælkerne. Det skal ogsaa være tilladt at udkrage disse Rør fra en Grundmuur.

Naar Rørene trækkes i en skraa Retning, skulle deres lodrette Sider være understøttede af en Stol, forsynet med en tør Muursteen paa Fladen mellem Stolen og Røret, dog maa den skraa Retning ikke danne en større Vinkel end 45 Grader med den lodrette Linie.

Istedetfor de ovenomhandlede Skorsteensrør skal det være tilladt ogsaa at benytte snævre Rør, der renses med Snoreredskaber. Det overlades iøvrigt Justits-

ministeriet at give de nærmere Forskrifter angaaende disses Indretning.

Om endog et Skorsteensrør iøvrigt opføres af raae Steen, bør dog stedse Skorsteenspiiben indtil 1 Alen under det Sted, hvor Røret gaaer igjennem Taget, være af brændt Steen og række mindst 1 Alen op over Tagryggen.

Forsaavidt noget Skorsteensrør gaaer igjennem Rum, der benyttes til Opbevaring af Foder eller andre ildfængende Gjenstande, skal der udenom det anbringes en Ramme eller et Træværk en Alen fra Skorstenen, for at forhindre de ildfængende Gjenstande fra at komme i Berørelse med det.

§ 11.

Enhver Bygning, som opføres eller indrettes til et Fabrikbrug, der er særdeles brandfarligt paa Grund af stærk Anvendelse af Ild eller Beskaffenheden af det Materiale, som der forarbejdes eller opbevares (derunder indbefattet Brændeviinsbrænderi saavel som større Bageri, Bryggeri og Maltgjøreri), eller hvori bruges Dampmaskine, skal, naar den ikke er fjernet over 100 Alen fra nærmeste Nabostad, opføres som ikke brandfarlig Bygning. Fabrik- eller Dampskorstenen skal altid være mindst 10 Alen høiere end noget ildfængende Tag indenfor 20 Alens Afstand.

Med Hensyn til Dampmaskiner har det iøvrigt sit Forblivende ved Loven af 12te April 1851.

§ 12.

Bagerovne skulle være af mindst $12\frac{3}{4}$ Tommers Tykkelse, naar de opføres af brændte Steen, og 17 Tommers Tykkelse, naar de opføres af raae Steen. De skulle anbringes saaledes, at de kunne eftersees fra alle

Sider, og maa intet Træværk findes nærmere ved Ovnens indvendige Side end 22 Tommer.

Nye Bagerovne i Landbagerier skulle altid forsynes med dobbelte Hvælvinger.

§ 13.

Køller skulle rundt om være af Grundmuur, mindst $8\frac{1}{2}$ Tommer tyk. Grisen skal overalt være af samme Tykkelse, og Køllen være forsynet med Flager af Metal eller brændte Køllesteen. Intet Træværk maa anbringes nærmere ved Køllens indvendige Side end 18 Tommer. Dog skal der under Køller ikke være indbefattet saadanne Indretninger, som til Huusbrug anbringes i selve Skorstenen.

§ 14.

Enhver Bygning, hvori indrettes Smedie, skal i Byerne og indenfor en Afstand af 50 Alen fra anden Mands Bygning være teglhængt.

§ 15.

Slunke eller Stikskorstene, anlagte paa Træ-Bjælkelag, samt vandrette Skorsteensrør, hvilende paa Loftet, saavel som Ildsteder umiddelbart under Stænge, Tag af Straa eller andet ildfængende Materiale forbydes aldeles og skulle, hvor de forefindes, inden 10 Aar være afskaffede.

§ 16.

Enhver er pligtig at vedligeholde sine Bygninger og de i samme værende Ildsteder og lignende Indretninger overeensstemmende med nærværende Lovs Forskrifter, og maa der, naar et Sted, paa Grund af sin Beliggenhed, er opført efter Forskrifterne i § 1 Nr. 1, ikke senere ved det foretages nogen Forandring, hvorved den saaledes tilsigtede Brandsikkerhed forringes.

§ 17.

De i §§ 8 til 16 foreskrevne Regler skulle ikke blot komme til Anvendelse ved Opførelsen af nye Bygninger eller ved Anbringelsen af nye Indretninger af den i de enkelte Paragrapher ommeldte Art i ældre Bygninger, men tillige med Hensyn til de Dele af ældre Bygninger, eller de deri af den omhandlede Slags værende Indretninger, der efter Ildebrand underkastes Ombygning.

Derimod skulle disse Regler ikke komme til Anvendelse paa Steder, hvis Taxationsværdi ikke er over 300 Rd., naar de ligge over 300 Alen fra ethvert andet Sted.

§ 18.

Amtmanden kan efter Indstilling af vedkommende Sogneforstanderskab meddele Fritagelse for de i det Foregaaende foreskrevne Bestemmelser, forsaavidt Hensynet til den offentlige Sikkerhed tilsteder det og de stedlige Forhold gjøre Saadant nødvendigt.

§ 19.

Naar Nogen efter nærværende Lovs Kundgjørelse opfører en ikke tidligere paabegyndt Bygning, eller i en Bygning gjør nogen Indretning, som er i Strid med de i det Foregaaende indeholdte Bestemmelser, bliver han for saadan Overtrædelse ved Politiretten at ikjende en Bøde af 2 til 50 Rd. Derhos skal han ved Dommen under en daglig Bøde tilpligtes, inden en af Retten bestemt Frist, at foranstalte den ulovlig opførte Bygning nedreven, eller den lovstridige Indretning borttagen eller tilbørlig forandret, medmindre han herfor fritages af Justitsministeren efter et derom gjennem Retten ind-

givet Andragende. Desuden bliver han at idømme særlig Straf efter Lovgivningens almindelige Bydende, saafremt han har overtraadt et af Politiet nedlagt Forbud mod den ulovlige Bygnings eller Indretnings midlertidige Afbenyttelse, hvilket Forbuds Efterlevelse i fornødent Fald kan fremtvinges med Magt.

Har Bygherren overdraget Arbeidet til een eller flere Haandværkere, gaaer Ansvaret over paa disse, medmindre han udtrykkelig har paalagt dem at udføre Arbeidet saaledes, som skeet er.

L O V ,

hvdred

Bygningsloven af 17de Marts 1856, forsaavidt den angaaer Kjøbenhavns Forstæder, med nogle Forandringer udvides til ogsaa at gjælde for en Deel af Frederiksberg og Hvidovre Sogne.

(12te Januar 1858).

§ 1.

Bygningsloven af 17de Marts 1856, forsaavidt den angaaer Kjøbenhavns Forstæder, udvides, med efterfølgende nærmere Bestemmelser, til den Deel af Frederiksberg og Hvidovre Sogne, som mod Vest begrænses af en ret Linie, dragen fra Foreningspunktet imellem Grøndalsaaen og Lygteaaen indtil den nordre Ende af Fasanveien, hvorpaa Linien følger denne Veis østlige Side indtil Roeskilde Landevei og fortsættes langs Søndermarkens vestlige og sydlige Grændse indtil den Vei, der fører til Carisberg, langs dennes østlige Side til Jernbanebroen, og langs Jernbanens nordlige Side indtil Stadens Grund. Kongen kan udvide Loven enten i det Hele eller for en Deel, efterhaanden som den tiltagende Bebyggelse maatte gjøre det nødvendigt, til den Deel af de tvende nævnte Sogne, der ligger udenfor den i denne Paragraph omtalte Grændselinie.

§ 2.

Bestemmelserne i Bygningslovens §§ 11 og 13 om at Muurtykkelsen i Formurene skal i øverste Etage mindst være $1\frac{1}{2}$ Steen og i de nærmest nedenfor liggende Etager 2 Steen, og i Ende- og Bagmurene $1\frac{1}{2}$ Steen i de øverste Etager, behøve dog i Bygninger, som ikkun ere 2 Etager høie i det Hele, ikke at følges i deres fulde Strængthed, naar kun Bygningscommissionen finder, at Muurtykkelsen er tilstrækkelig i Forhold til Bygningens Størrelse.

§ 3.

Istedetfor de i Bygningslovens §§ 25 og 26 indeholdte Bestemmelser fastsættes for det ovennævnte District følgende Regler: Ingen ny Gade eller Vei tør anlægges med en Brede mindre end 20 Alen, Grøfterne indbefattede. De allerede anlagte Gader og Veie af mindre Brede bør søges efterhaanden udvidede til den nysnævnte Brede, og hvor dette ikke kan skee, bør det dog ved ethvert nyt Bygningsforetagende paasees, at der stedse bliver en Afstand af mindst 20 Alen fra den ene Bygnings yderste Grændse til den ligeoverfor liggende Bygning eller Byggeplads. Veie, som ikkun føre til enkelte Bygninger og altsaa hverken for Tiden ere eller med Rimelighed kunne antages at blive Communicationsveie, hvilket i Tilfælde af Tvist afgjøres af Bygningscommissionen, henhøre ikke under nærværende Paragraphs Forskrift.

§ 4.

Bygningslovens § 27 bliver for det ovennævnte Districts Vedkommende forandret saaledes: De, Private tilhørende, Grunde og Bygninger, hvis Afstaaelse findes nødvendig til Anlæg af nye Gader og Veie, eller til Ud-

videlse af ældre, eller til Anlægget af Kloaker, eller i andre almeennyttige Øiemed, skulle, naar Bygningscommissionen derpaa gjør Fordring og vedkommende Sogns Communalbestyrelse med Amsraadets Approbation dertil giver sit Minde, afstaaes mod Erstatning efter de for Afstaaelse af Eiendom til det Offentlige gjældende almindelige Regler, hvilken Erstatning udredes af den Commune, hvorunder det afstaaede Grundstykke henhører, og fordeles paa Beboerne af samme Communes, under nærværende Lovs § 1 henhørende District i Forhold til den Nytte, de have af Foranstaltningen, dog at ogsaa Beboerne udenfor Districtet kunne medtages, forsaavidt de have Fordeel af samme. Fordelingen foretages i hvert enkelt Tilfælde af vedkommende Sogns Communalbestyrelse med Amsraadets Billigelse. Det staaer alle Vedkommende, og navnlig vedkommende Sogns Communalbestyrelse, frit for at begjære Spørgsmaalet om Afstaaelsens Nødvendighed igjennem Amtet indstillet til Justitsministeriets Afgjørelse. Med Hensyn til Afstaaelse af Grunde til det for Staden Kjøbenhavns udenbys Grunde og den tilgrændsende Deel af Kjøbenhavns Amts Grund paatænkte Vandaflednings- eller Kloakanlæg, bliver at forholde overensstemmende med Loven af 30te November 1857.

§ 5.

Bygningslovens §§ 41 og 45 blive saaledes at forandre:

I en Afstand af mindre end 10 Alen fra Naboens Grund skal det være forbudt at anvende Træ eller andet brændbart Materiale til Tagrender, uvendige Gesimser, Altaner, Svaler, Verandaer, uvendige Trapper,

Spir eller Forsiringer og overhovedet til nogen Deel af eller Tilføining til Bygningen, der ligger udenfor Ydermuren.

§ 6.

Istedetfor Bygningslovens § 65 træde for det nævnte District følgende Bestemmelser. Det til et Vaaningshuus hørende ubebyggede Areal maa i intet Tilfælde være mindre end det bebyggede, og enhver Gaard, ud til hvilken der anbringes Vinduer fra Værelser eller Kjøkkener, og som til alle Sider er eller ved Tilbygning, være sig af Eieren eller Naboerne, kan blive indesluttet af Bygninger, skal idetmindste indeholde 100 □ Alen ubebygget Areal, og maa ikke i nogen Retning have en mindre Udstrækning end 4 Alen. I Bygninger, som indrettes til Beboelse i flere end 2 Etager, blive de Arealer, som ifølge foranstaaende Forskrift skulle være ubebyggede, at forøge med $\frac{1}{4}$ for enhver Etage, som Bygningen indeholder mere end foranført.

§ 7.

Ingen ny Beboelseskjælder maa for Fremtiden indrettes i det omhandlede District, hvorved Bestemmelsen i Bygningsloven af 17de Marts 1856 §§ 68 og 69, 1ste Punktum, bortfalder.

§ 8.

Istedetfor Bestemmelsen i Lov af 17de Marts 1856 § 91 fastsættes for det ommeldte District, at ingen Bygning sammesteds maa paabegyndes, forinden Bygningscommissionen har erklæret, at Vandløbet er reguleret, og at der, hvor det behøves, er udlagt en Vei af tilstrækkelig Brede, og i en, ikke blot med Hensyn til den omspurgte Bygning, men ogsaa med Hensyn til det hele, dels bestaaende, dels paatænkte System af Gader og

Veie, hensigtsmæssig Retning ud til en tilstødende offentlig Vei, samt foreskrevet, hvorledes der skal forholdes med Overkjørseler til denne Vei.

§ 9.

For det ovennævnte District oprettes en Bygningscommission, der skal bestaae af Birkedommeren, Bygningsinspecteuren samt et Medlem, som begge Communalbestyrelser i Forening vælge for et Tidsrum af 4 Aar. Endvidere udnævner Justitsministeren, ligeledes for 4 Aar, en Lægekyndig og en Techniker, hvilke, saavelsom Branddirecteuren, have at tiltræde Commissionen, saa ofte det af denne eller dens Formand forlanges. For denne Commission, der for det ommeldte Districts Vedkommende overtager de Bygningscommissionen for Kjøbenhavn og dens Forstæder efter Lov af 17de Marts 1856 tilkommende Forretninger og Pligter, og tillige træder istedetfor Brolægningss- og Veicommissionen i det i den nævnte Lovs § 90 omhandlede Tilfælde, udfærdiges af Justitsministeriet en Instruction, indeholdende de nærmere Regler, som af den skulle iagttages i Forbindelse med nærværende Lovs Forskrifter.

§ 10.

Ligeledes ansættes for det ovennævnte District en Bygningsinspecteur, som udnævnes af Justitsministeriet efter Forslag af Bygningscommissionens øvrige Medlemmer. Bygningsinspecteuren har under denne Commissions Overtilsyn i Overensstemmelse med de Regler, som blive ham foreskrevne i en af Bygningscommissionen udfærdiget og af Justitsministeriet approberet Instruction, at vaage over de befalede Bygningsreglers Iagttagelse og Bygningslovens Overholdelse i det Hele, samt ligeledes at meddele det Samtykke, der i § 7 af Loven af 17de

Marts 1856 er bestemt at skulle afgives af Brolægningssvæsenet. Han er derhos Bygningscommissionens forretningførende Medlem og forbereder som saadan det Fornødne til Sagernes Behandling i Commissionen. Han træder istedetfor saavel Bygningsinspecteuren som Stadsbygmesteren efter Loven af 17de Marts 1856 og overtager de disse tilkommende Forretninger og Pligter. Finder Nogen sig utilfreds med hans Afgjørelse, har han derom at henvende sig til Bygningscommissionen.

§ 11.

Alle Bøder efter denne Lov tilfalde Kjøbenhavns Amts Fattigkasse.

§ 12.

Sager, angaaende de Forseelser, for hvilke Straffen er fastsat i Loven af 17de Marts 1856 § 98, behandles ved Birkets Politiret.

§ 13.

De i Loven af 17de Marts 1856 §§ 99—100 fastsatte Virkninger af de der omhandlede Overtrædelser af Bygningslovens Forskrifter bestemmes for det ovennævnte Districts Vedkommende af den i § 9 ommeldte Bygningscommission ved Kjendelse. Rettergangsmaaden for denne Commission er summarisk, og forholdes der i Henseende til Sagernes Behandling paa samme Maade, som for Kjøbenhavns Brandcommission er foreskrevet ved Forordningen af 1ste November 1805 §§ 131—132. I Henseende til de afsagte Kjendelsers Execution og Appel forholdes saaledes som er foreskrevet for Politiretsdomme.

§ 14.

Betalingen for de offentlige Forretninger, som forefalde i Anledning af Bygningssager efter nærværende

Lov, indflyde i en fælles Kasse, af hvilken Bygningsinspecteurs Løn samt andre Administrationsudgifter, der kunne forefalde, blive at udrede. Kunne disse Udgifter ikke bestrides af fornævnte Indtægt, bliver det Manglende at fordele paa begge Sogne i Forhold til det, som Indtægten i det sidst forløbne Aar har udgjort for hvert Sogn. Gebyrerne, som findes fastsatte i den nærværende Lov vedhæftede Fortegnelse, indbetales til Bygningscommissionen, der aflægger aarligt Regnskab for samme til vedkommende Communer.

§ 15.

Denne Lov træder i Kraft den 1ste Februar 1858; dog skal den ikke være anvendelig paa Byggeforetagender, der inden den Tid ere paabegyndte, forsaavidt de fuldføres inden Udgangen af 1858. Forsaavidt Resolution i Henhold til § 3 i Loven af 19de Marts 1854 er meddeelt paa et paatænkt Bygningsforetagende, taber denne sin Gyldighed, hvis Bygningsforetagendet ikke paabegyndes inden Forløbet af en Maaned fra denne Lovs Datum, og bliver da ny Resolution at erhverve i Overensstemmelse med nærværende Lovs § 8.

§ 16.

Lov af 19de Marts 1854 § 3 ophæves.

§ 17.

Indtil Adskillelsen af Frederiksberg og Hvidovre Sogne har fundet Sted, er det Sogneforstanderskabet for disse, som ifølge § 4 giver sit Minde til Afstaaelsen af Grundstykker, samt ifølge § 9 udnævner et Medlem af Bygningscommissionen m. v.

Fortegnelse

over

de Gebyrer, som skulle erlægges efter nærværende Lov.

Ved Forandring af en Etages Indre eller Udførelsen af mindre Bygningsarbejder, saasom Anbringelse af nye eller Forandring af ældre Ildsteder, Tagqviste, Boutiksvinduer, Latrinindretninger og lignende Arbejder erlægges 4 Rd.

Betalingen bliver den samme, om ogsaa flere af disse Arbejder udføres i samme Bygning, naar det skeer samtidigt.

For Opførelsen af en eenetages Bygning eller for Paaførelsen af een Etage paa en Bygning erlægges 10 Rd.

For Opførelsen af en toetages Bygning eller Paaførelsen af 2 Etager paa en Bygning erlægges 15 Rd.

For hver Etage, som kommer til, erlægges endvidere 5 Rd. Kjælderren regnes altid for een Etage, dog undertages herfra blotte Victualiekjældere.

Denne Betaling erlægges, naar Arbeidet er udført og af Bygningsinspecteuren findes forsvarligt. Indbetalingen skeer til Birkedommeren, af hvem den Byggende da erhverder udleveret en af Bygningsinspecteuren udfærdiget Attest om Arbeidets Fuldførelse, hvorpaa denne har anført Beløbet af Gebyrerne, forsynet med behørig Qvitering.

U d t o g
af
Regulativ for Nørresundby, Bebyggelsen
vedrørende.

(17de October 1858).

§ 1.

Det Terrain, paa hvilket der i Nørresundby maa drives Næring i Henhold til Loven af 16de Februar 1856, indbefatter den nuværende samlede By og den Deel af de til samme hørende Jorder, som falder indenfor en Bue, dragen med Færgebroen som Centrum og med en Radius af 1000 Alen. Grænsen bliver at afsætte i Marken og at aflægge paa et Kort, der udfærdiges i 4 Exemplarer til Opbevaring resp. ved Indenrigsministeriet, Stiftamtmands-Embedet, Kjær Herredsarchiv og Repræsentationen for Nørresundby Commune.

§ 17.

Med Hensyn til Bebyggelsen af det i § 1 betegnede Terrain fastsættes følgende Bestemmelser:

1. Tilsynet med Bebyggelsen bliver at føre af en Bygningscommission, bestaaende af Herredsfogden som

Formand, to af Communalrepræsentationens Medlemmer, som af samme dertil vælges, og to af Amtmanden udnævnte Mænd. De af Repræsentationen valgte Medlemmer vedblive i Functionen, saalænge de ere Medlemmer af Repræsentationen, og de af Amtmanden udnævnte Mænd ere pligtige at blive i Bestillingen i 3 Aar.

2. Enhver, som vil opføre en ny Bygning eller foretage Forandringer eller Hovedreparationer ved ældre Bygninger, har, forinden saadant Byggeforetagende paabegyndes, under en Mulct til Communes Fattigvæsen fra 10 til 50 Rdl. efter Politirettens Kjenndelse, derom at gjøre skriftlig Anmeldelse for Bygningscommissionen.
3. Samtlige nye Bygninger, som opføres paa det nævnte Terrain, skulle i det Hele teglhænges, ligesom ogsaa de nu straatakte Bygninger skulle, naar de undergives en Reparation, som efter Bygningscommissionens Skjøn maa betragtes som en Hovedreparation, belægges med Tegtag, Alt under den i Brandanordningen for Kjøbstæderne af 6te April 1832, § 6, for lignende Tilfælde fastsatte Mulct for vedkommende Eier fra 10 til 50 Rdl., og skal Bygningscommissionen, saafremt Eieren ikke inden en ham af Commissionen forelagt passende kort Frist retter Mangelen, være berettiget til at lade Bygningen paa hans Bekostning sætte i den befalede Stand. Udlægget dertil udredes af Communekassen, som derfor har Udpantningsret hos Eieren.
4. Iøvrigt skulle Bestemmelserne i Anordningen af 6te April 1832, §§ 10, 11, 14 og 16, samt i Lov af

12te Januar d. A., indeholdende nogle Bestemmelser i Henseende til Bygninger, der opføres i Kjøbstæderne, med Undtagelse af Kjøbenhavn, eller disses nærmeste Omegn, i det Hele være gjældende for det ommeldte Terrain, ligesom ogsaa de Forskrifter om Bygningsforholdene i Kjøbstæderne, som ved en mulig Forandring i den herhenhørende Lovgivning maatte træde istedetfor de nysnævnte Lovbud, skulle være anvendelige paa samme. Hvad den Deel af den nuværende By angaaer, som falder udenfor de trede større Gader, nemlig den østre Hovedlandsveisgade, regnet fra Færgebroen, den vestre, Sundby-Thisted Landevei, og den søndre Gade, bør Bygningscommissionen derhos lade det være sig magtpaaliggende ved Forhandling med Grundeierne og Indstilling igjennem Amtet til Indenrigsministeriet at søge Forholdene i denne Deel af Byen ordnede saaledes, at der kan blive udlagt Gader paa passende Steder og saavidt muligt af mindst 16 Alens Brede.

5. Undtagelse fra foranstaaende under 3—4 givne Regler kan under særdeles Omstændigheder (jfr. Anordn. 6te April 1832, § 17), naar Andragende derom, ledsaget af Bygningscommissionens og Communalbestyrelsens Erklæring, indkommer, bevilges af Amtet eller vedkommende Ministerium.

§ 18.

Ligesom Indenrigsministeriet skal være bemyndiget til efter Forslag af Communalbestyrelsen at foretage saadanne Forandringer og Modificationer i nærværende Re-

gulativ, hvortil der maatte findes Anledning, samt at foreskrive de yderligere Bestemmelser, som i Henhold til Regulativet maatte være fornødne, eller hvortil der senere skulde findes Trang, til Exempel med Hensyn til et Havnevæsen for Byen, saaledes vil Regulativet være at underkaste en almindelig Revision, naar en ny Communallov for Kjøbstæderne er given, og senest, naar 10 Aar ere forløbne fra dets Udstedelse.

Bestemmelser

der have Hensyn til Sundhedspolitiet, forsaavidt de vedrøre Byggeløvgivningen.

Foruden de enkelte Bestemmelser af en saadan Charakter, der findes i selve Bygningslovene, blev det ved Lov af 12te Januar 1858 fastsat, at der for Kjøbenhavn, for alle Kongerigets Kjøbstæder og for de Landsogne, hvor vedkommende Amsraad eragtede det fornødent, skulde søges tilveiebragt Sundhedsvedtægter paa den, nærmest med Hensyn til de særlige locale Forhold, i Loven noiere bestemte Maade, og at disse da, efter ved Thinglæsning at være kundgjorte for de paagjældende Byers og Landsognes Beboere, skulde for disses Vedkommende være bindende Regel til 1ste April 1865, hvilken Tidsgrændse ved Lov af 29de December 1862 er forlænget til 1ste April 1868.

Som Følge af Lov af 12te Januar 1858 udkom Pl. 26de October 1860 angaaende Sundhedsvedtægt for Staden Kjøbenhavn og dens Forstæder. Men allerede for Lov af 12te Januar 1858 udkom, var der under 10de Marts 1852 emaneret Lov angaaende visse for Sundheden skadelige Næringsveie. Af disse Lovbestemmelser optages her, hvad der er af Interesse for Byggeforetagender:

Lov 10de Marts 1852 (undt. § 4).

Pl. 26de Oct. 1860 I. § 1; II.; IV; V.

Hertil slutte sig: Regl. om Kostalde af 17de Nov. 1866,

Regl. om Anlæg og Drift af Frictionssvovlstikfabrikker af 17de Nov. 1866, samt Underretning

og Betingelser til Veiledning ved Indretning af Latriner med Beholdere til Adskillelse af de flydende og faste Dele.

L o v

angaaende

visse for Sundheden skadelige Næringsveie.

(10de Marts 1852).

§ 1.

De efternævnte Næringsbrug, nemlig: alt Slakteri, Udsmeltning af raa Talg, Garveri, Skindtilberedning, hvortil Tran bruges, Pergament-, Tarmstrenge- og Liim-Fabrikation, Beenkøgeri, Beenbrænderi, Trankøgeri, Stivelsefabrikation, chemiske Fabrikker for Tilvirkning af mineralske Syrer, Salte og andre Præparater, Male-, Færve- og Gjødningsstoffer og deslige, maae for Fremtiden ikke drives indenfor Staden Kjøbenhavns Volde eller paa dens Grund indenfor en Grændselinie, dragen fra Sundet nord for den saakaldte Classens Have til den til Østerbro førende Allee, ad Blegdamsveien, Nørrebro, Blaagaardsveien, Aaløbet fra Ladegaardsveien til gamle Kongevei, langs denne Vei, Farinagsveien, over Vesterbro og langs Enighedsværnsveien til Kallebodstrand.

§ 2.

Undtagelse fra den i § 1 indeholdte Regel finder

ikkun Sted med Hensyn til Personer, som allerede ved denne Lovs Udgivelse have erhvervet Berettigelse til at udøve et saadan i Drift værende Næringsbrug indenfor anførte Grændselinie. De nu bestaaende Garverier kunne dog overgaae til de nuværende Besidderes Enker og Børn, saafremt de ellers maatte være berettigede til Udøvelsen af denne Næringsvei. Den grønlandske Handels Trankogeri flyttes inden Udløbet af 10 Aar udenfor Grændselinien. Intet af de i § 1 nævnte Næringsbrug maa uden Sundhedspolitiets Samtykke flyttes fra det Sted, hvor det for Tiden drives, til noget andet Sted indenfor Grændselinien, og skulle de iøvrigt i Henseende til Udøvelsen være de Forskrifter underkastede, som Sundhedspolitiet maatte ansee nødvendige.

§ 3.

Paa Stadens Grund udenfor den i § 1 betegnede Grændselinie maa intet af de der nævnte Næringsbrug anlægges eller flyttes, forinden Sundhedspolitiets Samtykke er erhvervet med Hensyn til Stedet, hvor det agtes drevet.

§ 5.

Slagternes Kjødudsalg, Fiskebløderi, Lystemøberi, Skindtilberedning, forsaavidt samme ikke er indbefattet under Forbudet i § 1, Oplag af vaadtsaltede Huder, Sæbesyderi, Fabrikation af Frictionssvovlstikker, Cichoriefabrikation og Tilberedning af Belysningsgas maa indenfor Stadens Volde eller den i § 1 fastsatte Grændselinie ikkun forefindes eller drives paa de Steder, som af Sundhedspolitiet dertil ansees passende, og ere endvidere de Vedkommende pligtige til ogsaa i andre Henseender at rette sig efter de Forskrifter, som af Sund-

hedspolitiet eragtes nødvendige. Det Samme gjælder om Handel med og Oplag af Klude, Been og andet dyrisk Affald, og maae navnlig saadanne Oplag af større Betydenhed ikkun tilstedes i Pakhuse, beliggende paa Skibsværfter eller ud til Havnen og Canalerne, og dette ikkun forsaavidt og saalænge de uden Ulempe for de Omboende kunne have der.

§ 6.

Den, som for Sundhedspolitiet kan godtgjøre, at han formaaer at drive noget af de i § 1 nævnte Næringsbrug paa en saadan Maade, at dets skadelige Følger for Sundheden forebygges, skal have Adgang til at behandles efter § 4.

§ 7.

Udenfor Kjøbenhavn og sammes Grund skal Justitsministeren, efterat Stedets Communalbestyrelse og Sundhedspoliti have havt Leilighed til at yttre sig, være bemyndiget til, i Lighed med Bestemmelserne i nærværende Lov, at træffe de Foranstaltninger, som Forholdene paa de enkelte Steder maatte skjønnes at gjøre tilraadelige. Hvor særskilte Regulativer til Udførelse af Lovens Bestemmelser maatte blive bragte i Forslag af vedkommende Communalbestyrelser, skal Justitsministeren kunne stadfæste saadanne for et Tidsrum af ikke over 5 Aar ad Gangen.

Sundhedsvedtægt
for
Staden Kjøbenhavn og dens Forstæder.

(26de October 1860).

I.

Om Sundhedsvedtægtens Omraade og Gjennemførelse.

§ 1.

Nærværende Sundhedsvedtægt gjælder for Staden Kjøbenhavn samt den Deel af Stadens Grund, paa hvilken Bygningsloven af 17de Marts 1856 ifølge sammes §§ 1 og 2 og Bekjendtgjørelserne af 7de Mai 1857 og 2den August 1858 har Anvendelse, men for den øvrige Deel af Stadens Grund kun forsaavidt enkelte Bestemmelser ifølge deres udtrykkelige Indhold komme til Anvendelse der.

II.

Om Ordningen af Afløb m. m.

§ 7.

Private Afløbsrender skulle over hele Stadens Grund have et saavidt muligt regelmæssigt og tilstrækkeligt Fald, samt behørigt Tversnit. Bortlede de ureent Vand fra den bebyggede Deel af Stadens Grund, kunne de fordres givne en haard Bund, enten ved Brolægning eller paa anden Maade.

Afløbsrender, der gaae over offentlig Grund, skulle

bringes i en tilsvarende Stand, dog at dette skeer i Overeensstemmelse med og inden Grændserne for Communens Budget eller de i Aarets Løb vedtagne Tillægsbevillinger og under Iagttagelse af Reglerne for Communens Bestyrelse i Lov af 4de Marts og Vedtægt af 30te December 1857.

§ 8.

Alle offentlige Afløbsrender skulle renses og skylles saa ofte, det efter Aarstid og Sundhedsforhold findes nødvendigt.

§ 9.

Alle private Afløbsrender, saavel i og ved Gaarde og Haver, som paa Marker i umiddelbar Nærhed af den bebyggede Deel af Stadens Grund skulle holdes tilbørligt rene og frie for Lugt.

Fra en Eiendom, hvorfra meget ureent Vand uledes, og i hvis Nærhed et lukket offentligt Vandafløb findes, kan Vandet for Eierens Bekostning fordres affedet til dette Afløb paa den af Sundhedscommissionen angivne Maade.

§ 10.

De fra Afløbsrender optagne Ureenligheder skulle fjernes uden Ophold og paa hensigtssvarende Maade.

IV.

Om Latrinvæsenet.

§ 16.

Alle Latrinhuse, der opføres fra Nyt af eller ombygges, skulle under Iagttagelse af de Bestemmelser, der

indeholdes i Loven af 17de Marts 1856 § 73 og § 74, være indrettede til Adskillelse af de flydende og faste Dele, saaledes at disse Dele hver for sig optages i Tønder eller andre lignende Beholdere, der kunne flyttes og iøvrigt opfylde de Forskrifter, som Sundhedscommissionen i saa Henseende paabyder. Afløb fra disse Tønder eller Beholdere igjennem Huller eller paa anden Maade til Gaardens eller Gadens Rendestene maa ikke uden Sundhedscommissionens Samtykke finde Sted. Forsaavidt ældre Latriner findes at være saaledes indrettede eller benyttede, at de kunne medføre betænkelige Følger for Beboernes Sundhed, kan Sundhedscommissionen efter et forudgaaet Skjøn paalægge de vedkommende Eiere at træffe saadanne Foranstaltninger, at de forhaandenværende Ulemper blive fjernede.

§ 17.

Sundhedscommissionen underretter Bygningscommissionen om de Regler, der ønskes fulgte ved Indretning af faste Retirader i Etagerne, for at de i Overensstemmelse med § 73 i Lov af 17de Marts 1856 kunne bringes til Anvendelse.

§ 18.

Udførselen af Tønderne eller Beholderne, som skulle være forsynede med tætsluttende Laag, skal skee i lukkede Vogne, og tillades kun efter Midnat, om Sommeren til Kl. 6 og om Vinteren til Kl. 8 om Morgenen.

§ 19.

De private Oplagssteder for Latrinrenovation skulle være overbyggede med Skure, saaledes at de kunne holde Regn og Solskin ude.

V.

Om de for Sundheden skadelige Næringsveie.

§ 20.

Med Hensyn til Kostaldes Indretning gjælder § 75 i Lov af 17de Marts 1856. Afløb fra Stalden eller Gruben, i hvilken Skarnet samles, til Gadens Rendesteen maa ikke finde Sted, og Udførselen fra Gruben skal skee i tætte Vogne, om Sommeren inden Kl. 9 og om Vinteren inden Kl. 10 Formiddag.

§ 21.

Kreaturhold skal i det Hele være Sundhedscommissionens Control underkastet. Befindes ældre Stalde at være saaledes indrettede eller afbenyttede, at de kunne medføre betænkelige Følger for Huusbeboernes Sundhed, kan Sundhedscommissionen efter forudgaaet Skjøn paalægge de vedkommende Eiere at træffe saadanne Foranstaltninger, at de forhaandenværende Ulemper blive fjernede, og, saafremt dette ikke kan skee paa anden Maade, paabyde, at de inden en nærmere bestemt Frist skulle indrettes efter Forskrifterne i Loven af 17de Marts 1856 §§ 75 og 76.

§ 22.

Kreaturgjødning maa ikke blandes med Latrinindhold, men ethvert af disse Stoffer skal særskilt optages og bortføres, overensstemmende med ovenstaaende Forskrifter.

§ 23.

Udsalg af Kjød saavel indenfor som udenfor Voldene tillades efter eet Aars Forløb kun paa de dertil bestemte Torve og i Husene kun, naar Sundhedscommissionen finder Udsalgsstederne saaledes indrettede og be-

liggende, at der tilstrækkeligt kan sørges for Reenlighed og Bevarelse af Kjødets Friskhed.

§ 24.

Fra de i Lov af 10de Marts 1852 § 2 undtagelsesviis tilladte og fra de i sammes § 5 betingelsesviis tilladte, for Sundheden skadelige Næringsbrug, maa ilde-lugtende Afløb til Gader og Rendestene alene skee mellem Kl. 12 og 5 om Morgenen, hvorved det tillige skal af Sundhedscommissionen strengt paaagtes, at Rendestene hver Gang tilbørligt efterskylles med reent Vand.

Hvidgarverier og lignende, indenfor den i Lov af 10de Marts 1852 fastsatte Demarcationslinie tilladte Anlæg, der let give Anledning til skadelig Stank, skulle have deres Afløb regulerede saaledes, at de altid skulle skee i heelt brolagte Rendestene eller i underjordiske Ledninger, ligesom Sundhedscommissionen skal have Tilsyn med, at saadanne Anlæg drives paa en Maade, der saa lidet som muligt forulemper de Omboende.

§ 25.

Ethvert Ildsted til Brug for hvilken som helst Anvendelse af Dampkraft, for Fabrikdrift eller lignende Næringsbrug, der uden Anvendelse af Dampkraft, dog forbruger en større Masse af Brændsel, skal være indrettet og passes saaledes, som Sundhedscommissionen maatte paavise at være hensigtsmæssigt til Røgens Formindskelse, og med tilbørligt Hensyn til Fabrikationen.

Reglement

angaaende

Indretningen af Kostalde i Staden Kjøbenhavn og dens Forstæder.

(17de November 1866).

I Henhold til § 21 i Sundhedsvedtægten for Staden Kjøbenhavn og dens Forstæder har Sundhedscommissionen vedtaget følgende Bestemmelser sigtende til at forebygge Mishandling af Kreaturer i de herværende Kostalde ved disses Overfyldning og Mangel af Lys og Luft m. v.

1.

Enhver ny Kostald skal have en Baas af mindst 1 Alen 12 Tommers Brede indvendigt Maal for hvert Kreatur og en Gjødningsgang af mindst 1 Alens Brede samt for hver Baas mindst 300 Kubikfod Rum. Den skal derhos være forsynet med et rummeligt Ventillationsrør og med et tilstrækkeligt Antal Vinduer, indrettede med Hængsler paa den øverste Kant og til at aabne forned.

2.

Det Antal af Kreaturer, der maa holdes i de nuværende Kostalde, maa ikke overstige 1 for hver 225 Cubikfod Rumfang og for hver 32 Tommer af Baasenes samlede Brede maalt indvendigt. Disse Stalde blive derhos at forsyne med de fornødne Vinduer og Ventilationsrør, hvor saadanne mangle.

3.

Enhver Kostald, der staaer i Forbindelse med Brændevinsbrænderi, skal være saaledes afdelt fra selve Brænderiet, at Dunster fra Brænderiet ikke kunne trænge ind i Stalden.

Reglement

angaaende

Anlæg og Drift af Frictionssvovlstikkefabrikker i Staden Kjøbenhavn og dens Forstæder.

(17de November 1866).

Sundhedscommissionen for Staden Kjøbenhavn og dens Forstæder har i Henhold til Lov angaaende visse for Sundheden skadelige Næringsveie af 10de Marts 1852 § 5 anseet det fornødent at give følgende Bestemmelser, der for Fremtiden blive at iagttage med Hensyn til Anlæg og Drift af Fabrikker til Tilvirkning af Frictionssvovlstikker:

1. Den Bygning, hvori Fabrikken drives, skal, hvis den ligger i Nærheden af beboede Bygninger, være forsynet med Skorsteen af mindst 70 Fods Høide, og der skal i et af de derværende Lokaler findes et Ildsted med Kappe over.
2. Det Lokale, hvori Tilberedningen af Satsen og Dypningen finder Sted, og det Lokale, hvor Tørringen foregaaer, skulle være tilstrækkeligt afsøndrede fra hinanden indbyrdes og fra de øvrige Arbeidslokaler.
3. Saavel de tvende ovennævnte Lokaler som det Lokale, hvor Indpakningen finder Sted, skulle være forsynede med Gibsloft, og der skal desuden i ethvert af dem findes en eller flere Ventiler af passende Størrelse, der føre til Skorsteensrøret.
4. Det skal paasees, at Arbejderne ikke spise i Arbeidslokalerne, uden at de forinden have vasket

- deres Hænder i Sæbevand, samt at de ikke forlade Lokalet uden at have vasket sig, til hvilket Øiemed der i Fabrikken maa findes et passende Vaskeapparat med tilhørende Vandforsyning.
5. Alt Feieskarn i selve Arbeidslokalerne, navnlig i dem, hvor det maa formodes, at det indeholder Af-fald fra selve Phosphorstikkerne, skal omhyggeligt fjernes hver Aften og maa ikke henkastes i de sædvanlige Beholdere for Dagrenovationen, men derimod enten opbrændes eller henkastes i Latrinbeholderne.
  6. Spildevand fra Fabriklokalerne, navnlig det, som fremkommer ved Reengjøringen af de Beholdere, hvori Satsen tillaves og fordeles, maa ikke udledes i aaben Rendesten, men derimod, saafremt der ikke findes Kloak i Nærheden, opsamles for sig og henkastes i Latrintønden.
  7. Et Aftryk af dette Reglement skal altid findes opslaaet paa et iøjnefaldende Sted i ethvert Arbeidslokale i enhver Frictionssvovlstikkefabrik.
  8. Sundhedscommissionen forbeholder sig med Hensyn til enhver af de allerede tilstedeværende Fabrikker af den nævnte Slags at afgjøre, om og da i hvilket Omfang Bestemmelserne i dette Reglements §§ 1, 2 og 3 for sammes Vedkommende ville være at bringe til Anvendelse.

Underretning og Betingelser

til

Veiledning ved Indretning af Latriner med Beholdere til Adskillelse af de flydende og faste Dele.

1.

I Latrinhuset, hvor Kasserne skulle staae, lægges et Gulv enten af Fliser eller Muursteen paa Kant i Cement, som dog ikke maa ligge under Jordens Overflade, men have lidt Fald med Udløb, saa at det kan udskyldes.

2.

Betræffende Maalet, da maa der være 27 Tommer fra det Steengulv, hvorpaa Kasserne skulle staae, til Underkanten af Sædet; fra Bagmuren til Forstykket mindst 18 à 20 Tommer og fra Side til Side mindst 22 Tommer. Sædet maa være løst; Sædehullet helst ovalt, 11 Tommer bredt og 12 Tommer dybt, at regne $3\frac{1}{2}$ Tomme fra Forkanten, og naar Sædet lægges paa, maa det ikke springe frem foran Forstykket.

Paa Sædets Underside omkring Hullet paaslaaes Zinkkrandse, som almindelig følge med Kasserne, og over Sædehullet anbringes et Laag, helst med Hængsler.

Ved Indretningen maa det passes, at Latrinbeholderen kan sættes tæt til Forstykket, og det viser sig mest hensigtsmæssigt, naar Sædet ikke er høiere end 18 à 19 Tommer, hvorhos det tilraades at anbringe Huller forneden i Dørene til Latrinerne, hvorved den kolde Luft franeden vil bortføre alle Dunster.

3.

Endvidere henledes Opmærksomheden paa, at der

paa Renovationscontoiret i Kjøbenhavn fra Sundhedscommissionen er hensat en Model til en Latrinindretning med Beholder til almindeligt Eftersyn og Veiledning ved Latrinerne Indretning.

Det paahviler derhos Eierne at anmelden til Renovationscontoiret, naar Latrinerne i deres Eiendomme blive opførte eller forandrede, og det vil da blive besigtet og attesteret, naar Indretningen er foregaaet overeensstemmende med de gjældende Anordninger.

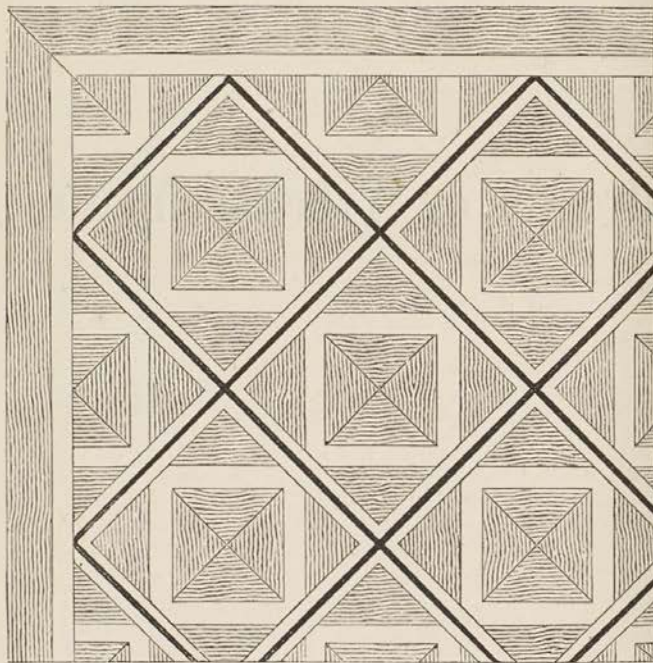
Adresser og Avertissementer.

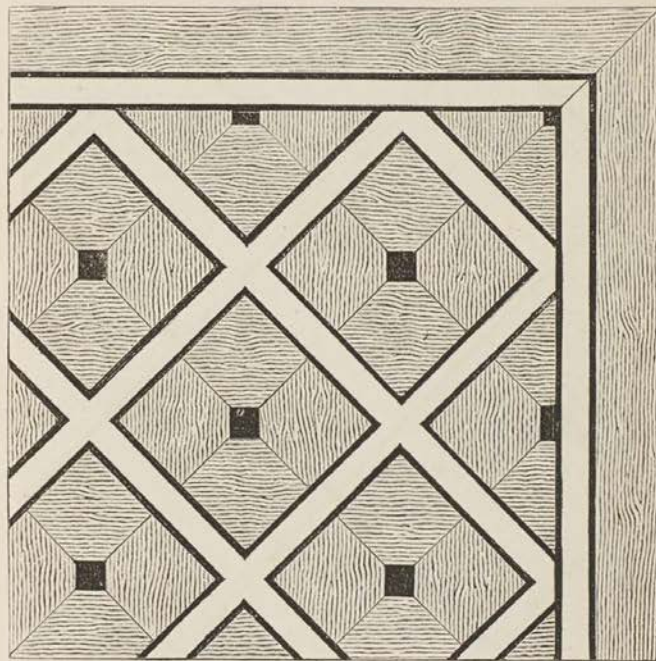
F. OXELBERG'S Parquet-Gulve.

Ny Kongensgade 6.

Nr. 5 (4 $\frac{1}{2}$ 4 β pr. $\square$ Fod).

Idet jeg herved benytter Leiligheden til at anbefale foruden de her aftegnede 4 Mønstre har 20 forskellige Prisen er fra 2 Mk. 14 Sk. indtil 2 Rd. 48 Sk. pr. lægges udenfor Byen, maa Prisen paa Grund af Trans

Kjøbenhavn.

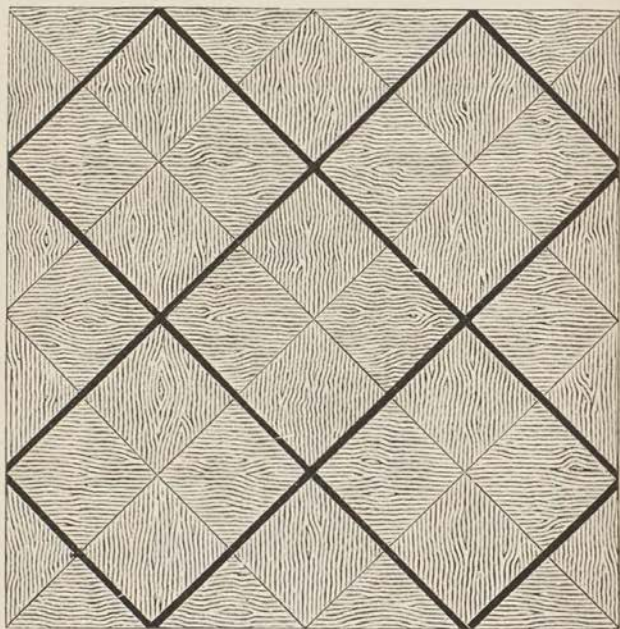
Nr. 4 (4 $\frac{1}{2}$ pr. $\square$ Fod).

mine Parquet-Gulve, gjør jeg opmærksom paa, at jeg Slags, hvoraf der i mit Fabrik findes Prøver og Tegninger. $\square$ Fod, naar Gulvet lægges i Kjøbenhavn. Skal det portomkostninger forhøies med 4—8 Skilling pr. $\square$ Fod.

F. OXELBERG'S Parquet-Gulve.

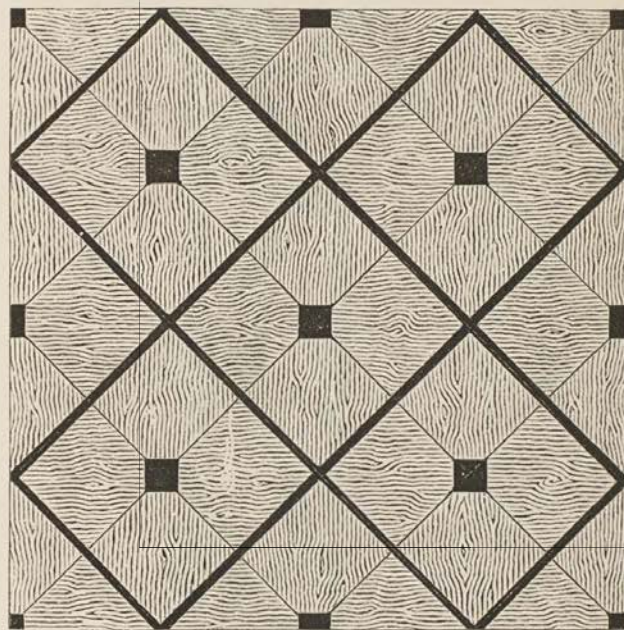
Ny Kongensgade 6.

Nr. 1 (2 $\frac{1}{2}$ 14 β pr. $\square$ Fod).

Af de her aftegnede Gulve ere Nr. 3 og 4 lagte hos paa Eenrum. Herr Godseier Neergaard til Gyldenholm, Kjøbenhavn.

Kjøbenhavn.

Nr. 2 (5 $\frac{1}{2}$ 4 β pr. $\square$ Fod).

Herr Greve Moltke til Lystrup, Herr Greve Danneskjold, Herr Tømmermester Blom og Herr Grosserer Levin i

HASSEL & TEUDT.

Kjøbenhavn.

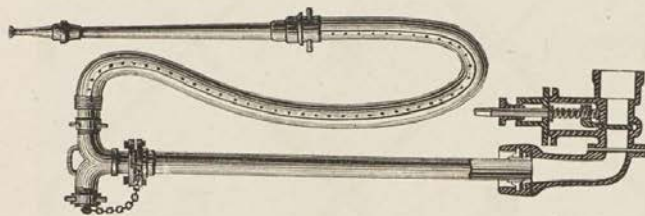
Mechanici.

Bredgade 36.

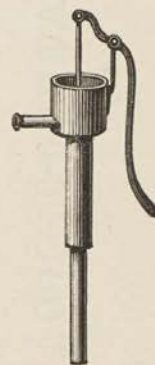
anbefale sig med Udførelsen af

Pumpe.

Brandhane.

Trykpumpe.

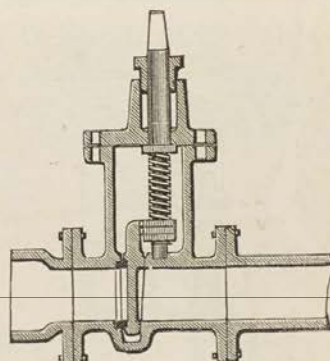
202

Closet.

Damphane.

Stopphane med Skyder.

203

alle mulige **Gas- og Vandledninger** saavel for hele Byer som for Herregaarde og Privathuse; alle Slags **Pumper**, baade **Dampumper** og til **Haandkraft**; alle Sorter **Vandhaner** til høit og lavt Tryk; **Skydehaner** til Høitryksvandledninger fra 1½" til større Dimensioner, **Brandhaner** af forskjellige Constructioner; **Gasovne**; **Kogeapparater** etc. etc.

HASSEL & TEUDT.

Kjøbenhavn.

Mechanici.

Bredgade 36.

anbefale sig med

Presse.

Strygeovn.

Centrifugal Vridemaskine.

204

Transportabel Skyllebænk.

Bygekar.

Tørrestue med Ventilation.

205

alle Slags **Baderequisiter**; forskjellige Størrelser af **transportable Vadskeapparater** efter fransk System, saasom **Bygekar**, **Centrifugal-Vridemaskiner**, **Tørrestuer** med Ventilation til varm Luft; **Varmeapparater** til Drivhuse, Kirker og andre Localer, samt med Udførelsen af alle Arbeider, som henhøre til **det mekaniske Fag**.

Carl Hansen & Co.

Fabrik og Lager

Ny Vestergade Nr. 9,

Kjøbenhavn,

anbefale et velassorteret

Lager af Horn-, Træ- og Messing-Dørgreb,
fra 2 Mk. 4 Sk. til 6 Rd. Parret.

Klokkeskaaler, Klokketræk, Faldrør, og alt til Bygningsfaget henhørende. Bestillinger paa **Støbegods, Modelier** og alt Gjørtler-, Kunst- og Metaldreierfaget vedrørende expederes.

Fremdeles tillade vi os at anbefale vore

Patentdørgreb

og henvise til nedenstaaende Anbefaling fra Industriforeningen i Kjøbenhavn, den 18de Juni 1866:

„Hr. Gjörtler og Kunstdreier Carl Hansen har hos Industriforeningen anmodet om en Bedømmelse af nogle af ham forfærdigede Dørgreb, som bevæge sig paa kegleformede Rideflader, hvis Berøring indbyrdes kunne justeres ved en Møttrik i Enden af Dørgrebets Axer og derved altid holdes i gangbar Stand uden Vaklen.

„Industri-Udvalget fandt denne Hensigt opnaaet ved de fremsendte Prøver, som tillige udmærkede sig ved smukt og godt Arbejde, medens Prisen maatte ansees billig, hvorfor Udvalget maa udtale sit Bifald med disse Dørgrebs Udstyring og Indretning og give Hr. Hansen den attraaede anbefalende Bedømmelse“.

Circulaire fra Asfaltminerne ved Limmer.

Foranlediget ved fleersidige Opfordringer og tillige for at sætte Enhver istand til at kontrollere Arbeidets Udførelse og Priis, meddeles herved følgende, ved mange Aars Praxis, approberede Forskrif: til Belægning af Gangflader m. m. til betydelig nedsatte Priser.

Af 1 Blok Asfalt, 50 Pd., 1 Rd. 32 Sk., 1 Pd. blød Asfaltbeg 16 Sk., og $\frac{1}{2}$ Td. harpet Kieselgrus 4 Sk., vil kunne udstryges fra 2 Kvadrat-Alen af circa $\frac{3}{4}$ Tommes indtil 3 Qv.-Aien af $\frac{1}{2}$ Tommes Tykkelse. Alt efter Underlagets Beskaffenhed og den Kyndighed, hvormed Arbeidet udføres.

Materialierne ville altsaa koste: til 1 Qv.-Aien $\frac{3}{4}$ 74 Sk. og til 1 Qv.-Aien $\frac{1}{2}$ 49 $\frac{1}{2}$ Sk. Hertil kommer endvidere Arbeidsløn, Brændsel og Brugen af Smelteovne, der kan anstaaes fra 10 til 16 Sk. pr. Qv.-Aien, efter Arbeidets Størrelse og Beskaffenhed. — Det bedes bemærket, at hver enkelt Blok Limmer-Asfalt er stemplet med Mine-Eierens Firma D. H. Henning og Priismeddillen fra London, der er tilkjendt Minerne i 1851.

Bem. Udstrygningen paa fri Haand er at foretrække for enhver anden Maade; til Asfaltens Smeltning skal benyttes Tørv eller Brænde, men ikke Steenkul, der giver for stærk Varme. Til sætningen af synderlig mere blød Asfaltbeg eller Grus end ovenfor angivet, leverer et mindre tilfredsstillende Resultat. Anvendelsen af Steenkulsbeg (kunstig Asfalt), istedetfor blød Asfaltbeg tilintetgjørr Limmer-Asfaltens naturlige Elasticitet.

Nærmere Underretning erholdes hos Minerens Agent for Danmark,

Hr. O. CHR. GREEN i Kjøbenhavn,

der har Oplag af Minerens Producter og anviser dygtige Arbeidere, under Ledelse af Hr. Civilingenieur AUG. H. GREEN.

Prima

engelsk Tagflit i Ruller à 48 Alen

samt Tagpap „ „ 18 „

haves paa Lager til billigste Priser hos

O. Chr. Green,

Contoir: Overg. n. V. 55.

Patent Asphalt Tagfilt,

fabrikeret af Croggon & Co., London & Liverpool. samt

Asphalt Steen Tagpap,

Tækningsmaterialer af prima Qualitet, der udmærke sig ved Tæthed, Ildfasthed, Varighed og Billighed. faaes hos Undertegnede.

*I følge Justitsministeriets Bekjendtgjørelse af 5te Januar 1864 tariferes de i Landets almindelige Brandforsikkring indtegnede Bygninger, der ere tækkede dermed, som med ildfast Tag, og Indbo og Varer i saadanne Bygninger forsikkres saavel af det Kongelige octroyerede almindelige Brand-Assurance-Compagnie, som af Brand-Assurance-Selskabet Danmark til første Classes Præmie. *

Fra Architecter, Godseiere og andre Forbrugere her i Landet samt fra Udlandet, foreligger der mange fortrinlige Vidnesbyrd og Attester om de Tæknings-Materialier, som vi forhandle. Nærmere Oplysninger i denne Henseende, saavel som om Tækningsmaaden o. s. v., Brugs-Anviisninger, Pris-Opgaver og Prover, tilsendes franco paa Forlangende, og Tækninger besørger ved øvede Folk.

Tillige anbefales

Lugtfri Filt til fugtige Vægge,

Haarfilt saavel til Beklædning af Dampkedler som til Damp- og Vandledninger.

Westphal, Thedin & Co.

Gammelstrand 48, Kjøbenhavn.

Undertegnede overtager alt Malerarbeide til de almindelige Priser, ligesom Decoration af Værelser og Boutiker i alle Stilarter, og tilbyder jeg min Assistance ved at meublere og udstyre Værelser i Overensstemmelse med deres Decoration.

Chr. Hetsch,

*Schönbergsgade Nr. 15,
træffes fra 12—3.*

E. SCHMIEGELOW,

Malermester,

Gothersgade Nr. 91,

anbefaler sig med alt til Bygningsfaget henhørende

Malerarbejde.

J. Carstensen,

Snedkermester,

Skindergade Nr. 7.

BERGMANN & HÜTTEMEIER'S

SYMASKINE-FABRIK,

VILDERSGADE N°. 58.

UDSALG: GL. HOLM (HOLMENS CANAL N°. 15),

Hotel KONGEN AF DANMARK.

Th. Hüttemeier's
Jern- og Metalstøberi
samt
Maskinfabrik,
Vester Farimagsvæi Nr. 29.

Fabriken leverer almindeligt Støbegods og **Maskiner**, hvoriblandt Dampmaskiner med Kjelder, Meel- og Oliemøller, Brænderier, Saug-, Fineer- og Fresemaskiner, Valseværker, Damphammere, hydrauliske saavel- som Skrue- og andre Presser m. m., samt **Kølleindretninger** og **Kølleplader**, saaledes som de nu benyttes i alle større og bedre indrettede Bryggerier og Brænderier, hvilke Gjenstande ere udførte og leverede til forskjellige Anlæg. saavel her paa Pladsen som i Provindserne, og hvortil kan henvises.

Endvidere haves altid paa Oplag alle til **Bygningsfaget** henhørende Fabrikata af Støbegods, som leveres til de billigste Priser.

Schlüter & Co.'s
Techniske Materialhandel

anbefaler:

Agerdyknings-Maskiner og Redskaber.

Asphalt, flydende Natur-,

Beton-Maskiner.

Blokke af Jern og Metal (Pulley Blocks), alle Slags.

Bly i Blokke, Plader og Rør.

Bolte og Møttrikker, alle Slags.

Brandspande af Seildug og Læder.

Brygger-Slanger og Haner.

Brønd-Pumper og Poste.

Bøie-Maskiner.

Cautschouk (see Gummi).

Centrifugal-Pumper.

Centrifugal-Blæsere til Maskin- og Haand-Kraft.

Dreiebænke, engelske og franske.

Dunkrafter, alle Slags.

Haleys Patent, fra 2 til 20 Tons,

Tangye's hydrauliske, fra 4 til 200 Tons.

Esser, alle Slags.

KJØBENHAVN.

SCHLÜTER & Co.

Galvaniserede Jernplader, alm. samt cannelerede.
Gas-Apparater.

Gummi-Varer, vulcaniserede:

Plader,
Slinger,
Snore,
Steam-packing.

Hampeslanger.

Hamre, alle Slags, som:

Damphamre,
Hydrauliske Hamre,
Atmosphæriske Hamre.

Haner, for Damp og Vand.

Hydrauliske Maskiner:

Patent-Udhugge- (Lok) Maskiner,
Patent-Klippe-Maskiner,
Prøve-Maskiner for Tømmer og Bjelker,
Dunkrafte.

Høvle-Maskiner.

Haarfilt i Tavler.

Jerntraad til Markhegn, i Bundter og Baller.

Jerntraads-Tougværk.

KJØBENHAVN.

SCHLÜTER & Co.

Kraner, engelske, for Haand- og Dampkraft, transportable og stationære.

Brown's Patent directe virkende Dampkraner.

Krybbel-Spil og Vinder, for Haand- og Dampkraft.

Libeller eller Waterpas, til Brug ved Opstilling af Maskiner etc.

Locomobiler, til Agerdyrknings- og Fabriksbrug.

Manometre (Trykmaalere) for Damp-, Vand-, og Lufttryk.

Maskiner:

Dampmaskiner, liggende og staaende, stationære og transportable,

Høvle-Maskiner,

Baandsauge-Maskiner,

Rundsauge- —

Sveifsauge- —

Stemme- —

Drainrørs- —

Leerælte- —

Teglværks- —

Træslibemaskiner for Papirmasse,

Papirmaskiner, for Klude og Been,

Vandkrafts-Maskiner.

KJØBENHAVN.

SCHLÜTER & Co.

Maskin-Olier og Smørelser.

Mudder-Maskiner.

Nitter, alle Slags, af Metal og Jern.

Presser, hydrauliske og med Skrue.

Pumper, for Haand- og Dampkraft:

Amerikanske Kjædepumper,

Brøndpumper,

Centrifugalpumper,

Trykpumper.

Pumpe-Klapper af Gummi og Læder.

Pæle-Driver-Maskiner for Haand- og Dampkraft.

Ram-Bukke.

Rundsaug-Blade.

Skralde-Boer.

Skrue-Nøgler.

Skrue-Stikke, engelske og svenske.

Slanger:

Hampe-Slanger, raae eller præparerede, i enhver
Længde og Dimension,

Gummi-Slanger, med 1 eller flere Hampeindlæg,
for Sprøiter, Bryggerier etc.

KJØBENHAVN.

SCHLÜTER & Co.

Gummi-Slanger, uden Indlæg, for Gas-, Vand-
og Syreledninger, uden Tryk,

Gummi-Sugeslanger med Spiraler,

Læder-Slanger, syede, nittede og skruede,

Læder-Sugeslanger,

Guttapercha-Slanger.

Smede-Esser med Bælg eller Centrifugalblæser.

Smdejerns-Dragerer.

Smergel og Smergellærred.

Snittøi.

Spræng-Bomuld for Kalk-, Kridt- og Steenbrud.

Sprøiter for Haand- og Dampkraft.

Stop-Haner.

Staal i Stænger og Traad.

Tagfilt.

Tagpap.

Tagspaan.

Tallier, Westons' Patent, fra $\frac{1}{4}$ til 8 Tons.

Turbiner, engelske og franske.

Tærsker-Maskiner, engelske.

Vandkrafts-Maskiner.

Ventiler for Damp og Vand.

Ventilklapper af Gummi og Læder.

KJØBENHAVN.

SCHLÜTER & UNMACK

paatage sig Fabrikanlæg og Vandbyg-
ningsarbeider saavel som almindelige
Byggearbeider.

Contor: lille Amaliegade Nr. 3.

(SCHLÜTER & CO)